

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 D

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
I stolp, peti vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 250, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem
naročilu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nefrankirana
pisma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnishva št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Uspeh velesejma

Velik pogum so imeli utemeljitelji ljubljanskega velesejma v letu 1921. Bila je tedaj doba, ko se še ni bilo treba dosti ozirati na zahteve kupcev, ko je vladala zaradi stalno vsak dan naraščajočih cen, pa tudi zaradi vojnih omejitev lakota po blagu, ko so se plačale vsake cene za blago, ko se je zapravljalo lahko prisluženi denar. Skeptično so gledali drugi gospodarji na drzne iniciatorje te ideje in so čakali še prihodnja leta samo na to, kdaj bo konec velesejma, kar so ne vedno prorokovali. Toda čas je dal ustanoviteljem prav: po dobi inflacije je prišla doba suhih let in tu se je šele izkazal velesejm. Sedaj so uvideli, kako potrebna je ta institucija za zblizanje producenta, oz. trgovca z odjemalcem. Zato se čudimo tisti naši veliki industriji, ki ne pride na velesejm, povdarjajoč, da ima že itak dovolj naročil in da ne rabi velesejma. Ko bo pa velika industrija začutila gospodarsko krizo, bo pa zahtevala vse najrazličnejše, mogoče in nemogoče, ne da bi se zavedala, koliko je vse zamudila s svojo pogrešno politiko.

Kljub vsem gospodarskim peripetijam beleži naš velesejm stalen dvig: tako se je število razstavljalcev od 1921 na letos povečalo od 470 na okrog 700, kvaliteta naših industrijskih zlasti pa obrtniških izdelkov se je izredno izboljšala. Vsak, kdor je videl naše pohištvene izdelke na velesejm, je imel nazorno sliko o tem, kakšen napredek je zabeležila ta obrtna panoga, katera naj bo vsem drugim obrtnikom v vzgled in posnemanje!

Izrednega pomena je naš velesejm za tujski promet: brez njega bi bila Ljubljana lahko še vedno provincialno mesto, tako pa dobiva ravno z velesejmom vsemestni značaj; vsako leto obišče iz cele Slovenije, cele države 100.000 ljudi naš velesejm in naš velesejm je znan povsod po celi državi, po najzgodnejših krajih. Ne samo naša letovišča in drugi privlačni kraji naše domovine, ampak tudi velesejm nam vsako leto pritegne na tisoče tujcev v Ljubljano, ki ima od tega dovolj veliko korist. Marsikaj obiskovalec velesejma si privoščiti še kak dan oddiha v naših krajih, da tako spozna še nekaj drugih lepot in zanimivosti Slovenije, ki je vsakemu tujcu iz Ljubljane prav lahko pristopna.

Naš velesejm nam vsako leto nazorno kaže napredek naše industrijske, obrtne in trgovske delavnosti, vidimo uspehe, ki jih izkazujejo posamezne panoge. Jasno vidimo, da je velika naloga naše gospodarske politike v čim večjem pospeševanju naše domače obrtnosti. Razvoj našega pohištvenega obrta nam je dokaz, kako lahko postane naše obrtništvo. Ne bo sicer moglo konkurirati tovarnam v izdelavi cenjenih, enostavnih predmetov v ogromnih količinah, pač pa je njegov prosep v izdelavi finejših izdelkov po naročilu, kjer igrajo vlogo tudi posamezne zahteve kupcev, pa tudi okus in smisel izdelovalca. Naš velesejm je že veliko storil za propagando našega obrtništva, pa želimo, da posveča še naprej svojo pažnjo naši obrtni delavnosti, od katere lahko upravičeno pričakujemo, da je ne bo ubila niti tovarna niti inozemska konkurenca.

Velesejm pa imajo še vedno nalogo zblizovanja Slovenije, posebej pa še njenega gospodarstva ostalim pokrajinam države. Vsako leto pridejo tisoči obiskovalcev na ljubljanski velesejm, posebno iz Srbije, ki polagoma postaja naš najvažnejši odjemalec. Slovensko gospodarstvo se dobro zaveda, da je njega trg v celi državi, ne samo v najbližji okolici in zato poskuša vse, da si ta trg obdrži.

Če bi imeli velesejm samo namen, da zblizajo Slovenijo z ostalo državo, bi bili potrebni in če jih ne bi bilo, bi jih morali ustanoviti samo za to!

Upniki Slavenske banke dobe 15 odstotkov

Zagreb, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Stečajni upravitelj Slavenske banke je stavil sodišču predlog glede razdelitve stečajne mase. Sodišče prosi za odobritev, da sme upnikom izplačati 15 odstotkov na račun.

Napredovanja profesorjev

Belgrad, 1. jun. (Tel. »Slov.«) V višjo skupino so napredovali ti-le profesorji: Ivan Dolenc, prof. na III. drž. real. gimnaziji v Ljubljani, Franc Kobler, profesor na II. drž. real. gimnaziji v Ljubljani, dr. Karel Zelenik, profesor na drž. real. gimnaziji v Celju in dr. Cestnik, profesor na realki v Mariboru.

Stiki med liberalci in konservativci

Izjava vodilnih politikov -- Lloyd George za stabilno vlado -- Del liberalnega programa za odpravo brezposelnosti in volilno reformo programa bodoče koalicije

London, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Volilni rezultati so bili v soboto zjutraj sledeči: Manjkajo še izidi iz 16 volilnih okrožij. Smatrati je, da bodo mandati razdeljeni takole: Konservativci 262, delavska stranka 288, liberalci 58. Konservativci izgubijo torej 134 mandata, delavska stranka pa jih pridobi 128 in liberalci 14, dalje bodo v parlamentu 3 irski nacionalisti in 4 zastopniki razcepljenih strank.

Potemtakem bi torej imeli združeni liberalci in konservativci 320 poslancev 12 glasov absolutne večine, delavska stranka in liberalci skupaj s 346 poslanci pa bi imeli 84 glasov večine nad konservativci. Meščanski blok bi imel torej 32 glasov večine proti socializmom, koalicija levega pa 84 glasov večine proti konservativcem. Obe kombinaciji preokračita najmanjše število 30 glasov, ki se označuje v Angliji kot potrebno za možnost vladanja.

Dočim sta se Macdonald in Lloyd George takoj vrnila v London, je Baldwin odpotoval v Chequer.

Prvo konservativno izjavo je oddal Sir Austen Chamberlain. Ne da bi prej prišel v stik s svojimi tovariši, je izjavil, da pričakuje, da bo Baldwin stopil pred novi parlament in da bo prepustil Lloyd George-u, da izravna parlamentarni položaj, kateri radi volitev prihaja v dobro socializmom.

»Daily Telegraph« in »Times« javljata, da se bo v ponedeljek v razgovoru kabinetnih članov z Baldwinom odločilo tako, da se bodo v odprtem boju v poslanski zbornici pustili strmoglaviti.

Macdonald, katerega so pri prihodu v London na kolodvoru navdušeno pozdravljali, je z ozirom na možnost, da bo že prihodnje dni poklican h kralju, odklonil izjavo o tem, ali bodo socialisti zopet kot manjšinska vlada prevzeli sestavo nove vlade.

Izjave Lloyd George-a

Lloyd George je izjavil zastopnikom listov, da se nobeni stranki njeno upanje ni izpolnilo. Konservativci so računali na večino 50 do 80 glasov, Macdonald pa na delazmožno večino in na 15 milijonov socialističnih volilcev, dočim bi bilo nesmiselno trditi, da so se izpolnila pričakovanja liberalcev. Postali so zopet žrtev volitve v trikotu. Konservativci in delavska stranka so že s 30.000 glasovi pridobili mandat, dočim odpada na liberalce en mandat šele na 100.000 glasov. Izjavil je: »Zavedamo se svojega izredno odgovornega položaja in se lahko zanesete na to, da svojega položaja ne bomo neupravičeno izrabljali in z njim ne bomo delali kravje kupčije, temveč si bomo natančno premislili, kaj je najboljše v interesu države. Bistveno je, da bo vlada stabilna. Potrebno stabilnosti vlade bomo v prvi vrsti vpoštevali pri vseh svojih sklepih.«

Udeležba pri volitvah

je znašala okoli 78%, dočim je pri prejšnjih volitvah znašala 82%. Oddanih je bilo 8 mil. 550 glasov za konservativce, 9.250.000 za socialiste, 5.220.000 za liberalce, 52.000 za komuniste in 251.500 za razcepljene stranke in irske nacionaliste.

Če se Baldwin odloči k temu, da stopi 25. junija pred novi parlament, se mora že v ponedeljek odločiti glede izprememb v vladi, ker so pri volitvah propadli delovni minister in generalni državni pravdnik ter 5 državnih podtajnikov, ki se morajo zamenjati z novimi možmi.

Komentarji konservativnih listov

so nekoliko v zadregi. »Times« izjavlja, da so se v sličnih kompliciranih razmerah prej našla ustavna pota in da se bodo našla tudi sedaj. »Daily Telegraph« priporoča Baldwinu, rekonstruirati kabinet in ostati v vladi do sestanka parlamenta. »Morningpost« izjavlja, da

bi bilo dobro, če bi Baldwin še nekoliko časa ostal na vladi, da kralju po možnosti prihrani vsako skrb radi krize. »Daily Mail« pa hoče, da bi se Baldwin dal v parlamentu strmoglaviti. Ta list pričakuje v kratkem nove volitve. »Daily News« se pritožuje radi nepravilnosti volilnega sistema nasproti liberalcem in pričakuje delavsko vlado. Tudi »Daily Chronicle« zahteva volilno reformo. Ta zadnja zahteva že kaže, da so liberalci stopili v stike s konservativci, ker bi samo ti s svojo varno večino v gosposki zbornici mogli v obeh zbornicah izposlovati meščanskim strankam ugodno volilno reformo.

»Manchester Guardian« priporoča Baldwinu, naj z odstopom kabineta počaka do sestanka parlamenta, da se more v prihodnjih tednih pripraviti možnost sodelovanja med konservativci in liberalci. Brez dvoma bodo liberalci v koaliciji s konservativci zahtevali razne politične koncesije. V glavnem bi šlo pri tem za izvedbo enega dela liberalnega programa za brezposelne in za volilno reformo, ki bi bila v korist liberalne stranke. Ker je Baldwin izrazil nasprotje Lloyd Georgea, bi se v tem primeru gotovo izvršila sprememba v vodstvu konservativcev, katero bi prevzel morda sir Robert Horne, Churchill ali Chamberlain. — Če bi pogajanja za koalicijo med liberalci in konservativci ne imela nobenega uspeha, potem bi se liberalci pri adresni debati začetkom julija odtegnili glasovanju in bi počakali, kako bi se potem po gotovem porazu Baldwinu v kabinetu sestavila socialistična vlada. Liberalci bi si s to prakso pustili odprto možnost, da bi skupno s konservativci vsak čas lahko vrgli socialistični kabinet, če bi se spustil v preveč drzne socialistične eksperimente.

London, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Zadnje stanje volitev je sledeče: konservativci 254 mandata (zguba 138), delavska stranka 288 (pridobitev 126), liberalci 57 (pridobili 11), razcepljene stranke 6 (pridobile 1).

Govori zagovornikov

Belgrad, 1. junija. (Tel. »Slov.«) Razprava proti Puniši Račiću in tov. se je danes nadaljevala. Zagovornik Ljubič je svoj zagovor, ki ga je včeraj začel, danes nadaljeval in ga dopoldne končal. Govor je trajal devet ur. Tudi danes je bil njegov govor poln neobičajnih izrazov. Opazilo se je, da so se nekatere stvari ponavljale. Umor Ristoviča, Schlegla in napad na Grauerja je primerjal.

Za njim je dobil besedo zagovornik

Radivoje Novakovič.

Njegov zagovor je bil tudi dolg. V prvem delu govora se je bavil s političnimi razmerami. Državo je primerjal z zadržano hišo. Navajal je zgodovino Radičeve osebnosti. Naglašal njegova dela po vojni in njegovo organizacijo četniških združenj, v katerih je bilo organiziranih 250.000 četnikov. Račić je priznal vse, kar je storil. Toda ni vedel, ko ga je ranil in ko ga je ubil. Za to je zvedel šele iz časopisov. Kako razburjen je bil, se vidi baje iz tega, da ga sodišče ob štirih popoldne ni moglo zaslišati.

Predsednik je nato odredil četrtturni od-

mor in vprašal Novakoviča, ali bo gotov do opoldne. Novakovič pravi, da ne ve in da ne more reči, ker se ne bo bavil s psihologiziranjem, ampak bo govoril stvarno.

Zagovornik je po odmoru prešel na obtožnico in trdil, da ni ničesar v prilog zasebnih tožiteljev.

Vprašanje je, ali obstoja dejanje iz enega ali iz petih dejanj. Državni pravdnik je stvar označil tako, da je pet dejanj. Zagovornik pa je mnenja, da je samo eno dejanje. Važno je namreč, kako so padali strelji in ko ga so zadeli. Račić je streljal na Pernarja, na Pavla Radiča, potem na Grandžo in na Stjepana Radiča. Njegovo izpoved potrjuje priče. Izven dvoma je prvo streljal na Pernarja.

Državni pravdnik obtožuje Račića poskusa uboja s premislekom radi težke telesne poškodbe. Za poskus umora, kakor se želi opisati, je potrebna namera. Torej je potrebno, da je Račić hotel ubiti Pernarja. Če se to ne dokaže, potem ni govora o umoru. Državni pravdnik ni mogel v vseh aktih najti dokaza o namenu. Račić ni nikjer izpovedal, da je

hotel ubiti Pernarja, niti ni drugega dokaza o tem. Naravno je, da zato ne more biti govora o poskusu umora. Okolnosti, pod katerimi se je dejanje izvršilo, jasno dokazujejo, da Račić ni hotel ubiti Pernarja. To se more dokazati iz izpovedi priče Milutinoviča, ki je bil v tem času na galeriji. Pod prisego je izjavil, da je videl, kako se je Pernar postavljati tik pred posamezne govornike. To dokazuje tudi Stjepo Kobasica. Za poskus umora ne zadostuje zdravniško potrdilo. To vprašanje je tako rešilo z odločbo tudi kasacijsko sodišče.

Druge dejanje je umor dr. Basarička. Zagovornik je mnenja, da ni mišljenje državnega pravdnika pravilno, da bi bil to premišljen uboj. Za to ni bil podan noben dokaz. Zato nima pravice, da bi to dejanje tako kvalificiral. Zato ostaja to tajnost in dolžnost državnega pravdnika je, da to tajnost razjasni. Drž. pravdnik se izgovarja s priznanjem. Toda tega priznanja ni.

Pri dejanju proti Pavlu Radiču nima drž. pravdnik prav, ko govori o premisleku. Za to ni nobenega dokaza. Okrog Račićevih besed: »Ha, ravno tebe iščem! se izjave prič znatno

Puniša Račić

Dragi Jovanović
nazvan vojvoda Lune
med razpravo

Toma Popović

IX. LJUBLJANSKI MEDNARODNI VELESEJEM

od 30. maja do 9. junija 1929.

Najboljši nakup vsakovrstnega blaga.

Specijalne razstave:

pohištvo, avtomobili, poljedelski stroji, radio, perutnina, zajci. Razstava meščanskih sol Slovenije.

700 razstavljalcev,

30 glavnih blagovnih skupin.

Legitimacije

po Din 30—prodajajo denarni zavodi, »Putnik«, gospodarske ustanove. - Za stanovanje preskrbljeno.

50% popust na železnica in avijonih.

Popust na parobrodih.

razlikujejo. Četudi je izrekel te besede, se morajo vpoštevati črnogorski običaji. Črnogorci pravijo tako v mnogih manj zapletenih položajih.

Dejanja proti Grandži, ki ga državni pravdnik kvalificira kot težko telesno poškodbo, ni Grandža je ozdravel prej, ko v tridesetih dneh. Iz zdravniškega potrdila se vidi, da je bila poškodba neznatna.

Dejanje proti Stjepanu Radiću tudi ni tako kvalificirano, ker je bil Stjepan Radić v bolnici 18 dni. Iz zdravniških izpovedi se vidi, da je Radić umrl na sladkorni boleznini in se ne more reči, da je kaka zveza med strelom Puniše Radića in smrtjo Stjepana Radića. Kot dokaz navaja državni pravdnik za premišljeno dejanje samo tožbo, oziroma vlogo Stjepana Radića. Odvetnik pravi, ako je bil Stjepan Radić ubit, ni mogel napraviti vloge, ako pa je napravil vlogo, ni bil ubit. V nadaljnjem dokazuje, da je streljal Radić v nujni samobrambi. Zahteva, da se oprostijo krivde.

Predsednik je nato dopoldansko razpravo zaključil.

Popoldanska razprava

Ob 3 popoldne se je razprava nadaljevala. Zagovornik Novakovič je nadaljeval svoj govor. Puniša Radić se ne boji kazni. Boji se krivice. Zato smatra zagovornik za svojo dolžnost, da obširno govori. Navaja definicijo po rimskem in današnjem pravu. Nobena teh definicij se ne da primerjati z Radićevim dejanjem.

1. Pri dejanju, ki se tiče Pernarja, ne more obstojati namera, ker se zahteva čas za odločitev, in sicer od trenutka, ko je bil Radić izzvan.

2. Glede Basarička trdijo vse priče, da je Basariček tekkel proti Radiću, ki ga je ustrelil v razdalji 30 cm. Ali je tu namera mogoča? Čemu naj bi bil ustrelil ravno Basarička?

3. Isti slučaj s Pavlom Radićem. Da je Radić streljal na njega, so izjavile samo priče, ki so se skrile pod klopi in sploh niso videle dejanja.

4. Grandža je bil lahko ranjen. O uboju ali poskusu ne more biti govora.

5. Umor Stjepana, kje obstoja? Stjepan Radić je umrl radi sladkorne bolezni, kakor je to dokazano. Da je Radić streljal na Radića, pravijo samo radičevci, ki so kazali hrbte, ali pa so bili že na hodniku. Stjepan Radić je bil ta dan miren. Radić tega dne ni niti enkrat pokazal na Radića. Puniša Radić ni imel nobene namere, ker je prejšnji večer zahteval skupno s 28 poslanci, da se Stjepan Radić zdravstveno preišče. Ako se ugotovi, da je bolan, naj se odvede v zdravilišče. Če se ugotovi, da je zdrav, naj se izključi od desetih skupščinskih sej. Torej, kje je tu namera?

Vse radičevske priče pravijo, da Radić sploh ni hotel 20. junija govoriti.

Kdo je v skupščini prvi grozil? Dne 3. februarja 1928 je dejal Stjepan Radić, da bodo tu padale glave. Sekula Drljevič je prvi potegnil revolver v skupščini, kakor pričča Stjepan Kobasica. Rude Bačinič je v oktobru 1927 na skupščinski seji dejal, da bodo tu mrve glave. Prav tako je dejal Stjepan Radić: »Pusti, da ubijem tega radikalnega hajduka!« To je dejal nasproti Vujičiću, kakor je izpovedal Dragoljub Jevremović. Kakor izpoveduje Radić, je bilo razpoloženje radičevcev v skupščini neznosno. »Živina ste bili in živina ostanete«, je dejal Stjepan Radić 19. junija.

Puniša Radić sploh ni vedel, koga je ubil. To je zvedel iz listov. Za ime tistega, ki ga je ubil, je zvedel iz listov (za Basarička). Puniša Radić je bil brez dvoma v afektu. »Kdor hoče biti spoštovan, mora spoštovati druge,« pravi črnogorski pregovor. Tam ni psovka, zato spravi psovka Črnogorca iz ravnotežja. Edino dejanje, ki obstoja, je dejanje po § 56/ s. k. z. Prosi, da se vpoštevajo olajševalne okolnosti, da Radić ni vedel za posledice, da je bil v afektu, da je delal razdraženo, ker je bil žaljen in da se je dosedaj dobro obnašal.

Najstarejši belgrajski odvetnik

Jovan Milovanović,

33 let star, ki je zagovarjal že Nikolo Pašiča, vpraša predsednika sodišča, če sme kdo drugi čitati njegov zagovor mesto njega. Če predsednik tega ne dovoli, bo priložil zagovor aktom. Predsednik je odgovoril, da se bo o tem sklepalo pozneje.

Predsednik je ob pol 5 odredil četrturtni odmor.

Po odmoru je govoril

Bora Nikolić.

Dejal je, da si šteje v čast, braniti obtožena. Vse kulturne organizacije in politične stranke so se odrekle Radiću, da bi se jim ne očitalo, da odobravaljo zločin.

Toda vsemu je bil kriv Stjepan Radić. Imel je moč sugestije. Posrečilo se mu je, zrahljati temelje države. Do leta 1918. so Jugoslovani gledali rešitev v propasti Avstro-Ogrske. Temu pokretu se Stjepan Radić ni pridružil. Tedaj je bil Stjepan Radić še sam. Vodja je postal šele po letu 1918.

Iz svojih ust je napravil levja usta, v katera je lahko vsakdo potagal svoje pritožbe in iz katerih je vsakemu vse obljubil. Vso borbo in podvojeno taktiko je prenesel v parlament. To ni bila več obstrukcija, to je bilo mnogo več.

Sporazum med Vatikanom in Mehiko

Pogajanja med sv. Stolico in mehiškim predsednikom -- Administrativna ureditev Vatikanskega mesta

Newyork, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Po večmesečnih pogajanjih med sv. Stolico in mehiškim predsednikom Portez Gillom je verjetno, da bo sedaj v kratkem času prišlo do formalne sklenitve miru med Vatikanom in mehiško vlado. Prelat katoliške cerkve, nadškof mehiški Ruiz, ki je ves čas konflikta bival v eksilu v Washingtonu, je bil določen za papeževega delegata za mirovna pogajanja z mehiško vlado in se bo kot tak v kratkem času vrnil v Mehiko.

Vatikanska pošta.

Curih, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Vatikanska država namerava prositi, da se sprejme v unijo svetovne pošte. Čim bo sv. Stolica ratificirala lateranske pogodbe, bo švicarski zvezni svet, pri katerem se mora prijavi pristop k poštni uniji, sporočil to prošnjo Vati-

kana vsem državam, ki so članice unije.

Vatikansko mesto, 1. jun. (Tel. »Slov.«) V administrativni novi ureditvi Vatikanskega mesta se predvideva imenovanje generalnega zakladnika, ki bo imel nalogo, upravljati vatikanske kapitalije in jih investirati. Na to mesto bo poklican komendant Bernardino Nogar, rojen v Milanu. Nogar je finančni ekspert prvega reda in je sedaj predsednik italijanske delegacije za izvedbo Dawesovega načrta v Berlinu.

Vatikansko mesto, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Tekom meseca junija se bodo začele prodajati začasne poštne znamke Vatikanskega mesta. Serija obsega 13 poštnih vrednosti in 2 ekspresni, ki bodo veljale eno leto. Filatelisti lahko naročijo proti plačilu 28.10 lir serijo pri Ufficio Filatelico Vaticano.

Diplomatski odnošaji med Moskvjo in Nankingom pretrgani

Moskva, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Sovjetska vlada je poslala vladi v Nankingu ostro protestno noto zaradi preiskave ruskega generalnega konzula v Harbinu in izjavila, da v bodoče ne bo več mogla respektirati diplomatskih zastopstev kitajske vlade. Na to noto je odgovorila nankinška vlada, da je prisiljena takoj odpoklicati svoje diplomatske zastopnike

v Rusiji. Preiskava v harbinskem generalnem konzulatu je dognala, da je ta konzulat igral važno vlogo v komunistični propagandi in da nankinška vlada tako dolgo ne polaga nobene važnosti na vzpostavitev odnošajev, dokler sovjetska unija ne bo prenehala s svojo propagando na Kitajskem.

Šolski zakoni še ne pridejo na vrsto

Belgrad, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Vrhovni zakonodajni svet je danes končno sprejel načrt novega invalidskega zakona. Nato je predsednik Jovanović odgodil zasedanje vrhovnega zakonodajnega sveta do srede junija. Priporočal je članom sveta, naj med tem časom preštudirajo osnutek civilnopravnega reda. Ka-

kor doznavamo, bo nato prišel na vrsto načrt zakona o pravoslavni cerkvi, potem pa eventualno agrarni zakon. S tem bi bilo zasedanje vrhovnega zakonodajnega sveta pred počitnicami končano. Šolski zakoni torej sedaj na noben način ne pridejo na vrsto.

Podrobnosti iz angleških volitev

Za sedanje volitve so konservativci izdali nov volivni zakon, po katerem so dobile pravico voliti vse ženske od 21. leta naprej. S to odredbo se je število volivcev zvišalo za pet milijonov. Vseh ženskih volivcev je bilo 13 in pol milijona, moških pa samo 11.8 milijonov. Večino je imel torej lepi spol in on je odločal.

Volivni sistem

je tudi po novem zakonu ostal nespremenjen. Velika Britanija je razdeljena na številne male okraje, ki tvorijo vsak zase volivno ednico. Volijo se kandidati in ne liste. V vsakem okraju je izvoljen tisti kandidat, ki ima največ glasov. Dokler sta v Angliji bili samo dve stranki: konservativna in liberalna, je bil torej izvoljen kandidat, ki je imel absolutno večino. Sedaj pa so bili skoraj v vseh okrajih po trije kandidati in tako se je zgodilo, da so bili izvoljeni delavski kandidati večinoma samo s par glasovi relativne večine, dočim so bili meščanski glasovi razcepljeni in so kljub nadmoči zaradi tega ostali brez veljave.

To razcepljenost je povzročil Lloyd George, ki je neposredno pred volitvami prevzel vodstvo razkrajajoče se liberalne stranke. On je odločno odklonil vsak volivni kompromis z drugo meščansko stranko in liberalci so postavili svoje kandidate v vseh okrajih. Lloyd George je s tem hotel dokazati, da liberalna stranka še živi in da je tudi še pomemben faktor. Dosegel je sicer, da se je število mandatov liberalne stranke dvignilo na 50, meščanska skupina pa jih je vsled tega izgubila najmanj 120.

Izvoljene žene

V starem parlamentu je bilo osem ženskih poslancev, sedaj je izvoljenih 13. Od teh pripadajo konservativni stranki tri (vojvodinja Atholška, lady Iveagh in lady Astor), liberalni stranki ena (hčerka Lloyd George-a), delavski stranki pa devet. V Sunderlandu si je priborila organizatorica ženske skupine delavske stranke gospa Marion Philipps zaslužen zmag.

Na ta način se je ustvarila atmosfera, ki je dušila vso državo. »Ustvarila se je psihološka atmosfera ubojev,« je rekel Stjepan Radić. To je borba, to je vojna, zato je dal provocirati škandale. Tu je bilo pričakovati tudi osebne obrambe. Radić je svoje poslance na to pripravil. Volje v taki atmosferi v pravem zmislu ni. Zato Radić ne more biti kaznovan po § 155, ker ta paragraf določa namero.

Odvetnik dr. Nikolić je svoj govor končal s tem, da je zahteval od sodišča, naj na podlagi tega, kar da je on dokazal, kaznuje Punišo Radića samo radi poskusa uboja (ne umora) pri Pernarju, dočim za druge slučaje: za umor Stjepana Radića, Basarička in Pavla Radića in poskus umora oziroma uboja Grandže Puniša Radić ne odgovarja in se naj torej od teh obtožb oprost.

Ob pol 7 zvečer je predsednik prekinil razpravo in sklical prihodnjo za v torek ob 8. V ponedeljek razprave ne bo radi pravoslavnega praznika.

»Morningpost« je že postal hladnokrven. Njegove kritične pripombe so bolj splošne.

»Daily Express«, ki je za časa volivne borbe zelo napadal Delavsko stranko, je zelo zadovoljen, ker Mac Donald nima dovolj po-slanecv, da bi izvedel svoj socialistični program.

V liberalnem tisku pa vlada največje razočaranje. Nekateri listi se tolažijo, da je samo radi volivne geometrije bil mogoč tak rezultat.

»Daily Herald« pozdravlja zmago Delavske stranke in pravi, da jo je narod že prorokoval. Delavska stranka je dosegla na volitvah velik napredek.

Komentarji francoskih listov

Pariz, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Dasi so pariški listi zadovoljni s tem, da delavska stranka v Angliji nima absolutne večine in imajo tudi naravnost strah pred Francozom manj prijazno politiko Macdonalda, vendar niti en list ne govori o možnosti, da bi se s kabinetom Macdonalda mogla nadaljevati stara politika proti entente cordiale »Petit Parisien« upa, da bo možno prav dobro skupno sodelovanje, če hoče Macdonald ravno tako mir, kakor Francija. »Echo de Paris« smatra, da bodo že v par tednih nove volitve, če liberalci ne bodo podpirali Macdonalda. List se boji predvsem, da se bo Porenje na vsak način izpraznilo.

Italijanski komentarji

Rim, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Rimski listi obširno pišejo o izidu angleških volitev in izražajo zadovoljstvo radi zmage delavske stranke. »Giornale d'Italia« piše: Italija ostane mirna, opazuje in čaka. Odločno taji, da bi zmaga delavske stranke dokazala levičarski kurz pri narodih. Kar se tiče posebnih italijanskih interesov, ne bo delavska vlada, če se bo sestavila, povzročila v Rimu nobene skrbi.

Kralj pride v Dalmacijo

Split, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Kakor se je iz zanesljivega vira zvedelo, je župan dr. Radić za časa svojega bivanja v Belgradu povabil Nj. Vel. kralja, da bi se udeležil odkritja Meštrovičevega spomenika Orgurja Ninskega. Nj. Vel. kralj je obljubil, da bo prišel. Računa se, da bo prišel Nj. Vel. kralj v Split sredi ali

Novi zakoni podpisani

Nj. Vel. kralj je podpisal več zakonov, tako: 1. zakon o spremembi poslovanja v državnem svetu; 2. zakon o protokolu o reguliranju reklamacij finančne narave odnosno listih, ki se nanašajo na progo Solun-Gjvngelija po dogovoru med Grško in Jugoslavijo od 17. marca; 3. zakon o naknadnem sporazumu k pogodbi o trgovini in plovbi od 6. oktobra 1927, ki je bil podpisan 19. oktobra 1928 v Pragi med Jugoslavijo in Nemčijo.

Sporazum na konferenci strokovnjakov

Pariz, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Konferenca strokovnjakov bo najbrže danes zvečer prišla do soglasnega sporazuma. Končno poročilo je že napredovalo tako, da se bo slednjič pregledalo pri zadnjem čitanju v torek ali v sredo. Koncem prihodnjega tedna se potem strokovnjaki lahko razidejo.

Pariz, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Na reparacijski konferenci je po sporazumu glede števil prišlo sedaj tudi do zedinjenja o nemških pogojih in pridržkih. Edina ovira za zaključek konference je samo še belgijska zahteva glede medvojnih mark. Nemška delegacija je o tem vprašanju odklonila vsako razpravo, češ da ne spada med reparacijska vprašanja, in še sedaj vztraja na tem stališču. Nato je belgijska delegacija danes podala formalno izjavo, da bo v takih razmerah morala odkloniti svoj podpis na poročilu. Po vseh parličkih listov so se tudi delegati ostalih upniških držav izjavili za solidarne z belgijsko vlado.

Predsedstvo najvišjega sovjetskega urada

Na prvem zasedanju novoizvoljenega osrednjega izvrševalnega odbora Zveze sovjetskih socialističnih republik je bilo izvoljeno iz 27 članov obstoječe predsedstvo. Za predsednika osrednjega izvrševalnega odbora je bil izvoljen Kalinin, za njih namestnike Petrovski, Červjakov, Musabekov, Hodžajev in Ajtakov, za tajnika pa Jenukidse. Za predsednika sveta narodnih komisarjev ZSSR je bil izvoljen Rikov, za njegove namestnike Rudsatak, Ordžonihidse in Schmidt. Zunanji minister je Čičerin, vojni Vorošilov, železniški Rudsatak, trgovinski Mikojan, finančni Brjuhanov, poštni Antipov in za delo Ugjanov. Za predsednika najvišjega sveta za narodno gospodarstvo je bil izvoljen Kubišev, za narodnega komisarja za delavsko in kmetško nadzorstvo Ordžonihidse in za voditelja statistične osrednje uprave Miljutin.

Zanimivo je, da so skoraj vsa vplivnejša organizatorična mesta zasedena od Kavkazcev, ki so rojaki Stalina. Rikov ima tako v dveh Kavkazcih zelo močno kontrolo in diktator Stalin se je s tem zasigural pred presečenjem.

Angleški listi o volitvah

»Times« ugotavlja, da so bile volitve jasen uspeh Delavske stranke. List trdi nadalje, da so liberalci s postavitvijo številnih kandidatov zelo škodovali konservativcem, čeprav od tega sami niso imeli nobenega dobička. Nikjer ni bilo opaziti niti znakov nekdanje sile liberalne stranke.

»Daily Telegraph« pravi, da bi mogle sedanje volitve privedi do netočnih zaključkov. Vendar pa je gotovo, da so odrezali konservativci zelo slabo. List napada nato Delavsko stranko in osebno Mac Donalda, ki da že misli, da je bodoči zunanji minister. Članek je pisan v tonu, kakor da je list že prešel v opozicijo.

XII. mednarodni kongres dela

V Zenevi je pred par dnevi pričelo 12. mednarodno zborovanje zastopnikov delavcev in delodajalcev iz skoraj vseh evropskih držav. Za predsednika letošnjega zasedanja je bil izvoljen nemški minister za delo dr. Brauns, duhovnik in znani voditelj katoliškega centra. Za podpredsednika v imenu delodajalcev pa jugoslovanski delegat Čurčin, glavni tajnik Zveze industrijev iz Belgrada.

Dnevni red letošnjega zasedanja je zelo pester. Najvažnejše so sledeče točke: delovni čas privatnih nameštencev, prisilno delo domačinov in varstvo mornarjev.

Najvažnejši je vsekakor problem prisilnega dela. Dočim se je na dosedanjih kongresih dela razpravljalo predvsem o problemih socialne politike petinpetdesetih držav, ki so včlanjene pri Mednarodnem uradu dela, se prvič postavlja skupen problem mednarodne socialne politike. To je tem pomembnejše, ker se zelo razširja delokrog MUD in ker bo žalosten položaj domačinov v raznih kolonijah predmet razprave odgovornih zastopnikov, ki prav gotovo ne bodo štedile s svojo kritiko.

Za razpravo o tem problemu je MUD podal načelne linije, kajti pri tem kompleksu vprašanj ne igrajo vlogo samo politični in socialni motivi, marveč predvsem načela krščanske etike, ki so za mednarodni urad dela seveda samo humanitarne prirode. Svetovni kapital se seveda prav nerad — ali pa sploh ne — ozira na priporočila ženevske mednarodne organizacije dela.

V poročilu tajništva se vsako prisilno delo označuje za suženjstvo in se mora radi tega vsepovsod končati. Vendar pa se od tega temeljnega načela odstopa v slučajih, če tako prisilno delo oziroma suženjstvo služi v splošni blagor, to so slučajji velikih poplav, požarov, lakote, potresov in sličnih elementarnih nesreč velikega obsega. Pa tudi v teh slučajih je prisilno delo dovoljeno le tedaj, če o vlade ne imajo dovolj drugih duhovnih sil za razpolago. Dovoljeno je torej prisilno delo samo v interesu splošne blaginje; nasprotno pa je prepovedano vsako izkoriščanje domačinov od privatnikov v njihove sebične namene. Tako izkoriščanje morajo vse vlade z najbolj radikalnimi sredstvi pobijati.

Pričakovati je, da se bo o tem predlogu pobijanja suženjstva razvila politično važna debata, ker se posebno nemški delegati pripravljajo, da načno pri tem problem kolonij in že sedaj je nemško časopisje polno vesti o strašnem položaju domačinov v raznih kolonijah, posebno seveda v onih, ki so jih Nemci v svetovni vojni izgubili. Z ozirom na politično stran tega problema ni verjetno, da bi prišlo do kakih obveznih sklepov, ker se bo do države, ki imajo kolonije, z vsemi silami upirale kake mednarodni kontroli nad stajanjem domačinov v posameznih kolonijah.

Vprašanje delovnega časa nameštencev je še težje. Mednarodni urad dela je predhodno raziskoval položaj nameštencev v posameznih državah. Ta njegova anketa je do gnala, da že v pojmovanju, kdo je namešteneec, vlada med posameznimi državami taka razlika, da ni od letošnje prve debate o tem problemu pričakovati kakih konkretnih sklepov. Naloga letošnjega zasedanja bo ta, da predvsem ugotovi in točno opredeli pojem, nakar se bo šele moglo priti k razpravi o ostalih vprašanjih. Tudi se postavlja vprašanje, katerih podjetij nameštenci naj spadajo pod zanišljeno zaščito. Ali samo nameštenci čisto trgovskih podjetij, ali tudi nameštenci po raznih pisarnah.

Zanimiva bo razprava o problemu brezposelnosti, ki jo odpravi predsednik MUD Thomas z obširnimi poročili o stanju delavstva v posameznih državah in o številu brezposelnih.

Posebna komisija pa se bo bavila z vprašanjem uradnega jezika pri MUD. Doslej sta bila uradna jezika angleški in francoski; Nemci pa so stavili zahtevo, da naj bo tudi nemški jezik. Temu predlogu so sledili predlogi italijanske, španske in portugalske delegacije za svoje jezike.

Splošno se smatra, da bo letošnji kongres eden najbolj zanimivih.

Učiteljske premostitve morajo biti izvršene do 1. septembra

Belgrad, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Prosvetni minister Boža Maksimović je poslal vsem načelnikom razpis, v katerem jih opozarja, da se morajo vse šolske premostitve, v kolikor pridejo v poštev učiteljske in profesorske moči, izvršiti do 15. avgusta, tako da bodo vsi učitelji in profesorji že 1. septembra na svojih mestih, da ne bo pouk trpel radi preseljevanja.

Zagreb, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Proslava stoletnice rojstva Račkega se je danes pričela po objavljenem sporedu. Nadškof dr. Bauer je opravil v katedrali službo božjo. Navzoči so bili zastopniki oblasti in akademiki. Popoldne so se udeleženci podali na grob Račkega na Mirogoju. V hotelu »Esplanade« je bila zvečer večerja, ki jo je priredil predsednik akademije dr. Manoičević.

Blaženi Janez Bosco

Danes se vrši v Rimu slovesnost, za katero so se delale velikanske priprave in za katero je bilo po časopisnih poročilih napovedanih več sto tisoč romarjev iz vseh delov sveta ter veliko število škofov in kardinalov. Danes se namreč izvrši proglasitev Janeza Bosca, ustanovnika salezijanske družbe, za blaženega.

Janez Bosco se je rodil leta 1815 v neznamiti vasi Becchi v turinski provinci. Bil je sir ubogih staršev. Očeta je zgubil v zgodnji mladosti. Njegova mati, ki je bila globoko verná in umna vzgojiteljica, je na Janezkova prva leta odločilno vplivala.

Ze kot otrok je čutil v sebi poklic za duhovniški stan. Ko je dosegel deseto leto, je bilo to nagnenje v njem že močno razvito. Svoj cilj je dosegel po nešteti borbah. Vse njegovo življenje od tedaj, ko je navzlic revščini v domači hiši začel študirati, pa do najpoznejših let, se je razvijalo v znamenju boja zoper vsakovrstne težave. V tej borbi je Janez Bosco pokazal toliko žilavosti, toliko mirne in odločne vztrajnosti, ki zasluži največje občudovanje.

Bl. Janez Bosco je bil v prvi vrsti vzgojitelj mladine. Kot mlad duhovnik je mnogo spovedoval po turinskih ječah in kaznilnicah za mladostnike. Tu je spoznal vso moralno bedo, ki jo povzroča zanemarjena vzgoja. Sklenil je tedaj posvetiti vse svoje duhovniško življenje v prvi vrsti mladini. Začetki njegovega delovanja so bili nad vse skromni. Posebnost njegovega duha je bila v tem, da se ni izgubljal v snovanju praznih načrtov, ampak da je, sledeč navdihnjenju od zgoraj, pričel neposredno z delom. Prvo zbirališče zapuščenih mladine je bila tesna sobica poleg zakristije sv. Frančiška Asiškega. Par let je njegov »oratorij« romal od kraja v kraj. Prišlo je tako dalje, da so mu vsi odpovedali. Tedaj je kar na travniku zbral svoje »paglavčke« in čakal, da mu previdnost božja odpre pot v boljše bodočnost.

Njegovo zaupanje ga ni varalo. Dobil je stalno mesto za svoj »oratorij« v Turinskem predmestju Valdoeco. Tu se je njegovo delo čudovito razvijalo. Zgradil je obširen zavod, ki ga je razširil leto za letom in naposled sezidal veličastno cerkev ter jo posvetil Mariji Pomočnici, ki mu je bila v vsem vodnica in svetovalka.

Bl. Janeza Bosca smemo upravičeno prištevati med največje vzgojitelje, kar jih pozna zgodovina. Bil pa je predvsem praktik in je imel čudovit vpliv na mladino, ki je kar vrela k njemu. V vzgoji je dosegel izredne uspehe. Med svojimi gojenci je vzgojil prave svetniške duše.

Da bi svojemu delu zagotovil obstoj, je ustanovil Salezijansko Družbo in pozneje tudi družbo Hčera Marije Pomočnice, ki naj bi se zavzele za žensko mladino. Prve člane salezijanske družbe je izbral med svojimi gojenci.

Zgradba podružnice OUZD v Mariboru odobrena Predsednik Krek pri ministru Drinkoviču -- Odobreni vsi predlogi ljubljanskega OUZD

Belgrad, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Minister za soc. politiko dr. Mate Drinković je danes sprejel predsednika Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani Mihaela Kreka. Razgovor med obema je trajal nad eno uro. Minister je odobril za novo zgradbo OUZD, podružnico v Mariboru, vse sklepe, tako ljubljanskega Okrožnega urada, kakor tudi Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Odobril je 6-milij. kredit.

Poleg tega je minister odobril celo vrsto raznih tehničnih, personalnih in drugih vprašanj pri ljubljanskem Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Minister je v teku razgo-

navadno si Janeza Bosca predstavljamo le kot vzgojitelja mladine, kjer je dejansko imel največje uspehe. Vendar se osebno ni omejil le na delo med mladino. Njegovo delovanje je bilo silno obsežno in vsestransko. Univerzalnost je bila v vsakem oziru ena izmed glavnih njegovih potez. Njegov velik duh ni poznal meja, obsegal je tako rekoč ves svet. Njegova delavnost je bila čudovita. Poleg skrbi, ki so mu jih nalagali njegovi zavodi, ki so se vedno bolj množili, je silno veliko pridigoval in spovedoval. V Piemontu je skoro ni cerkve, kjer ne bi bil oznanjal božje besede. Pri spovedovanju je bil neutrudljiv. Ker so nešteči želeli samo njemu zaupati tajnosti svoje duše, je večkrat spovedoval cele dneve in noči. Po pravici ga imenujemo apostola svete spovedi. Nekoč ga je na poti skozi gozd napadel ropar. Bosco je ostal miren. Spoznal je napadaleca, ki ga je bil nekoč spovedal v ječi in ga tako presunil s svojo besedo, da je padel predenj na kolena in na mestu opravil sv. spoved. Pozneje mu je Blaženi preskrbel pošteno službo.

Pa tudi kot pisatelj je bl. Janez Bosco silno veliko dobrega storil. Sicer ni bil izrazit teoretičen talent, toda obdarjen je bil s čudovitim spominom in praktičen čut je bil v njem razvit do najvišje stopnje. Spisal je nad 60 del najrazličnejše vsebine, toda vsa so imela en cilj, da vzgoje mladino, da obvarujejo verno ljudstvo pred zablodami in da branijo katoliško cerkev pred njenimi sovražniki. Kar poudrži ni utegnil, je pisal ponoči ali pa, kadar je bil na potovanju.

Mnogo časa je Blaženi porabil za sprejemanja, ki so se zlasti v zadnjih dveh desetletjih njegovega življenja nenavadno množila. Sprejel je vsakogar brez razlike stanu s toliko ljubeznivostjo in zanimanjem za njegove zadeve, kakor da ni imel nobenega drugega opravila.

Kaj je tako vlekle množice k temu prostemu duhovniku, ki navidezno ni imel na sebi nič posebnega, izrednega, velikega? Bila je to svetost, ki ga je odlikovala vse življenje in ki jo je kazal v vsaki besedi in v vsakem dejanju. Njegova svetost pa je bila posebne vrste: preprosta, ljubezniva, vabljava. Nič ni imel na sebi mrkega, strogega. Asket je bil pri njem popolnoma skrit za zavese brezprimernih ljubezni do bližnjega. Nekoč ga je imenoval stoprocentnega altruista. In to je bil bl. Janez Bosco v resnici. Bil je izredno družaben, vesel. Rad je zabaval ne samo svoje gojence, ampak tudi svoje gostitelje; žalostnega obraza ni mogel trpeti poleg sebe. O njem smemo reči, da je bil res »moderen« svetnik, svetnik, kakršnih naša doba silno potrebuje.

Ko je leta 1888 zatisnil svoje trudne oči, so bile njegove ustanove razširjene skoro po vsem svetu in sedaj, ko ga sv. Cerkev proglašá za blaženega, so te v tako velikem razmahu, da vzbujajo občudovanje vsega sveta.

vora omenil, da bo v kratkem sklical anketo, ki naj bi razpravljala o splošnih smernicah delovne skupnosti zdravstvenega ministrstva in socialnih ustanov, zlasti glede gradnje novih zavodov, zdravilišč in okrevališč. Obširno se je informiral o socialnem zavarovanju in delavskem stanju v Sloveniji. Obljubil je, da bo v teku tega poletja obiskal ustanove v Sloveniji, ki spadajo v njegov resor.

Dunajsko vremensko poročilo. Na Korškem in Štajerskem jasno, ne preveč toplo vreme, drugod izpremenljivo oblačno, le malo topleje.

Angl. kralju gre bolje

London, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Kraljeva bolezen ni nastala radi prehlajenja, kakor se je prvotno poročalo, temveč zato, ker se je izkazalo, da so zdravniki svoječasno operacijsko rano dali prehitro zaceliti, še predno je bil popolnoma ozdravljen pljučni absces. Sedaj se je pod brazgotino operacijske rane nabral nov absces, katerega so včeraj odstranili s tem, da so odprli staro rano. Gnoj je odstranjen skoraj popolnoma in vročina je včeraj zvečer hitro padla.

London, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Zdravniki so zvečer izdali poročilo: Kralj je prebil dobro noč, absces poteka normalno, moral pa se bo po naravi zdraviti počasi. Predlagamo, da se božje službe za ozdravljenje kralja odgodijo na poznejši čas. Ker je splošno stanje kralja sedaj zadovoljivo, se izdajanje nadaljnjih zdravniških poročil smatra za nepotrebno.

Min. odposlanci

za meščanske šole

Belgrad, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Za ministrske odposlance pri končnih izpitih na zasebnih meščanskih šolah v Sloveniji so imenovani ti-le:

Fakin Anton, strokovni učitelj v Ljubljani, za zunanjo uršulinsko šolo v Ljubljani. Dragan Anton, strokovni učitelj v Ljubljani, za Lichtenthurnov zavod v Ljubljani. Sivec Anton, profesor v prosvetnem ministrstvu v Belgradu, za zasebno meščansko šolo v Kočevju. Pečjak Rudolf, ravnatelj v Št. Vidu nad Ljubljano, za Mekinje. Gaspari Anton, ravnatelj na Rakeku, za Škofjo Loko. Kočevar Maks, ravnatelj v Ljubljani, za Šmihel pri Novem mestu. Wagner Rudolf, referent prosvetnega ministrstva v Belgradu, za notranjo uršulinsko šolo v Ljubljani in Mariboru. Dr. Kotnik Franc, prosvetni inspektor v Mariboru, za Celje.

Belgrajske vesti

Belgrad, 1. junija.

Finančni minister Švertluga je odpotoval na Semmering po svojo soprogo, ki se tam zdravi.

Nemški poslanik na našem dvoru je danes obiskal zastopnika zunanjega ministra dr. Kumandujia. Pri tej priliki se je podpisal dopolnilni del jugoslovansko-nemške trgovinske pogodbe.

Zagrebske vesti

Zagreb, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Zagrebški katoličani zapadnega dela zagrebskega mesta bodo jutri pri samostanu sv. Duha proslavili prosvetni dan. Ob tej priliki bodo posebne slovesnosti v čast petdesetletnice zagrebskega nadškofa.

Zagreb, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Nad zagrebsko zavarovalno družbo »Providnost«, ki so jo ustanovili pristaši bivše HSS, je sodišče izreklo odsvojitveno prepoved in odredilo sekvester, in sicer na zahtevo upnikov. Pričakuje se, da se bo v kratkem otvoril stečaj.

Koncert zbora

„Hlahol Vinogradsky“

Snoči je bil v Unionu koncert V. H., ki ima že 47 let tradicije in uspehov za seboj in ki topol prireja svojo prvo inozemsko turnejo. Nastopilo je menda 70 pevcev in pevk, izborna rutiniranih, pod vodstvom pevovodje K. Sejne. Program je podal izbrane skladbe češke moderne, J. B. Foersterja, Vit. Novaka, E. Axmana, Jar. Křičke, Jos. Suka, v zadnjem delu pa kritico prisedb čeških, moravskih, šlezkih, ukrajinskih ljudskih pesmi.

Pri Foersterjevih dveh smo občudovali izredne mojstrije zbarskega izraza, Novak je zelo kompliciran v ritmičnem in harmoničnem oziru, oba pa sta globoko občutevajoča. Axman je ekspresivno enostaven, Křička in Suk sta mehka lirika, Čehi skladajo moderno polifonsko, imajo pa svoje zbere na taki tehnični višini, da morejo zanje pisati poljubne težkoče, kakršnim pri nas nismo kos.

Narodne so efektne prirejane, posebno je dobila aplavz originalna »Kačenka«, dalje obe češki narodni plesni, ritmični skladbi.

Zbor ima neverjetno tehnično rutino, izborne soprane, tenorje in base; obseg glasu imajo vsi glasovni kar bajen. Težkoče za ta zbor ne obstajajo. Dirigent je z izredno muzikalnostjo razvijal skladbe, često linearno, ritmično sila zamotane; ni se lovil za cenenimi efekti in gradil kompaktno in kleno. Hlahol bomo ohranili v najlepšem spominu, skušajmo se od njega učiti. V.

Zadnje vesti

Pariz, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Seje konference strokovnjakov se nadaljujejo in se dela z vso paro. Sporazum se bo najbrže že v torek prebral v plenumu, nakar se bo v sredo ali v četrtek podpisal.

London, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Voditelj delavske stranke Macdonald je izjavil, da zmaga delavske stranke nikakor ne bo motila mirnega razvoja industrije. Delavska stranka bo z vsemi silami delala na to, da pred pretekem dveh let ne bo potreba novih volitev. Ministrski kabinet se bo prvih po volitvah zbral v sredo in storil primerne ukrepe.

Pariz, 1. jun. (Tel. »Slov.«) Med Turčijo in Francijo se je sklenil v načelu sporazum glede razmejitve med Sirijo in Turčijo.

Kaj je novega

40 let dela ljubezni

Ob 40 letnici Vincencijeve konference v Trzinu. Trzin, 1. junija.

Krščanska dobrotelost v najrazličnejših oblikah je prav toliko stara kot krščanska vera in je zato vprav od vseh časih najglasnejša in najzgovornejša apologija krščanstva. Te zavesti je bil v veliki meri prežet Friderik Ozanam, ki je to dobrotelost organiziral in ustanovil Vincencijeve konference, ki so bile kmalu po ustanovitvi vpeljane v vseh večjih krajih. Vincencijeve konference Mar. Ozi. v Trzinu stopa te dni med jubilejnih 40 let plodonosnega delovanja ima že za seboj, 40 let že vrši lepo dolžnost krščanskega usmiljenja in ta leta bodo zapisana z zlatimi črkami v zgodovini trziškega mesta. Koliko solza je bilo posušenih, koliko skrbi in občine bede polajšane, koliko obupnih sre potolaženih! Veliko siromakov se je vedno zatekalo k njej po pomoč, a Bog ji je naklonil vedno tudi veliko število plemenitih dobrotnikov, s pomočjo katerih je mogla konferenca tako blagodejno vršiti svojo nalogo. Vsi Trzičani brez izjeme so ji bili takoj od početka naklonjeni in trziška darežljivost, znana daleč na okrog, je našla tu primerno polje za udejstvovanje. Prav tako so se zanjto toplo zavzela tudi tovarniška podjetja, ki jo še danes prav izdatno podpirajo in mislimo, da ne pretiravamo, če trdimo, da je bil blagopokojni g. Andrej Gassner, veletovarnar tisti, ki je znal s svojo besedo, zlasti pa še s svojim svetlim vzgledom zbuditi pozornost posebej še pri premožnejših, za to prekoristno ustanovo. Sam je bil med ustanovitelji konference, dolgoletni njen predsednik in delavni član, ki je s svojimi nasveti in zlasti z bogatimi darili postavil njeno delovanje na trdno podlago. — Njemu se ima konferenca v prvi vrsti zahvaliti, da je prišla do lastne hiše. Mogočina zgradba »Naš Dom« bo vedno pričala o njegovem blagem srcu 30.000 kron takratne veljave je stal; 25.000 kron je dal sam, 5000 kron g. Karel Pollak, tovarnar v Ljubljani. Tako je samo on rešil zgradbo, da ni prišla v tuje roke, ampak služi dobrodelnosti in je pravi naš dom, zatočišče in zbirališče vsega katoliškega gibanja v Trzinu.

S tem, da je konferenca prišla do lastnega poslojpa, se ji je odprlo novo polje dobrotelosti. Dočim je prej po večini posvečala svojo skrb samo ubegim in siromakom, ki jih je podpirala z darovi v živilih, jih preskrbovala s potrebno obleko ali jim plačevala stanovanje, je sedaj v lastni hiši otvorila tudi potrebno zavetišče za uboge in zapuščeno mladi. Sestre, ki jih je poklicala za vodstvo zavetišča, so vodile in še danes z vso ljubezno in požrtvovalnostjo vodijo vzgojo otrok in tako je marsikdo ravno na ta način obvarovan škodljivih vplivov industrijskega kraja. 60—90 otrok ima tu svoj drugi dom, ki jim nadomešča skrb in ljubezen domače hiše. Točasnno oskrbuje konferenca tri oddelke v svojih prostorih: sirotišče za uboge, dnevno zavetišče za otroke onih staršev, ki hodijo v tovarne in oddelke za male od drugega leta dalje — skupno 81 otrok. V zimskem času in slabem vremenu dobe tudi tu zatočišče oddaljenejši otroci, tako da je treba marsikateri dan nasiliti veliko čez sto otrok.

Posebno težko je bilo delovanje konference v vojnih letih, pa storila je, kar je bilo mogoče v času največje potrebe. Oskrbovala je takrat tako zvano šolsko in vojno kuhinjo in tako s pomočjo raznih podpor tešila takratno splošno pomanjkanje. Tako je n. pr. samo v enem letu razdelila šolska kuhinja 41.194 kosil, vojna kuhinja pa 56.312 kosil in od teh več kot polovico zastoj.

Kot nekdaš, je tudi še danes konferenci pot delovanja široko odprta. Beda in ubožnost še vedno tirjata svoj davek, otroci so danes bolj kdaj potrebni nadzorstva in nežne skrbi. Hvala Bogu! Še vedno je dosti dobrih sre, ki pomagajo zadostiti vsaj najnujnejšim potrebam. Lansko leto je napravila konferenca zopet važen korak naprej. Za obrtne vajence in pomočnike je postavila »Rokodelski dom«, kjer ima vso oskrbo dnevno preko 30 fantov. Institucija je bila prepotrebna in upajmo, da bodo težke materialne žrtve konferenci poplačane z bogatimi sadovi.

Ko konferenci za njen jubilej čestitamo, ji želimo to, da bi cvetela tudi v prihodnosti z velikodušno naklonjenostjo dobrotnikov in podpornikov, za kar jim bode bogat plačnik Oče vseh potrebnih!

Jack London:

Zakon

Bil je krasen dan. Niti sapica ni pihljala. Solnčili smo se v toploti, polni sladkosti. Z vseh strani je donelo usvajajoče škripanje žuželk, a vonjajoči vzduh je bil poln sladkega vonja zemlje in zelenja. Bili smo leni za vse drugo, no da, od časa do časa je kdo zamrmral kakšno besedo, samo zato, da razgovor ne umre. In tedaj, docela nenadno, sta bila tišina in mir neprijetno porušena.

Dva bosonoga fantka, kakih osem do devet let, sta prekršila nek predpis, ki je veljal za ves tabor — kaj je bilo, nisem vedel —, in nek človek, ki je ležal poleg mene, vstane naglo in ju pokliče. To je bil glavlar plemena, človek z ozkimi čelom in globokimi očmi. Njegove tanke ustnice in tiranski izraz obraza je dovolj pojasnjeval, zakaj sta se pri zvoku njegovega glasu oba fanta naglo zdrznila in skočila kakor splašeni srni. Strah je ležal na njihovih obrazih. Vsa prestrašena sta se obrnila in zbežala. On jima je kričnil, naj se vrmeta in eden je obstal, neodločno in proti volji. Njegov suhljati, mali pojav je jasno izražal borbo, ki je besnela v njem, borbo groze in razuma, ki ga je opominjal.

Glavlar plemena ju ni preganjal. Odplazil je samo do nekega voza in vzel težak bič. Nato se je vrnil na sredo praznega prostora in obstal. Ničesar ni govoril. Ni se gibal. Bil je zakon, neumljiv, vsemogočen. Stal je samo in čakal. In jaz in vsi ostali, pa tudi oba fanta v sencu drevesa, smo znali, kaj bo.

Fant, tisti, ki je obstal, pride počasi. Na

Koledar
Nedelja, 2. junija: 2. pobink. Erazem. — Ponedeljek, 3. junija: Klotilda, Pavla. — Torek: 4. junija: Frančišek Kar.

Proslava 10 letnice ljubljanske univerze

V dneh od 9. do 16. junija se bo vršila proslava desetletnice obstoja ljubljanske univerze.

Dne 9. junija bo otvoritev razstave na tehniko. Razstava bo pričala o delu strokovnih in kulturnih društev ljubljanskih akademikov. Trajala bo do 16. junija. Med tem časom pa bodo vsak dan prireditve, tako 10. junija koncert akademskega pevskega zbora pod vodstvom g. Fr. Marolta. 11. junija se bo vršila ob 17. glavnostna skupščina Sveta slušateljev na univerzi. 12. junija učiteljska prireditve ob 17 na univerzi. 14. junija Slavnostno zborovanje akademske mladine z javnostjo ob 18 v Unionu. 15. junija se bodo vršile sportne tekme in zvečer v Narodnem gledališču predstava Andrejev: »Dnevi našega življenja«. 16. junija nadaljevanje tekm in zvečer veselica v hotelu Tivoli. Poleg teh prireditvev pa se bo vršil od 16. do 23. junija univerzitetni teden v Radio-Ljubljana. Vsak večer ob 20. 16. junija uvodno predavanje. 23. junija zaključna beseda g. rektorja dr. Vidmarja.

Vso javnost opozarjamo na to veliko prireditvev, ki naj pokaže, kako cenimo Slovenci svoj najvišji znanstveni zavod, kako ljubimo ognjišče naše kulture.

Univerza, to je zadnji cilj kulturno se razvijajočega naroda; ta cilj smo Slovenci dosegli z svojim osvobođenjem; ker nam je zato naša draga slovenska univerza poročstvo naše svobode, bomo v dneh 9.—16. junija z vsem navdušenjem manifestirali za našo slovensko univerzo in močno ognjišče kulture naše domovine.

Strašna toča v Beli Krajini

Metlika, 31. maja.

Upali smo in se bali, po pravici. Cesar ne želimo niti svojim sovražnikom, je zadelo naše kraje, posebno naše gorice na Tselovo popoldne. Kakor je bilo lepo dopoldne, tako so se nenekrat začeli okrog dveh popoldne zbirati temni in črni oblaki nad Radovico in se z veliko brzino bližati proti Vidošičim, Repici, Pleščemu vrhu in tudi Vivodini. A najhujše so menda prizadeti Vidošiči. Kar na suho je začela padati toča in precej debela toča, pa ne samo enkrat, ampak kar štirikrat, da so mladičice, ki so sedaj popolnoma krhke in marsikje še neprivezane, kar odpadale. Srce mora trgati siromaku, ko gleda kako uničujejo ledena zrna ves njegov up, vse njegove nade za bodočnost. Prej taka huda zima, precejša pozeba, vendar to bi se bilo nekako pozabilo, ker nekateri kraji je niso preveč trpeli, med temi ravno Vidošiči ne in Repica. Pa kar ni naredil mraz, to je sedaj še bolj temeljito uničila toča in pa silen vihar. Ze se je bilo nekako prevedrilo, pa se je zopet zatemnilo nebo in bliski so začeli švigati okrog pete ure popoldne. Posledica te nove nevihte je bil požar, ki ga je zanetila strela, ko je udarila v hišo Obrmana iz Metlike na Pleščem vrhu. Zgorel je his in posode. Sreča, da je bila žena že prodala vino, le nekaj malega je bilo še notri in to so osmojeno nekako rešili. Kaj takega ne pomnijo naši ljudje že dolgo, dolgo vrsto let ne. Tu bo treba

Svetovno vojno v živih slikah

vidite, ako poselite bojno igro **KALVARIJA** danes dne 2. junija ob 20 uri na Kodeljevem.

njegovem obrazu se je čitala težka odločitev, spočeta in strahu in trepetu. Ni se obotavljal. Odločil se je, da sprejme svojo kazen. Ali opazilo se je: ni bilo več vprašanje kazni za njegov prvi prestopek, nego za prestopek, ki ga je naredil, da je bežal. A glede tega se je držal glavlar plemena samo tako, kakor je to zahteval, vzvišen svet, v katerem je živel: Mi kaznujemo naše prestopnike, a ako nam pobegnejo, jih primemo in še hujše kaznujemo.

Naravnost k glavlarju je stopal dečko in obstal točno v oddaljenosti na zamah biča. Bič sikne skozi zrak in nehote sem se ves preplašen zganil, ko zaslišim sirov udarec. Suhljata mala noga je bila tako suhljata in mala! Kjer je udaril bič, je meso popolnoma pobelilo, a nato se je pokazala rdeča debela klobasa. Po njeni nabrekliosti so se pojavile majhne kaplje krvi in pokazalo, kje je koža raztrgana.

Zopet se dvigne bič. Celo malo telo je trepetalo v pričakovanju udarca, dasi se fantič ni ganil z mesta. Hotel je vzdržati. Nova klobasa se pokaže na njegovi nogi, in nato tretja. Ko udari bič četrti, fantič glasno krične. Sedaj ni mogel več mirno stati in od tega trenutka je skakal, kričeč od bolečine, vendar ni poskušal ubežati. Ko je v svojem obupnem skakanju prešel iz zamaha biča, se je takoj vračal nazaj. In naposled — po dvanajstem udarcu — se je stokaj odplazil med vozove.

Glavlar obstoji in čaka. Tedaj se pojavi med drevesi drugi fantič, a ne gre naravnost k glavlarju. Prihajal je kakor pes, ki se plazi; vsak trenutek je obstal v nepisni grozoti in se umaknil za nekaj korakov. Ali vedno se je vrnil in se približeval človeku v vedno ožjih krogih,

POZOR NA PAVILJON **E 5-17**
LJUBLJANSKEGA VELESEJMA
KJER RAZSTAVLJA
KNJIGOVEZNIČA
JUGOSLOVANSKE TISKARNE, PREJ **K. T. D.**
PRVOVRSTNE IZDELKE SVOJE INDUSTRIJE

pomoči od oblasti, ker sicer so naši vinogradniki uničeni. Galica je letos tako draga, vino, kar se ga je doslej prodalo zelo poceni, dasi bi moral, kakor pravijo, en liter vina plačati kilogram galice, a letos gre ravno na polovico, dva litra vina za kilogram galice. Vinogradniki, ki še niste prodali vina, nikar ne silite preveč z njim, ker se bo še lahko letos prodalo dobro, kajti, kakor beremo od vseh strani, je povsod mnogo nesreč. Takih dni, pa nas za naprej Bog čuval, da nas ne spravijo na beraško palico.

Št. Vid pri Stični, 31. maja.

Na praznik sv. Rešnjega Telesa je v Velikem Gabru pri Št. Vidu na Dolenjskem toča potolkla. Naredila je veliko škode na njivaž zlasti pri rži, ki je bila ravno v cvetju, in po sadnem drevju.

Študijem pomena se vel za dopolniti
»Slovenec« v Mariboru

Ob 5 letnici »Slovenčeve« uprave v Mariboru

Maribor, 1. junija 1929.

Jutri obhaja »Slovenčeva« uprava v Mariboru skromno obletnico — petletnico svojega obstoja; skromno po številu let, pomembno po uspehih pet letnega neumornega dela in plodnosne propagande. Do omenjenega dne ni imel »Slovenec« v Mariboru pravzaprav nobenega zastopstva oziroma podružnice. Naročniki — bilo jih je jedva 85 — so dobivali list po pošti; ga. Pertotova pa je prejemala in razdeljevala istega posameznim večjim trafikam. Na pobudo centrale v Ljubljani ter po prizadevanju g. M. Kranjca in bivšega narodnega poslanca F. Zebota se je pred petimi leti ustanovila v Mariboru podružnica »Slovenčeve« uprave, ko jo je prevzel in ki jo z ljubezno, vne- mo in uspehom vodi še danes g. Mihael Bobek. Primerne prostore je dobila podružnica najprej v palači Zadružne gospodarske banke, pozneje pa se je preselila na Koroško cesto 1, kjer postuje še danes. Z izredno energijo in vestnostjo se je g. Bobek lotil organizacije podružnične uprave; propaganda za razširjenje »Slovenca« v Mariboru, pri čemur je požrtvovalno sodeloval zlasti bivši narodni poslanec Franjo Zebot, je imela v razmeroma kratki dobi tolik uspeh, da je število »Slovenčevih« naročnikov v Mariboru naraslo na 1400 in da si je g. Bobek moral poiskati pomočnika v osebi g. Ivana Savinca, ki ga vneto in uspešno podpira pri spopolnjevanju podrobnih podružnične uprave in propagandnega dela. Poudariti je treba pri tem, da vodi tukajšnja podružnica tudi upravo »Slovenčevega lista«, »Koroškega Slovenca« in »Ilustracije«.

Pet let uspešnega in plodnosnega dela ima za seboj podružnica »Slovenčeve« uprave v Mariboru; glavna zasluga za visoko in lepo bilanco petletnega organizatoričnega in propagandnega snovanja pa gre brez dvomno splošno priljubljenemu upravniku M. Bobeku, ki mu želimo ob tej priliki, da bi še dolgo vrsto let deloval za uspeh in procvit podružnice »Slovenčeve« uprave v Mariboru.

Jurjevo pri Macedoncih

Kavadar, 25. maja 1929.

Sv. Jurija Macedonci visoko spoštujejo in je zanje svetnik pomladi. Na Djordjevo, to je na naše Jurjevo, se tu pripravljajo vse, mlado in staro, najbolj pa zaročenci, kajti sv. Jurij odpira hrepenečim parom vrata v zakonski stan. Gospodarji ta dan obnavljajo navadno pogodbe s hlapci, pastirji, delavci in najemniki. Te pogodbe trajajo do pozne jeseni, tja do Mitrovega, to je godu sv. Dimitrija tik pred zimo.

Na Jurjevo vstane vsakdo na vse zgodaj, vse hiti iz vasi in mest. Jurjevo slavijo na kakem senčnem prostoru z drevjem in studencem. Ljudje nosijo s seboj jagnjeta, ki jih pečejo potem na ražnju. Da ne manjka žganja in vina, je pri Jurjevanju razumljivo. Redno pride na Jurjevanje tudi ciganska godba, ki skrbi za veselo kol.

Se pred solničnim vzhodom se umije vsakdo v čisti hladni vodi ali pa v rosi, deklice pa se sede drsajo po rosi travi. To naj pomeni, da bodo ljudje vso pomlad in poletje rano vstajali, da bodo bistri, čisti in zdravi, kot je bistra in čista jutranja rosa na Jurjevo.

Ko mine rosa in so se ljudje najedli in napili, se prične prosta zabava. Na drevju napravijo iz vrvi gugalnice — ljujške jim pravijo tu — in prične se veselo guganje. Gugljejo se vsi, tudi starejši in ne samo otroci. Deklice in mladeniči pa se še rajši zavrtje v kolu.

Okrog 10 popoldne se dvignejo vsi in se vrnejo v mesto. To se pravi: žene, deklice in otroci odidejo domov, moške in fantje pa jo raje mahnejo v kafeino, kjer se pri kartah in žganju zabavajo dalje. Pozneje, pred večerom, pa pohiti mladina še na promenado, na kmatih pa na vas. Tako mine Macedoncem Jurjev dan.

Popreje sem nekaj pisal o zaročencih. Ti se prično na Jurjevo pripravljati na svatbo. Rad bi vam nekaj napisal o macedonski svatbi, toda še poprej bi vam moral o veridbi to je o zaroki. Pri opisu obeh teh stvari pa ne bi šlo tako preprosto, kajti tako pri macedonski zaroki in pri svatbi veljajo zelo stari in zelo zapleteni običaji, kojih opis bi moral biti zelo dolg. Zaročne in svatbene ceremonije trajajo cele dneve. Podrobnosti teh običajev je pa v celoti zelo težko naštetiti in še težje je zvedeti od Macedoncev, kaj pomenijo. Posebno, kaj pomenijo vse neštete vrste in čarovnije, ki jih uganjajo svatve ob takih prilikah.

Ob priliki vam bom vse to popisal, toda ne vem če bom kos tej nalogi.

Tukaj že skoraj 14 dni neprestano dežuje v nalivih. Ljudje ugibljejo, da je to božja kazen za številne detomare, ki se tu dogajajo. Voda je namreč splavila na dan trupelca več zakopanih zadavljenih otrok. Tudi med Macedonci se gode taki zločini.

Cenjenemu občinstvu naznanja tvrdka **D. Magdič**, modna in sportna trgovina za dame in gospode, da je zaradi adaptacije lokala od 1. 6. dalje le v vhod v trgovino na Aleksandrovci cesti št. 1.

Brezplačno

zamore vsaki kadilec pokaditi cigareto na higijenski ustnik »Lika«, da se uveri in prepriča o izbornosti tega ustnika in to na velesejmu paviljon 707 tik glavnega vhoda.

nil med vozove, še vedno neprestano kričeč.

A ves čas so ležali poleg mene štirje in gledali. In niso se zganili. In niti sam se nisem zganil, priznavam, in to brez sramu, dasi je moj razum vodil težko borbo z mojim naravnim instinktom, ki me je gonil, naj vstanem in se vmešam. Poznal sem življenje. Kaj bi to koristilo ženi in meni, ko bi tukaj, na obali Susquehanna pustil, da me pet ljudi pretolče? Gledal sem nekoč, kako so obežali človeka. In dasi se je vsa duša v meni upirala zoper to, niti beseda ni prišla preko mojih ustnic. Če bi samo besedo spregovoril, prav gotovo bi mi razbili z revolverjem lobanjo, ker je zakon ukazal, da se ta človek obesi. A v tej ciganski tolpi je zakon zahteval bičanje te ženske. V obeh slučajih ni bil zakon samo po sebi vzrok, da se nisem vmešaval, nego okoliščina, da je bil zakon močnejši od mene. Ako bi v travi poleg mene ne ležali štirje, z veseljem bi planil na onega z bičem. In če bi me ne napadla z nožem ali s kijom kakšna ženska iz tabora, sem prepričan, da bi ga pretepel do smrti.

Toda štirje so ležali poleg mene v travi... (Prevedel I. V.)

Rad oemansko termalno kopališče DOLENJSKE TOPLICE
(Toplice pri Novem mestu)
so edino in trajno sigurno zdravilno sredstvo pri reumatizmu, neuralgijah, ženskih boleznih t. t. d. — Kopalnice morava so vseskozi neposredno na izvirkih. — Sezona od 1. maja do 30. septembra. — Železniška postaja Strazupolje, dolenska železnica. — Zahtevajte prospekt. — Gene znižane, posebno v pred- in po sezoni.

Ostale vesti

★ **Da ne bo opominov, ki povzročajo samo stroške, uljudno prosimo, da vsi naročniki poravnajo zaostalo naročnino.** Kdor nima položnice, jo dobi na pošti in napiše nanjo številko 10.650.

★ **Naše žrebanje.** Včeraj je došlo toliko glasovnic, da ni bilo mogoče pravočasno overoviti veljavnosti istih. Zato bodo objavljene končne številke v torku ter obenem imena onih, ki so bili izžrebani za naše nagrade.

★ **Gg. sošolce** † g. župnika Alojzija Jarec iz Hotedršice spomnim na našo vzajemno obljubo, da bo vsak preostali sošolec za vsakega umrlega daroval pet sv. maš. — Jos. Plantarič, kanonik.

★ **Orlovski izlet v Prago.** Veliki župan ljubljanske oblasti nas obvešča, da ga je ministrstvo za kmetijstvo in vode s svojim razpisom z dne 21. maja 1929, Br. 13.715/I a, pooblastilo, da lahko dovoli svojim uslužbencem iz resora omenjenega ministrstva izredni 10-dnevni dopust zaradi udeležbe na orlovskem taboru v Pragi v času od 1. do 10. julija t. l., toda samo, kolikor bodo to službeni interesi dopuščali. — Vse uslužbenke resora za kmetijstvo in vode, ki so se priglasi za zlet in so podrejeni Velikemu županu ljubljanske oblasti, pozivamo tem potom, da nam zaradi preskrbe dopusta pošljejo svoje osebne podatke. — Pripravljalni odbor za svetovaclavski izlet v Pragi.

★ **Naraščajski dnevi ob priliki Svetovav-lavskih orlovskih slavnosti v Pragi** bodo teden dni pred glavnim orlovskim dnem. **Mladci in Mladenke**, ki se želijo udeležiti naraščajskih dni v Pragi, naj to sporočijo nemudoma na naslov: Jugoslovanska Orlovska Zveza v Ljubljani, Ljudski dom. Te prijave moramo imeti **najkasneje do dne 9. junija 1929.** Naraščajniki bodo odpotovali v Prago pod nadzorstvom dne 27. junija 1929. Točni čas odhoda se bo še objavil. Vrnili se bodo skupaj z ostalimi udeleženci 10. julija 1929. **Prispevek za potnino in oskrbo znaša Din 500.** — Ta znesek mora vsak naraščajnik, ki prijavi svojo udeležbo, plačati tudi najkasneje do 9. junija 1929. Poznejši prijav in prijav brez vplačila gorenjega zneska ne bomo vpoštevali. — Pripravljalni odbor.

★ **Prosvetnega dne v Gorjah** naj se udeleže vsa katoliško-prosvetna in izobraževalna društva iz radovljiške dekanije. Seveda vlijudno vabimo tudi sosednja društva. 16. junij mora biti zapisan v povestnici našega prosvetnega dela. Ta dan praznuje bralno društvo v Gorjah 60-letnico svojega obstoja, in ob tej priliki se blagoslovi nov Prosvetni dom. Kot govornika na prosvetnem taboru nastopita obl. komisar g. dr. Marko Natlačen in g. urednik Franc Kremžar. Za to priliko je dovolilo prometno ministrstvo polovično vožnjo na progah Ljubljana—Bled, Kranjska gora—Bled, Bohinjska Bistrica—Bled, in Tržič—Kranj, in to z odlokom od 28. maja 1929, št. 40.133/29. Vsa društva naproša Prosvetna zveza, da pošljejo po izkaznice za polovično vožnjo ali na Bralno društvo v Gorjah, ali na Prosvetno zvezo v Ljubljani, Miklošičeva cesta 5.

★ **Vsem višarskim romarjem v vednost.** Vsi oni, ki so se priglasi za višarsko romanje do 29. maja, so vpisani v seznam onih, kateri se udeležijo romanja dne 3. in 4. avgusta. Slovenska krščanska ženska zveza je dobila dovoljenje le za 800 romarjev. Vsi oni, ki so se priglasi 29., 30., 31. maja in 1. junija, vsi ti so vpisani v seznam romarjev, za 17. in 18. avgust. To romanje se vrši pod istim duhovnim vodstvom, kakor prvo, pod firmo Pevske zveze. Za drugo romanje je prijavljenih že nad 300 izletnikov, zato prosimo, da se vsi oni, ki bi se še radi udeležili drugega romanja, t. j. 17. in 18. avgusta, takoj javijo pri Prosvetni zvezi, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5. Število je zopet omejeno na 800. Priglasenje zaključimo 14. junija, ako bo pa število 800 že prej doseženo, pa preje.

★ **»Ilustracija« št. 5.** Nova velesajmska številka »Ilustracije« je izšla včeraj in bo vsakogar, ki jo bo vzel v roko, prijetno presenetila i po bogastvu in izbiri izvirnih, še nikjer priobčenih krasnih slik i po tehnični opremi. Večbarvni ovitek z velesajmskim motivom je delo mladega slovenskega slikarja. V notranjosti lista se vrstijo krasne slike z velesajma, iz našega domačega življenja, nove vprizoritive ljubljanskih gledališč (solisti, skupine, scena in originalna figura Betetta v vlogi kralja Treffa), veličastna celostranska slika čuda moderne tehnike — dirjajočega ekspresnega brzovlaka, slike filmskih div in mlade Ite Rine (s poročilom o najnovejših filmih), največja moda, kopalni kostim, serija slik iz elegantnega ljubljanskega česalnega salona, scene z zadnje konjske dirke in nagrajenih zmagovalcev, aktualnosti iz tujega (slavnosti 500letnice Jeanne d'Arc, slike iz Pariza, Amerike) in domačega sveta (razstave, zborovanje Pen-klubov, kopalnišče »Ilirija«) itd., itd., karikature z ljubljanske velesajma, kramljanje Fr. Zeta, novelistični material in vse drugo, kar iščete in želite, da vas kratkočasni. Uredništvo revije skrbi, da z izbrano

★ **Pri ljudeh, ki so pobiti, utrujeni, ne-sposobni za delo, povzroči naravna »Franz-Josef«-grenčica** prosto kroženje krvi in zviša zmoglost za misli in delo. Vodilni kliniki dokazujejo, da je »Franz-Josef«-voda odlične vrednosti kot sredstvo za odprtje črev pri duševnih delavcih, slaboživcih in ženskah. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

in pestro vsebino zadovolji naročnike. Iz tujine in iz domačih krajev prihajajo teden za tednom priznalna pisma odličnih osebnosti s čestitkami za podjetnost konzorcija in pohvalno delo uredništva. Ne zamudite tudi vi in se čimpreje naročite na revijo, ali vsaj kupite eno številko, ki stane samo 10 Din. Uprava »Ilustracije«, Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6-II.

★ **Smrt vrlega moža.** Iz Sodražice nam poročajo: Dne 31. maja je umrl v Globelji pri Sodražici g. Aleš Oražem, star 70 let. Z njim zakrije mati zemlja lep kos sodraške zgodovine. Bil je nad 30 let steber sodraškega občinskega odbora, od ustanovitve do danes jako marljiv član načelstva Hranilnice in pošojnice. Blizu 30 let je bil delavec pri Kmetijskem društvu. Tudi živinorejska zadruga izgubi z njim zelo razumnega odbornika. Da je bil velik prijatelj mladinske organizacije in širitelj našega tiska, mu bodi tudi v čast povedano. Kot vzor krščanskega moža je svoje otroke vzgajal v strogo krščanskem duhu. Sin Jože je kaplan v Cerkljah. Najmlajši France je klerik salezijancev v Marseillu. Ena hči je usmiljenka. Tudi ostali otroci, dva sinova in dve hčeri, so dobro preskrbljeni. Ker mu je žena že pred leti umrla, je bila vsa vzgoja na njegovih ramah. Bil je velik prijatelj župnijske duhovščine in zelo skrben za lepoto službe božje. Največ po njegovem trudu je zrastle na sedlu pri Globelji prijazne cerkev, podružnica sv. Družine. Pogrešali ga bomo vsestransko. Slava njegovemu spominu!

★ **Razlika.** O slovečem češkem komponistu A. Dvořaku, ki letos ves svet praznuje 25-letnico po njegovi smrti, pripoveduje Božo Lovrič iz Prage sledečo zgodbo v »Obzorju« od 31. maja: »Nekoč je nekdo pred Dvořakom, ki je bil ravno takrat ob smrti svoje hčerke zložil svoj neumrjoči Stabat Mater, trdil, da nad nami ni nobenega Stvarnika in da je vse le igra materije in slučaja. Dvořak je preplašeno razširil oči ko dete, ko ugleda strah in je ves iz sebe rekel nepozabljive besede: »A odkod moje melodije, ako ne od Boga?« ... V »Delavski Politiki« od 1. junija t. l. pa nek sodrug dokazuje, da pravi marksist mora biti brezverec, ker »danes ni nikjer več vmes božjega prsta« ... Je pač tako, da geniji verujejo v Boga, bedaki pa ne, kakor je rečeno že v svetem pismu.

★ **Strašno.** Znana francoska revija »Illustration« prinaša letos že v treh številkah razpravo o umiranju francoskega prebivalstva s točnimi grafičnimi ponazoritvami in tabelami ter fotografijami trgov in vasi, kjer hiše razpadajo, ker ni več prebivalstva. Zdaj pa beremo v »Grüne Post«, nedeljskem listu iz Berlina, kako so nemški študenti potovali po Provansu, navdušeni vsled ljubeznivega sprejema, ki so ga povsod doživeli: od kmetov, duhovnikov, menihov, meščanov. Toda eno kaže to sliko: razpadajoče vasi, ki so jih videli, ker je deloma mladina odšla v mesto, deloma so pa mnoge rodine sploh izumrle, ker ne rode več otrok. Zraven opisa je fotografija s sledečim podpisom: Roche-sur-Grane, ki je deloma v razvalinah, ker so prebivalci večinoma izumrli.

★ **Na Angleškem in Francoskem so se pojavile koze.** Tako so pisali listi. Kdor želi več znanja o tej bolezni, naj si ogleda danes ob 11 ali 16 na Stalni higijenski razstavi na velesajmu štiridejanski film »Koze«. — Ob 17 predava šef Zavoda za zdravstveno zaščito mater in dece dr. B. Dragaš: »Duša in telo otroka in njegova nega do 6. leta«. Pojasnjuje film.

★ **Nevarne nogovice.** V Rogoznici pri Ptujju se je zgodil žalosten slučaj. Žena ondotnega župana ga. Marija Rašl je šla v Ptuj nakupovat. Med potjo jo je ožulil čevljev. Ko je prišla domov, so se začele bolečine, ki so trajale štiri dni, dokler ni uboga žena v strašnih bolečinah umrla, stara 52 let. Nosila je na usodni poti nove barvane nogovice, ki so najbrž povzročile zastupljanje krvi. Zapušča štiri nepreskrbljene otročiče in žalujočega moža. N. v m. p.!

★ **Velika tatvina v vlaku?** Včeraj popoldne je bila prijavitelna ljubljanski policiji velika žepna tatvina v vlaku, seveda če ni ovaditelj denarja izgubil. Ovaditelj, Hans Mrosek, uradnik pri monakovskem škofu H. Traulebnu, je izpovedal: »Odpeljal sem se z vlakom št. 618 iz Zagreba, spomota pa sem mislil obiskati ljubljanski velesajem. Na postaji Sava pri Zidanem mostu sem opazil, da mi je izgnila listnica iz lakiranega usnja, na šest predalov ter s sivo podlogo ter z zlatom obrobjeno. V njej je bilo 21.000 Din jugoslovanskega denarja v bankovcih po 1000 Din, 4500 nemških mark, 1270 čeških kron, 100 turških funtov, 20 dolarjev, 500 drahem in nekaj portugalskega denarja. V listnici je bilo še neko potrdilo praške kreditne banke, razni naslovi in vizitke. Kdo bi mi izmaknil listnico, ne morem sumiti nikogar, pač pa je tudi mogoče, da sem listnico kje pozabil, v kakem hotelu ali v avtoaksiju v Zagrebu.« Mrosek obljublja 7500 Din onemu, kdor mu pripomre, da dobi povrnil denar. Njegov naslov je: Hans Mrosek, pri škofu H. Traulebnu, München, Kirchenstrasse 15.

★ **»Odprite oči!«** je naslov šestdejetinskemu filmu, ki ga predvaja Stalna higijenska razstava na velesajmu danes ob 11, 16 in pol 18. Mladini vstop ni dovoljen.

★ **Vreme.** V Ljubljani: dopoldne poloblačno, popoldne oblačno. Kasneje je pričelo rositi. Barometer 760,9, toplomer 22° C. — Maribor: Lepo. Barometer 759,5, toplomer 22° C. — Zagreb: Lepo. Barometer 760,4, toplomer 23° C. — Belgrad: Zjutraj lepo, od petka padlo dežja 9 mm. Barometer 760,2, toplomer 14° C. — Skopje: Barometer 760,1, toplomer 26° C. — Split: Lepo. Barometer 758,5, toplomer 28° C.

★ **Za 100.000 Din draguljev pokradenih.** V Osijeku se je te dni izvršil večji vlom. V stanovanje vdove po sodnem predsedniku Lujze Brošan so vdrli ponoči neznanji vlomilci, premetali vse stanovanje in odnesli vse dragulje in dragocenosti v skupni vrednosti nad 100.000 Din. Za vlomilci ni sledu.

★ **Pozor!** Oglejte si današnji oglas: »Otroke v skupinah«.

Naša ekspozitura

SLOVENE

na Velesajmu prevzema vsa naročila, naročnino in oglase za dnevnik Slovenec. — Cenjeni obiskovalci velesajma, poslužujte se je.

★ **Solnčenje, kopanje in zračenje.** Knjiga od dr. Dragaša se dobi v vseh knjigarnah. Cena 3 Din. Za odrasle in otroke.

★ **»Schulz Universal«** tehnična privabi trgovcu, obrtniku in mesarju novih strank, zato je rentabilna. Zahtevajte brezplačno ponudbo ali poset zastopnika. Jugo Schulz, d. z. o. z., Ljubljana.

★ **Jeklene valjčne zastore** ter vsa ključavničarska dela izvršuje in se priporoča za cenj. naročila ključavničarstvo Avgust Martinčič v Ljubljani, Rimska cesta 14. Več v današnjem oglasu na zadnji strani!

★ **Ljubeljski cesta začasno zaprta.** Tukajšnji Avtomobilski klub nam sporoča, da je cesta čez Tržič na Ljubelj začasno zaprta. V Tržiču polagajo vodovod in je že itak ozka cesta radi tega deloma razkopana, deloma zatrpna z raznim materialom. Pričakovati pa je, da bodo dela v par dneh že toliko napredovala, da bo prehod zopet mogoč, o čemur bodo avtomobilisti potem časopisno obveščeni.

★ **Ant. Rud. Legatov enoletni trgovski tečaj, Maribor.** Letni izpiti, kateri se vršijo pod predsedstvom delegata min. trgovine in industrije, začnejo sredi junija. Izpričevala se bodo razdelila koncem junija. Novi tečaj se začne dne 2. septembra 1929. Prospekti in pojasnila v trgovini **Ant. Rud. Legat & Co., Maribor**, Slovenska ulica 7, telefon 100.

★ **Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih** (dr. Fr. Stele) je odlična informativna knjiga o naši domači umetnosti od najstarejših časov do danes. Delo je pisano v lahkem jeziku, tako da je dostopno vsakemu povprečnemu izobražencu, ilustrirano z mnogimi podobami med tekstom in številnimi umetniškimi prilagami. Cena za kartoniran izvod 50 Din, za lepo salonsko vezavo 60 Din. — Naroča se pri Novi založbi v Ljubljani.

★ **Budilke**, prvovrsten fabrikat. F. Čulen, Prešernova ulica 1.

★ **Spodbudnega berila** za mesec junij hočete? Naričite dr. Opekovo knjigo: **Začetek in Konec!** Tam notri imate poleg izvršene podobe Odrsenikove opisane tudi žrtve njegovega božjega Srea za nas in razloženo pobožnost k njegovemu presv. Srcu. — Knjiga je poceni; nevezana stane samo 16 Din, v polpatno 26 Din, elegantno pa 40 Din; po pošti 1,50 Din več. Naroča se v prodajalni KTD (H. Ničman) v Ljubljani, Kopitarjeva ulica.

★ **Pred okuženjem z nalezljivimi boleznimi** nas obvaruje **SANOFORM**. Stalno v zalogi v vseh lekarnah in drogerijah.

★ **Ugoden nakup perila!** Moško perilo, delavsko in finejše vrste cefir, poppelin prodaja **ta mesec** pod tovarniško ceno tovarna perila »Triglav«, Kolodvorska ulica 8, nasproti hotela Štrukelj.

★ **Enostavnejše in cenejše pralil** to naj bo geslo za prihodnje pranje. Nepriljetno in trudopolno pranje na perilni deski ni samo muka, ampak je tudi mnogo dražje. Uporabljajte **»Persil«!** Perilo je treba samo nekoliko časa enostavno kuhati in uspeh je: evnetobelo in sveže dehteče perilo.

★ **OPOZARJAMO na oglas Spodnještajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega lista.**

★ **PODPORNO DRUŠTVO SLEPIH.** Ljubljana, Wolfova 12, prosi vljudno milodarov.

Ljubljana

Nočna služba lekarn.

Dnevna in nočna služba 3. junija: Bahovec na Kongresnem trgu, Ustiar na Sv. Petra cesti in Hočevar v Siskli. — Nočna služba 4. junija: Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gospodspovetski cesti.

○ **Matineja pevskega zbora »Vinohradskega Hlahola«.** Mladinska matineja pevskega zbora »Vinohradski Hlahol« se vrši danes ob 10 dopoldne v veliki dvorani Uniona. Uvodno besedo govori prosvetni šef g. dr. Dragotin Lončar. Vstop je šolski mladini prost, program stane 2 Din. Programi se dobe od 9 dalje pred koncertno dvorano.

○ **Člane ruske kolonije** in prijatelje ruskega naroda vljudno obveščamo, da se pripeljejo člani zbora Donskih kozakov v Ljubljano v ponedeljek par minut pred drugo uro popoldne na glavni kolodvor.

○ **Slava 16. artiljerijskega polka.** 16. artiljerijski polk v Ljubljani praznuje svojo Slavno dne 5. junija, kot spominski dan osvobodjenja Gosposvetskega polja leta 1919. Služba božja in sekanje kolača se vrši ob 10.30 na dvorišču vojašnice »Kralja Aleksandra I.«

○ **Ali nemščina ali francoščina.** Srednja tehnična šola je že dalj časa v dilemi, ali naj uvede kot edini obvezni predmet iz modernih jezikov za svoje učence francoščino ali pa nemščino. Naprosila je mestno občino, naj se ona izreče za enega izmed obeh jezikov. Ta stvar je bila preračunana na petkovi gremialni seji. Po vsestranskem prevdanku se je magistratni gremij izrekel za nemščino, kot tuj jezik, ki ga absolventi srednje tehnične šole najbolj potrebujejo.

○ **V Jakopičevem paviljonu** otvorijo v nedeljo razstavo svojih del slikar V. Hodnik iz Bohinja, J. Cvetek, slikar samouk istotam, ter kipar P. Lohoda iz Domžal. Razstava ostane odprta do 16. junija dnevno od 9 do 18. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

○ **Artiljerijska podoficijska šola** v Mariboru sprejme 200 gojencev. Prošnje je vložiti do 20. sep-

tembra 1929. Več je razvidno iz oglasa, ki je nabit na mestni deski.

○ **Koncert vojaške godbe** na Ljubljanskem velesajmu pod osebnim vodstvom g. višjega kapelnika dr. Cerina se vrši dne 2. maja od 5 do pol 7. ure zvečer.

○ **Barako glavnega skladišča društva Rdečega križa** na Ljubljanskem polju, ki je bila po vojni toliko časa skoro prazna, je pisec teh vrstic videl slučajno odprto in si isto ogledal v navzočnosti g. upravnika Antona Jagodica, ki vodi in urejuje od leta 1911 z malim presledkom, z ljubeznijo in z vztrajno požrtvovalnostjo pri Rdečem križu. Očividce si je vse ogledal in videl, da je po policah in povsod vse natančno detajlirano in na listkih napisano, koliko komadov je vsakega, da lahko najde vsak, akoravno je bil le kratak čas navzoč, in vse v dobrem stanju. Posebno pozornost pa vzbujajo provizorična bolniška baraka za 30 bolnikov tipa »Decke«, ki se lahko zloži. Tla barake so obenem zaboj. Zelo praktično. Priporočljivo bi bilo, da bi si jih društvo Rdečega križa več nabavilo. Hvale vredno je tudi, da da Dravska divizijska oblast svoje vrle vojake bolničarske čete na razpologu, kadar jih g. upravnik rabi. Požrtvovalnemu predsedniku društva, gosp. dr. Krejčiju in oblastnemu odboru gre velika zaslug, da je omenjeno društvo tako oživelo in da je izročilo ta važen posel možu, ki je med prostim časom vse to uredil z največjim veseljem in ljubeznijo. — Da tudi javnost izve, da društvo Rdečega križa zelo napreduje, je napisal očividce to skromno poročilo. Očividce.

○ **Krasni lepaki Rdečega križa** nanzanjajo po mestu, da je danes nabiralni dan Rdečega križa. V ta namen bo v Zvezdi od 11 do 12 promenadni koncert godbe Dravske divizije pod vodstvom g. dr. Cerina. Cenjeno občinstvo še enkrat opozarjamo na to in prosimo, da se prošnji Rdečega križa odzove v obilnem številu. Odkupite znake za namene Rdečega križa, darujte za ferijalno kolonijo!

○ **Marijonetno gledališče ribniške meščanske šole** ima svoje predstave na Ljubljanskem velesajmu v paviljonu »K« danes, v sredo ter soboto. Igra lutkovno burko M. Jarca: »Razbojnik Moroz« po Milčinskem »Mataj Tolovaj« v ribniškem narečju. Začetek vsakokrat ob 15.30 in 16.30.

○ **Strokovna razlaga razstave meščanskih šol** se vrši danes od 2 do 6 na velesajmu v paviljonu »K«. Občinstvu nudimo s tem prilikom, da se temeljito pouči o pomenu meščanske šole in njenih uspehih. Pridite — ne bo vam žal!

○ **Gospode profesorje fizike**, ki se zanimajo za Draganov aparat in njega delovanje, vabimo danes dopoldne ob 11 na velesajmu v paviljon »K«, kjer bodo imeli priliko, da si točneje ogledajo ta izvirni domači izdelek.

○ **Dve sosedni.** Blizu železniškega predora na Martinovi cesti so si ženske prav tako v laseh kot menda povsod drugje, toda do takih dejanj medsebojne mržnje kot tam, pa drugje menda res ne pride. V eni tamkajšnjih hiš stanuje več železničarskih družin. Gospa iz drugega nadstropja in gospa iz prvega nadstropja pa se ne moreta videti ne živi ne mrtvi. Gospa iz drugega nadstropja ima v tej domači vojni strategično prednost. Je namreč nad gospo v prvem nadstropju in njej je mnogo lažje polititi sušiče se perilo spodnje gospe, kot pa tej. Predvčerajšnjim pa je prišlo do poloma. Gospa v drugem nadstropju si je preskrbela veliko posodo solitrne kisline. Ko se je ji ponudila ugodna prilika, je vso vsebino zlila na zastore spodnje gospe. Nekaj kapljic je padlo celo na kožo gospe v prvem nadstropju. Posledice so sedaj nedogledne: ovadba pri policiji, tožba pri sodišču, odpoved stanovanja, zdravniško spričevalo in sponšen bojkot med obema družinama. Kajti, če bi neumnost ljudi gorela, ne bi bilo treba drv. Če pa bi gorela neumnost obeh gospe, ni bila cela Martinova cesta preskrbljena s centralno kurjavo.

○ **Beg nevarnega roparja.** Ljubljanska policija je včeraj dobila obvestilo da je pred dnevi pobegnil iz kaznilnice v Lepoglavi prosluli ropar in vlomilec Matevž Tomšič, rojen l. 1899 v Malih Laščah. Tomšič je pred leti izvršil več ropov in tatvin tudi v Ljubljani, še več pa na Hrvaškem. Je skrajno nevaren zločinec, o katerega dejanjih bomo v kratkem najbrž zopet kaj čuli.

○ **V svet je pobegnil** 17 letni mladenič Josip Vrankar, stanujoč na Kodeljevem. Njegova mati je še poštene, stare sorte in je fanta ošeta zaradi slabe družbe. Fantu se je to »zamal« zdelo ter je pobegnil. Ker je že dovolj star, se bo nemara še spametoval in spoznal, da je doma še najboljše, in da so nauke matere sicer morda neprijetni, a zlata vredni. Da bi fant to le pravočasno spoznal!

○ **Čigavo je kolo?** Pred približno tremi tedni je prišel v gostilno pred opernim gledališčem čuden možakar. Plašno je pogledal krog sebe in pričel razgovor o kolesih, nato pa brž vprašal enega od gostov, če kupi kako kolo. Nagovorjeni se je ozrl vstran in se ni več zmednil za sumljivega gosta. Kdo pa bi še dandanes, v času večnih tatvin koles, kupoval po gostilnah kolesa, ki so skoraj gotovo ukradena? Sumljivec je kmalu odšel. Po policijski uri pa so

Pomladne novosti

kakor obleke, bluže, damsko perilo, moško perilo, kravate itd. priporoča po izredno nizkih cenah domača tvrdka

Ign. Žargl, Sv. Petra c. 3 in II

našli v veži hiše v Gledališki ulici 2 neko kolo. Lastnika vse tri tedne ni bilo blizu in ker je bilo kolo skoraj gotovo ukradeno, ga je prevzela policija. Kolo ima številko 13637, ni pa jasno, kakšne znamke je. Policija ima sedaj kolo, išče pa dvojice: pravega lastnika kolesa in onega, ki je to kolo izmaknil. Če bo prvi to notico čital, bo gotovo z veseljem prišel po svoje kolo na policijo, o drugem pa ne moremo trditi kaj takega.

● Iz policijske torbe. Aretiranih je bilo pet oseb, in sicer tri zaradi tatvine, ena zaradi splošnega suma ter neki vinski bratec, ki so ga ponoči stražniki pobrali na cesti. Ovadbje navajajo eno manjšo tatvino, en sluhač pijanosti in razgrajanja, izred v gostilni, dvoje prekoračen policijske ure, dva sluhača hoje po železniškem tiru, osem prestopkov zoper avtomobilski red in šest cestno-polijskih prestopkov. Prijavljena sta dva nadaljnja sluhača motenja vernikov pri procesiji.

● Filz klobuke, damške in moške, kemično čistit in lika tovarna Jos. Reich. Izvršitev v 24 urah.

● Radi prezidave lokala si lahko nabavite pri trvdki Novak, Ljubljana, Kongresni trg 15, angleško in češko blago po tovarniških cenah. Oglejte si, izkoristite priliko!

● KEMICNO SNAZENJE OBLEK. — SIMENC, Kolodvorska 8.

Originalno Niggerol (Patentšt. 5922) olje ali krema za sočinenje in ma, sažo. Vas obvarujeta solnecarce potemnitva in jo naredita gladko in čisto. Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. — Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

Maribor

□ Opozorilo splavarjem na Dravi. Gradbeno vodstvo pri zgradbi kopališča na Felberjevem otoku opozarja, da je radi pilotiranja v levem rokavu Drave ob Felberjevem otoku splavarjenje oteženo in prositi, da se splavarji po možnosti držijo običajne poti po desnem rokavu. V slučaju nujne potrebe pa se pri vožnji po levem rokavu prositi za največjo opreznost.

□ Ob zaključku sezone. Tukajšnja Ljudska univerza je pokazala v letošnji sezoni izredno živahno delovanje. To bo moral vsakdo priznati. Vendar naj pri tej priliki opozorimo na nekaj, o čemer se sicer ni javno razpravljalo; gre namreč za pojav, ki je bil ponovno predmet kritike v krogih slovenskih kulturnih delavcev ne samo v Mariboru, ampak tudi v drugih središčih slovenskega kulturnega življenja. Opazalo se je namreč tekom sezone, da je Ljudska univerza vse preveč forsirala pri raznih prireditvah neslovenski element na škodo vseh tistih, ki bi bili v prvi vrsti poklicani, da sodelujejo pri širjenju prosvete in izobrazbe med širokimi narodnimi plastmi. Za veliko število naših kulturnih delavcev iz Maribora, Ljubljane ter drugih naših mest gre, ki so pri tem ostali neopaženi. Saj imamo sami toliko strokovnjakov in znanstvenikov na vseh področjih kulturnega delovanja, da bi pač ne bilo potrebno, hoditi drugod na posodo. V tem smislu naj bi skušala Ljudska univerza v prihodnje odpraviti ta edini svoj nedostatek, ki je pa takega značaja, da ni mogoče preko njega na dnevni red.

□ Ponočna sličica s Tržaške ceste. Mahal jo je železničar Leopold M. po Tržaški cesti in se bližal gostilni »Ritoper«. Iz ozadja prikolesarita neznanca in se poženeva proti njemu s klicem: življenje ali denar. Napadenec jo je brž ucvril v gostilno in se rešil pred kolesarjema-neznanca. Tako pripoveduje Leopold M. — Eden od obeh kolesarjev, ki so ga bili pravočasno iztknili, pa pravi, da ju je omenjeni Leopold M. pozdravil sredi noči z »Aufbis — Pobci spat!« in da so se samo malo spoprijeli, nakar je Leopold M. pobegnil v bližnjo gostilno.

□ Smrtna kosa. Umrla sta: Franc Newrep, zasebnik, star 83 let. Pogreb danes ob pol 17 iz mrtvašnice splošne bolnice na magdalenskem pokopališču. — Otilija Kovačič, delavčeva hčerka. Pogreb danes ob četrta na 18 na magdalenskem pokopališču.

□ Pri delu se je ponesrečil 22letni delavec Franjo Novak. Cirkularna žaga mu je odrezala prste na desni roki. — 16letni steklobrusni vajenec Albert Fojt je padel v Jurovčih z voza ter si pri padcu strl levo roko. Oba ponesrečenca so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

□ V tujino... Te dni je zopet šel preko Maribora transport 200 kmečkih delavcev za sezonsko delo v severni in južni Franciji. Večina iz Slovenske Krajine. Pripravljala se še poslednji večji transport v letošnji sezoni.

□ Odklonitev izvenmariborskih učencev in učenek na mariborskih osnovnih in meščanskih šolah v šol. l. 1929-30. Krajevni šolski odbor v Mariboru je sklenil na svoji seji dne 31. maja t. l., da se radi pomanjkanja šol prostorov v šol. l. 1929-30 odkloni v vseh razredih tuk. osnovnih in mešč. šol sprejem izvenmariborskih učencev in učenek, katerih starši ne stanujejo stalno v Mariboru. Izvzeti so samo oni starši, ki imajo sicer stalno službo v mestu, pa niso mogli v mestu dobiti stanovanja, če ugodni kraj. šolski odbor njihovih prošnji za sprejem njihovih otrok v mestne šole. Prošnje je treba vložiti pri kraj. šol. odboru v Mariboru najkasneje do konca julija t. l.

□ Mariborski časnikarji, združeni v svojem posebnem klubu, so imeli v petek zvečer svoj redni letni občni zbor, ki je potekel v znamenju vzajemnega delovanja za skupne strokovne in poklicne interese. Najprej je klubov predsednik U. Kasper v preglednih črtah orisal klubovo delovanje v pretekli poslovni dobi; nato je sledilo izredno skrbno sestavljeni ter izčrpno poročilo klubovega blagajnika I. Dolanica, ki je vestno in ljubeznivo vršil poverjeno mu funkcijo. Pri volitvah je bil izvoljen večinoma stari odbor z g. U. Kasperjem kot predsednikom na čelu.

□ Intervencija za tiste, ki so bili po starem zakonu upokojeni. 27. maja t. l. sta pol. pristav Senica in Storelj intervenirala pri šefu kabine ta min. predsednika, fin. ministra, drž. sveta, glavne kontrole ter min. za notranje zadeve. Intervenirala sta v imenu vseh tistih prizadetih upokojencev, ki bivajo v Mariboru in ki so bili upokojeni po starem zakonu, da si so služili v času, ko je novi zakon stopil v veljavo. Oba zastopnika sta bila pri vseh činiteljih prijazno sprejeta; obljubili so jima, da se bo njihovim prošnjam v okvirju možnosti ustreglo.

□ Mati, to lirsko dramatsko delo, posvečeno našim materam in naši mladini, se uprizaro na materinskem dnevu tukajšnjega slov. ženskega društva dne 7. t. m. v Narodnem gledališču. Delo je spisala Lj. Poljančeva, uglasbil pa je V. Mirk. Pri uprizaritvi sodeluje I. in II. deklška ljudska šola.

Pri slabokrvnosti

po prestani težki bolezni uživajte samo CHINO-FERRIN. — Dobi se v vsaki lekarni.

□ Prosvetni kino v Mladinskem domu, Cvetlična 28, predvaja danes ob 17 in pol 20 krasen film »Spovedna tajnost« v 6 dejanjih. Pri večerni predstavi sodeluje godba Kat. mladine.

□ Jutri zvečer vsi h koncertu, ki ga prireditelj ljubljanski akademiki ob 20 v veliki unionski dvorani. Nabito polna dvorana bo dokaz umevanja mariborskega občinstva za idealna kulturna stremjenja naše akademske mladine.

□ Na večerajšnji trg, ki je bil izredno dobro obiskan, so pripeljali špeharji na 32 vozeh 68 zaklanih svinj, kmetje pa 14 voz krompirja, 14 voz sena, 10 voz otave, 8 voz slame in 12 voz škupe. Cene normalne.

□ Poselska zveza uprizaro danes ob 16 v dvorani Zadrugne gospodarske banke poučno igro »Sv. Notburga«. Pred uprizaritvijo kratko uvodno predavanje.

□ Uradne ure na magistratu. V vseh mestnih uradih se uraduje ob delavnih razen sobote od 3. junija 1929 do 31. avgusta t. l. od pol 8 do 14. Ob sobotah pa od pol 8 do 12.

□ Današnji koncert v parku se prične ob 11 ter obsega sledeči program: Kozaci — ruski marš; Suppe — Tannenhäuser (uvertura); Dvorak — Fantazija iz opere (Dimitry); Parma — Fantazija iz opere (Ksenija); Olinka — Život za Cara; Varjak i Korejac — ruski marš.

□ Radi preureditve hotela »Črni orel« se iz varnostnih razlogov zapre za vsak promet od 1. junija za nekaj dni Volkmerjeva ulica med Grajskim trgom in Gosposko ulico.

□ Nočno službo ima tekoči teden Mlinarikova mestna lekarna na Glavnem trgu.

□ KDOR HOČE DOBRŌ OBUTEV si kupi »Karo čevlje«, Maribor, Koroška c. 19.

Priložnostni nakup — ceno naprodaj!

Škobeljniki za železo 700 x 1500 mm. 800 x 1000 mm, 800 x 3000 mm, 1000 x 2000 mm, 1000 x 2500 mm, 2 Shaping 300 in 50 Hub po 1 stružnica z vodilnim vretenom (Leitspindel-drehbank) 250 x 1000 mm, 350 x 1000 mm, 350 x 3000 mm, 600 x 1500 mm, 5 vodoravnih rezalnih strojev, (Horizontalfräsmaschinen) 1 vrtilni stroj, (Bohrwerk) vse rabljeno, a prav dobro ohranjeno, se proda proti dolgoročnemu odplačevanju. Pisma pod »Nagla odločitev na upravo lista št. 5839«.

Celje

□ Proslava 10 letnice slovenske univerze. ki jo doživimo danes ob 4 popoldne v Celjskem domu, je brez dvoma dogodek, ki bo ostal posetnikom proslave trajno v spominu. Akademski pevski zbor je tekom razmeroma kratkega obstoja dokazal, da predstavlja ideal moškega zbora, ki pesmi ne poje, temveč ji vso globino in bogastvo izpoje. Naj bi Celje danes z obilnim posetom akademskega koncerta dokazalo, da je za užitek visoko kvalificiranega petja sposobno in da mu ljubezen do slovenske univerze ni publicna, posejeb pa ni publicna ljubezen do akademske mladine.

□ Telovo v Celju. Letošnje procesije na Telovo se je udeležila izredno številna množica ljudstva. Vse ulice so naravnost valovile množic. Procesija, ki jo je vodil mil. g. opat Peter Jurak in ki se je izvršila ob najlepšem vremenu, je bila impozantna manifestacija Kristugu Kralju. Udeležili so se procesije vsi predstavniki oblasti in vojske, katoliške organizacije pa so tvorile lastno letos zares razveseljivo številno skupino. Hiše v nlicah, kjer se je procesija pomikala, so bile skoro brez izjeme slavnostno, nekatere zelo okusno okrašene. Okrašenje in razsvetljenje so bile celo hiše meščanov evangelijske veroizpovedi. Obnašanje ljudstva je bilo vseskozi resnosti manifestacije primereno in spodbudno. Da se v takih velikih množicah najdejo tudi posamezniki, ki menijo, da komu imponirajo, ako ob srečanju z Najsvetejšim ne smejejo niti klobuka, kaj še, da bi pokleknil, je stara stvar in se dotičniki le blamirajo.

□ Vstopnice za akademski koncert dobite danes med 9 in 12 popoldne ter popoldne od pol 3 dalje pred vhodom v veliko dvorano Celjskega doma.

□ Akademski pevski zbor dospe iz Ljubljane danes z osebnim vlakom ob pol 3 popoldne. Posebnega sprejema na kolodvoru ni, tem pristrčneje pa jih pozdravimo ob njihovem nastopu v dvorani Celjskega doma, kjer je pričetek koncerta točno ob 4.

□ Vandalizem dveh mladih pijančkov. Čisto slučajno na sprehodu po mestnem parku sta se baje seznanila Dolfe in Alfred, prvi 19, drugi pa 20 let star. Dolfe je imel s seboj četrta litra žganja. Sedla sta na klop in pila; Alfred pravi, da ga je Dolfe naravnost silil piti žganje, neka priča pa zna celo povedati, da je Dolfe Alfredu žganje kar vlivl v usta. Žganje je kaj kmalu začelo učinkovati. Pa sta oba še dosti mirne krvi. Drugod se pijani fantje med seboj stepejo. Dolfe in Alfred pa sta najprej prevrnila kamenito ploščo z neke mize v parku, nato pa se spravila na lepo cveteči španski bežeg ter ga neusmiljeno lomila, tako da ima Olepševalno društvo kar 300 Din škode. Sedaj se izgovarjata na popolno pijanost, kar jima pa ne sme dosti pomagati in jima tudi ne bo.

□ Kakršnokoli bo že vreme, tako ne bo, da ne bi mogel danes popoldne v Celjski dom na veliki slavnostni koncert in tam manifestirati za našo mlado univerzo ter za po sinovih te univerze podano slovensko pesem.

□ Velika narodna slavnost v Celju. Velika narodna slavnost, ki jo prireditelja podružnici »Jugoslovanske Matic« in »Soček«, se vrši nepreklicno 9. junija v Celju na Glaziji. Predpriprave so v polnem teku, da se bo zamogel obsežen in pester spored kar najbolje izvršiti. Naše narodne dame naravnost tekmujejo v delu za to prireditve, ki je vseskozi narodno in državotvorno zasnovano. Pavičioni, ki jih bo po številu do deset, se že stavijo. Tudi iluminacija umetnih ognjev obeta biti nekaj takega, kar še nisi videl nikoli. Zato ni nič čudnega, če se oglašajo udeleženci iz vse Slovenije in Hrvaške, da se ob svidenju v geografskem središču Slovenije med seboj porazgovorijo, a tudi pozabavajo. Ne zamudite prilike, pridite vsi, ne bo vam žal!

□ Redno porotno zasedanje pri celjskem okrožnem kot porotnem sodišču se prične jutri zjutraj. Zasedanje bo trajalo več dni. O poteku zasedanja bomo izčrpno poročali.

□ Vinogradniki, pazite na vaše trsje! Z deževnim vremenom se razplodi najhujši sovražnik trte, kislj črvček. Dokazano sredstvo za uničevanje je Scheinfurtsko zelenilo. Točna navodila ter sredstvo se dobi v drogeriji »Sanitas« v Celju. (Pri naročilu je prinesiti oblastveno dovolilnico za nabavo strupov.)

Va i barvasti čevlji bodo kakor novi, ako jih barvate z Brauns,

Vilbra barvo za usnje!

Tudi aktovke, kovčegi, usi, rti stoli itd. vse izgleda kakor novo!

Dobiva se v vseh drogerijah ter trgovinah z barvo in usnjem!

Tovarna barv Viljem Brauns, Celje.

□ Uradni dan Zbornice za TOI v Celju, ki se ima vršiti v torek 4. junija, se preloži radi zadrugnih tečajev, ki jih prireja zbornica od 3. do 5. junija, na prihodnji torek, 11. junija.

Prosvetna zveza

Prosvetni dan v Gorjah obsega sledeče točke: 1. Sprejem gostov na Blejski postaji ob 7.57, nato slavnostni sprevid v Gorje. Ob 9 bo sv. maša na prostem, katero bo daroval pomožni škof dr. Rožman, kateri ima tudi slavnostni cerkveni govor. Po službi božji govori g. obl. komisar dr. Marko Natlačen in urednik Franc Kremžar. Med govora država himna in himna: Povsod Boga. Ob 11 blagoslov novega doma. Ob 2 popoldanska služba božja, nato pevski koncert radovljiškega pevskega okrožja, kjer nastopi 250 pevcev in pevk. Po koncertu javna telovadba domačega odseka. Prireditve je obvezna za vsa katoliška prosvetna društva in za pevske odseke radovljiške dekanije. Društva naj pridejo s svojimi zastavami, člani in članice pa v narodnih nošah, oziroma v orlovskih in orliških krojih. Vsa društva so dobila tozadevno okrožnico.

Pevska zveza

Pevska zveza priredi v dne 17. in 18. avgusta skupno romanje na Sv. Višarje. Želimo, da se čim več pevcev priglasi, da se v mogočnem zboru poklonimo svoji nebeski Kraljici. Prosili smo za dovoljenje za 800 romarjev. Seveda ne izključujemo tudi drugih nepevcev romarjev, dokler ne bo število zaključeno.

Vožnja od domače postaje do meje bo polovična in jo plača vsak sam. Za vožnjo po italijanskem ozemlju in za vizum plača Pevski zvezi vsak priglaselec 40 Din.

Priglasiti se mora, kdor želi romati, do 12. julija popoldne, ker moramo potem imenik priglasevcev izročiti italijanskemu konzulatu. Vsak priglaselec naj sporoči rojstno leto, poklic, krstno ime očeta.

Vozili se bomo s posebnim vlakom v soboto okrog 8 zjutraj in se vrnemo v nedeljo okrog petih popoldne v Ljubljano. Natančen vozni red bomo še objavili.

Cerkveni vestnik

Marijanska kongregacija za gospodične pri sv. Joželu v Ljubljani. V ponedeljek dne 3. junija je shod.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 6. junija v uršulinski cerkvi. Ob 5 zjutraj bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti.

Križanska moška in mladeniška Marijina družba priredi celodnevno izlet v Šmartno pri Litiji, dne 9. junija 1929. Odhod iz Ljubljane zjutraj ob 5.08. Sv. maša v Šmartnem ob pol 8. Kongregacijsko zborovanje v »Domu« ob tri četrta na 9. Odhod iz Litije naj ob 17.22. Vožnja bo najbrž polovična. Udeleženci, ki računajo na skupno kosilo, naj se pripravijo do 7. junija pri vratarju v Križankah. Dolžnost članov je, da se izleta udeležijo; vabimo pa tudi vse prijatelje Marijanske misli.

Duhovne vaje za duhovnike so v Domu od 10. do 14. junija. Prosimo pravočasnega obvestila. — Vodstvo Doma.

Zahtevajte v vseh spe-cerijskih trgovinah

Prireditve in društvene vesti

Občni zbor »Služkinjskega doma« za l. 1928, se vrši v nedeljo 9. junija 1929 ob 18 v Alojzjevišču po tem-le sporedu: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobrenje računov za l. 1928. 3. Nadomestne volitve načelstva. 4. Slučajnosti. — Ako ob navedeni uri ne bi bilo dosti članov navzočih, se vrši istotam občni zbor pol ure kasneje ob kakršnikoli udeležbi. — Služkinje članice, pridite in pripeljte seboj še druge prijatelje našega »Doma«, da izveste, koliko je doslej storjenega in kaj se v bodoče pripravlja. — Načelstvo za druge.

Redni glavni zbor članstva Ljudskega odra v Ljubljani se vrši v nedeljo 9. t. m. ob 10 dopoldan v društvenih prostorih. Dnevni red je sledeči: 1. Otvoritev. 2. Čitanje zapisnika zadnjega glavnega zbora. 3. Poročilo odbornikov. 4. Poročilo nadzorstva. 5. Sprememba poslovnika. 6. Volitve. 7. Slučajnosti. — Udeležba je obvezna za vse članstvo.

Rokodelski dom. Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka ima pevske vaje v torkih in četrkih zvečer ob osmih.

Prostovoljno gasilno društvo v Stožicah vabi na veliko vrtno veselico danes pri g. Smerke v Stožicah. — Odbor.

»Ljubljana«. Jutri v ponedeljek ob osmih zvečer skupna pevska vaja. Udeležba brezpopojno obvezna. Pozivam vse pevce, da se vaj točno udeležujejo. Le izreden zadržek velja za opravičilo. — Po skušnji važen razgovor. — Pevovodja. Šiška. Ženski krožek v Šiški ima danes ob 4 popoldne redni sestanek. Vabite se vse članice ter pripeljite tudi tovarišice seboj. Predava gđč. Cilka Krekova. — Odbor.

Slovensko prosvetno društvo v Zagrebu priredi, kakor je že objavljeno v vseh časopisih, proslavo 60letnice mojstra Riharda Jakopiča v Zagrebu. Za svečano predstavo Cankarjevega »Pohušanja v dolini St. Florjanske« vlada v vseh krogih veliko zanimanje. Ker se je prijavilo že veliko število udeležencev iz bližnjega Posavja (Brezje, Krško itd.), je društvo izposlovalo pri železniškem ravnateljstvu, da se priklopi na dan predstave dne 7. junija par osebnih voz na brzotovorni vlak, ki odhaja iz Zagreba, kolodvor Sava, okoli 1 ponoči. Prijave za vlak in vstopnice je poslati Slovenskemu prosvetnemu društvu v Zagrebu, borza Račkoga ulica, najkasneje do srede dne 5. junija.

Elektna loterija kolesarskega društva »Zarja« Zg. Kašelj je preložena na 27. julija 1930. leta.

Cerknica. Tukajšnja Orlovska družina vabi ob priliki 20letnice ustanovitve k letni javni telovadni prireditvi, ki se vrši v nedeljo 9. junija t. l. na župniškem dvorišču. Po telovadbi prosta zabava, šaljiva pošta in srečolov. Sodeluje godba tukajšnjega gasilnega društva.

Prostovoljno gasilno društvo v Boh. Bistrici naznanja, da je prireditve, nameravano obhajati 2. junija, vsled nepričakovanih ovir preložena na nedoločen čas. — Odbor.

Slovenski klub bo imel v bodoče vsak prvi ponedeljek v mesecu prijateljski sestanek članov v »Rožmar« unionske restavracije ob 8 zvečer. Pri prvem sestanku 3. junija, h kateremu so vsi prijatelji vljudno vabljeni, bo poročal dr. Franc Stele o svojem potovanju na Poljsko.

Moški zbor Donskih kozakov pod vodstvom Sergeja Jarova, ki je po vsem svetu znan kot najboljši ruski koncertni zbor, ki koncertira po svetu, nastopi prvič v Ljubljani v ponedeljek 3. junija ob 20 v Unionski dvorani. Koncertni program je sestavljen iz treh delov: v prvem delu je več ruskih cerkvenih zborov, drugi in tretji del pa obsegata rusko narodno in moderen pesem. Zbor se odlikuje po izredno lepih glasovih, čudoviti disciplini in uvežbanosti ter po naravnost frapantni interpretaciji. Zato opozarjamo na njihov ponedeljski koncert. Vstopnice v Matici knjarni.

Orel pri Sv. Heleni (žel. postaja Laze ali autobus proga Ljubljana — Dolsko) priredi danes popoldan ob pol 4 na vrtu g. Zupančiča v Kamnici svoj letni telovadni nastop. Poleg otrodnih in prostih vaj bodo brezdvomno ugalje točke: »Naraščaj na trati«, »Mladci pri delu« in »Člani ob harmoniki«. Pridite čim številneje, ker žal vam gotovo ne bo.

Prostovoljno gasilno društvo v Vižmarjih obhaja danes, v nedeljo 2. junija 25letnico svojega obstoja. Savska gasilska župa priredi veliko župno vaj, gasilno društvo Vižmarje pa javno tombolo, katere čisti dobiček je namenjen za nabavo nove motorne brizgalne. Gasilci in prijatelji najvljudneje vabljeni.

Poizvedovanja

Pletena (štrikana) ročna torbica se je našla z denarjem. Dobi se pri: Karel Bel, pekarija, Rožna dolina.

Destilacijska (razkuževalna) sredstva

za vse vrste proizvodnje tvrdka 'Chemoteckna' družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Ljubljansko gledališče

DRAMA

Začetek ob 20

2. junij, nedelja: »Theodor & Comp.« Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
3. junij, ponedeljek: Zaprt.
4. junij, torek: »Bitka«, Red D.
5. junij, sredo: »Igra ljubezni in smrti«, Red C.
6. junij, četrtek: »Theodor & Comp.« Red B.
7. junij, petek: Zaprt.

OPERA

Začetek ob pol 20

2. junij, nedelja: »Grof Luksemburški«. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven.
3. junij, ponedeljek: Zaprt.
4. junij, torek: »Cigan baron«, Red B.
5. junij, sredo: »Crne maske«, Red A.
6. junij, četrtek: »Traviata«, Red C.
7. junij, petek: Zaprt.

Preizkušeno zdravilišče

za srčne, ledvične, mehurne in bolezni prebavnih organov, protin, sladkorno bolezen, kronične ženske bolezni in dr.

Slatina Radenci

8 mineralnih vrelcev za pitno in kopoljno zdravitev, najmočnejše naravne ogljikovo-kislo kopejti, železne mineralne kopejti.

Sezona se je pričela 15. maja

Prospekt dobite na zahtevo od ravnateljstva

Sport

GRADJANSKI V LJUBLJANI

Gradjanski (Zagreb) : ASK Primorje. Kvalifikacijska prvenstvena tekma. Danes na igrišču Primorja. Pričetek ob 17. Predtekma ob 15.30.

Danes, v nedeljo, se bo odigrala važna nogometna tekma med državnim prvacom Gradjanskim in prvacom Slovenije ASK Primorje.

O kvaliteti, renomeju itd. zagrebških gostov smo že kolikorotliko poročali. Toda primerno bi bilo, da si поближе ogledamo način igranja obeh tekmecev, torej njih sistem, nadalje kje so vrste izenačene in kdo od obeh poseduje več vrlin, ki igrajo važno vlogo baš v nogometni igri.

Gradjanski igra na način, ki je izkušen, kateri mu je donesle že mnogo uspehov. Ta sistem obstoja v uporabi dobrih kril — Babič, Stankovič — ter v izvrstnem realizatorju centeršutov, t. j. po notranjem napadalnem triju — Gumbalter, Perška, Cindrič. — Krilska vrsta Gradjanskega je silna izvrstnemu stroju. Ob pravem času so halfi veliki pomagali obrambe, a zopet v momentu potrebe podpirajo napad. V obrambi ima Gradjanski izborne moči, Mihelčiča, Gmajničkoga in Rajkoviča. O Mihelčiču ni potrebno pisati, o braniškem paru bodi samo povedano, da prihaja v poštev za državno reprezentanco.

V tehničnem pogledu je moštvo močno izurjeno, v taktičnem si je pridobilo znanja v neštetihi internacionalnih tekmah. Da igra enajstotica z izvrstnim elanom in voljo, je splošno znano in dejstvo, ki je v ogromni meri pripomoglo Gradjanskemu do velikih uspehov.

In kako orožje preostane igralcem našega Primorja? Moštvo podveznega prvaka je kolikorotliko v tehničnem pogledu fil, torej v tem oziru mogoče povsem enakovredno Zagrebčanom. Uigrano je tudi in mnogo izvrstnih moči ima naš prvak v svoji ekipi. Edino pomanjkanje tvori taktična stran. Toda to pomanjkljivost zmoroje Primorjaši izenačiti z nezlomljivo voljo in požrtvovalnostjo, s predurno igro! Poleg tega naj se moštvo zaveda, da pomenijo sekunde tudi v nogometni igri zelo veliko. Nepotrebno dribljanje, vsako brezmiselno zadržavanje žoge se lahko občutno maščuje. Ni nogometna igra nekaj običajnega, šablonskega, temveč zahteva tudi svoj del eksaktnosti. To velja v enaki meri za napad in ostali del moštva. Dejstvo, da se obramba pri našem prvaku boljše od tekme do tekme, nam daje upanje, da ne bo pozabila na svojo glavno nalogo, ki je: brez oklevanja in igračkovanja odstraniti čim prej nevarnost spred lastnih vrat!

Ce bo obramba izvršila navedeno nalogo, tedaj bo tudi napadna vrsta pomagano, katera mimogrede povedano, je v mnogih ozirih enakovredna oni Gradjanskega. Tu velja pravilo: izrabi čimprej, brez oklevanja vsako priliko, predvsem vsak nedostatek nasprotnika in ne zadržuj po nepotrebnosti žoge.

Kakor vidimo iz iznešenega, ni velike razlike v tem ali onem pogledu, odnosno delu domačega moštva napram zagrebškemu. Pričakovali je torej danes res izredno zanimivo ostro borbo.

Predtekmo odigrata kluba Svoboda in Reka kot prvenstveno. Glavna tekma se igra ob vsakem vremenu.

SK Jadran. Danes dopoldne ob 9.30 trening na lastnem igrišču. Sledeči igralci morajo brez-pogojno istega se udeležiti: Logar, Zor, Oven, Kosmač, Rogač, Plevel, Sever, Benedetič, Macarol, Gaberšek, Sandi, Kocijan, Antosiewicz. Vsi igralci, ki imajo opremo doma, naj isto prineso s seboj. Točnost! — Načelnik.

Sportni dogodki

Z 1:1 v borbi proti praški Slaviji se je Newcastle nekoliko rehabilitiral, takoj nato je pa zgubil igro proti Budimpešti, 1:4. Obakrat so se vedli Angleži skrajno surovo. Njih severni sosedf Skoti so premagali Norvežane vnovič, 4:0. Hašk in Gradjanski imata sicer oba po 24 točk, a Hašk je dosegel razmerje golov 62:13, Gradjanski 62:16, in je zato Hašk na prvem mestu. Na Dunaju ima Rapid 26 točk, Admira 25, FAC 24, Nicholson in WAC po 21; z zmago WAC nad BAC je vloga BAC v prvem razredu zaenkrat doigrana. Admira je igrala proti Zidenicam 5:2, dunajski pokal je z zmago nad Rapidom 3:2 dobila Vienna. Češkoslovaško prvenstvo si je z 21 točkami priborila Slavija; Viktorija je prišla na 18 točk, Sparta pa samo na 13. V italijanskih dveh skupinah A in B borba sicer še ni završena, vendar kluboma Torino in Bologna zmage nihče več ne more vzeti. Ko se je vršila tekma čeških in italijanskih visokošolcev, je bil navzoč tudi Mussolini; zmagali so Italijani 6:0.

Mussolini je za italijansko kolesarsko cestno prvenstvo določil za prve tri zmagovalce tri zlate kolajne. Tekma se vrši v etapah po vsej Italiji, in je vse dosedanje etape dobil Binda.

Njegov rojak Rajčević je premagal Reckina; pravijo, da je šlo za svetovno prvenstvo v grško-rimski rokoborbi. To seveda ni nič. Naj se poskusi Rajčević s Huhtanenom ali Jaagom!

Rokoborba ne nese toliko kot boks. Schmelingu na primer obljubljajo 20 odstotkov vseh dohodkov, ki jih bo nesel njegov boj s Paolinom dne 27. t. m. In ker računajo s skupnimi dohodki 1 milijon 200.000 dolarjev, bi bilo to 240.000 dolarjev. Vendar pa tudi v Ameriki ni vse denar in ime. Tunney in Dempsey n. pr. sta prošila za sprejem v zelo ekskluzivni New York Athletic Club, pa ju niso sprejeli, »ker nista zadosti finan«. Pa pravijo, da v Ameriki ni nobenih stanovskih in družabnih razlik.

Iz Amerike prihajajo poročila o krasnih lahkoatletskih uspehih: Rockaway 120 yardov lese 14.4, 220 yardov 22.8, Collier 120 yardov lese 14.4, Tolau 100 yardov prosti tek 9.5, Simpson 220 yardov 20.6, Walter 400 m 48.8, skok ob palci Barnes 413.7 centimetra, Sturdy 414 cm, kladivo Black 52.50 m. Krogla, s katero je dosegel Elvin Dees 17.71 m, je bila težka 5 kg. Dalje beremo: krogla Ubler 14.85, Darany 14.61, disks Darany 44.71 m, skok v višino Boneder 1.91, tek 100 m Laumers 10.6, mladi Peters 10.6 (veter v hrbtu), kopje Palonen 62.70 m, 800 m Barsi 1:55.6.

Francoski Le Put, lahka srednja teža, je prosto sunil 130 kg.

Koželuhov Karel je igral par iger s Sonjo Henje. Igra Lacoste - Borotra proti Cochet - Brugnon je nesla 350.000 frankov.

Aviatiška Robbins in Kelly sta ostala v zraku neprestano skozi 172 ur in pol.

ORGANIZATOR - LJUBLJANA
ALEKSANDROVA CESTA 8
KARTOTEKA NAŠA SPECIJALITETA
Velesejem paviljon H, št. 441-445

DIRKA TREH RODOV.

V Parizu se vrši vsako leto tek za »Metuzalemov pokal«, ki se ga smejo udeležiti samo moški v starosti nad 60 let. Sedaj je neki pariški list razpisal novo tekmo, ki se imenuje »dirka treh rodov.« Dirke se smejo udeležiti člani onih družin (bodisi moški ali ženske), ki so skoz tri rodove gojili atletski sport. V enem razredu bodo startali torej stari očetje, v drugem očetje, v tretjem sinovi. Točke bodo nato seštelili in bo prisojena zmaga oni družini, ki bo imela najboljši rezultat. Stiri družine so se za tekmo že priglasile. Največ izgledov za zmago ima družina Dunois. Stari oče je star 72 let in je dobil že »Metuzalemov pokal«; sin je star 46 let in je že od mladih let gojil vsakovrstni sport; njegova hčerka ima 18 let in je tudi že dobra sportnica.

TENIS IN UMETNOST.

Willsova Helena je prišla v Evropo in je bila sprejeta na angleškem dvoru. Obiščemo jo v njenem stanovanju, med kopico kovčegov in škatel. »Prosim, usedite se! Dovolite, da dokončam to pismo!«

Velika je, sloka, nekaj atletskega je na njej. »V Berlinu še nisem bila,« pripoveduje Helena časnika. »Sedaj grem tja, od tam pa 24. junija v Anglijo k prvenstvenim tekmam v Wimbledonu. V Londonu bom razstavila svoje slike. Prvič. Rada rišem in slikam. Delam akvarele, rišem s svinčnikom in z ogljem, zlasti rada imam portret Zelo zanimivo je slikati igravce tenisa tedaj, ko igrajo. Imam že veliko zbirko, tudi Lacoste in Cochet sta zraven, a ljubše so mi igravke. Njih gibi so bolj graciozni. Imam sliko gospě Mallory, seveda tudi Suzano. In tudi druge; Nuthallovo, Bennettovo, Godfreyjevo. Zelo sem že vznemirjena, in pri otvoritvi razstave mojih slik moram biti poleg. Najviše cenim to, če je kdo dober umetnik. Slikani portreti mi delajo več veselja kot katerakoli druga stvar. — Zaročena sem, poročila se bom. Upam, da me zakon ne bo odtujil igranju tenisa. Toliko vem, da bom tudi v bodoče z vso resnostjo študirala slikarstvo.«

Igravka tenisa in umetnica v eni osebi je Helena. Sicer je pa dovršeni tenis sam tudi umetnost.

O NEMSKEM ZENSKEM SPORTU.

Nemška sportna nadzorstva gledajo že od začetka ženskega sportnega gibanja v prvi vrsti na to, da se tekmovalno delovanje uredi s strogimi varnostnimi odredbami. Zelo natančno izvedena je ločitev mlajših in starejših sportnic. Deklicam do dovršenega 16. leta je načelno prepovedana vsaka udeležba pri tekmah starejših dam. Vsi razredi deklic smejo tekati samo na razdalje do 200 m. Prepovedan je tek po gozdu nad 1500 m. Orodje v metalnih vajah je različno, za vsako starost drugačno.

Tudi 16- in 18-letne deklice tvorijo posebno skupino, tudi njim so rezervirane posebne tekme, a smejo startati tudi že v vrstah »žen«. Splošno pravilo v Nemčiji je to, da se nobena ženska ne sme udeležiti na leto več kot deset sportnih prireditev, na isti dan pa ne več kot štiri posameznih tekm. V tekmah niso pripušteni teki od 200 do 800 m in tek nad 1000 m, razen tekov po gozdu. Tako pride sportnica samaobsebi na to, da razširi delokrog

Dopisi

VIŠNJAGORA.

Vsled razdržavljenja drž. poštnega urada nas je zapustila naša vestna poštna upraviteljica, gđ. Milči Gašperinova, ki je preko 20 let marljivo in požrtvovalno upravljala poštno službo v našem mestu. Gospodična Gašperinova je bila splošno priljubljena v mestu, kakor tudi v celih okoličinah in je nam vsem žal, da smo izgubili ustrezljivo in simpatično uradnico. Želimo ji na novem službenem mestu mnogo uspeha in upamo, da ne bo pozabila našega mesta, prijateljice in znanca.

SV. PAVEL PRI PREBOLDU

Tudi pri nas obstoja že drugo leto obrtno-nadaljevalni tečaj. V nedeljo 12. maja smo imeli sklep istega s prav povoljno uspelo razstavo. Prišlo je med mnogimi drugimi tudi nekaj obrtnikov, da si ogledajo delo svojih učencev ter istega primerjajo z drugimi. Žal, še je nekaj taktih, ki ne pojmujemo še važnosti tečaja ter mislijo, da sta edino igra in kneftra ali pa celo nož in sekira dovolj za življenje — za izobrazbo. — Videli smo zlasti prav dobre strokovne risbe, dobre in važne obrtne spise, močne in lične čevlje, vozilce, pletenine itd. Pa tudi nekaj slabo izdelanih, zlasti pisarnih izdelkov je bilo vmes — jasen dokaz važnosti tečaja. V šoli dobi učenec zopet pero v roko, se vadi v računstvu in spisju, doma pa minevajo tedni, da, celo meseci, preden dobi knjigo pred sebe.

Danes ob 3 popoldne pa vprizorijo učenci šole igro »Dome«. Ta nam slika ljubezen do domačje grude. Čisti dobiček porabimo, da po hitimo z učenci obrtno-nadaljevalnega tečaja na naš Jadran. Prijudite, pokažite, da ste nam naklonjeni, da pojmujete važnost izobrazbe obrtnega naraščaja!

IG

Pretekli torek, 28. maja, je bil na javni dražbi na sodniji v Ljubljani prodan »Sokolski dom« na Igu. Kupil ga je za 48.000 Din g. Cerne, sedlar, ki se je iz Lesec priselil na Ig. Ker je bilo baje na Sokolskem domu dolga čez 80.000 Din, bodo primanjkljaj plačali tisti, ki so »dobro stali« za dolg na domu.

GUŠTANJ

Spored proslave desetletnice osvobojenja Meziške doline in smrti Malgaja, Ermenca in Zapundžiča dne 9. junija je sledeči: 1. Sprejem gostov pri vlakih ob tričetrni na 8 in 10; 2. poklonitev padlim junakom, pokopanim na guštanjanskem pokopališču; 3. sprevod z godbo; 4. slovesna služba božja na prostem; 5. pohod k Malgajevemu spomeniku. — Obed. — 7. Ob 3 popoldne koncert vojaške godbe in pevskih zborov; 8. ob 4 tombola. Za proslavo je dovoljena polovična vožnja na vseh železnicah v Sloveniji. Udeleženci naj kupijo cel vozni listek do Guštanja, listka pa ne smejo oddati, ker velja tudi za vožnjo domov. Odbor bo izdajal legitimacije, na podlagi katerih bodo veljali kupljeni vozni listki tudi za nazaj. Generalna direkcija drž. železnic nam ni ugodila prošnji za poseben vlak iz Savinjske doline. Savinjsčane vabimo, da pohitite radi tega v Guštanj že prejšnji dan. Prenočišča so preskrbljena. — Odbor narodno kulturnih društev v Guštanju.

Metlika

Kopalna sezona v Kolpi se je že pričela. 11. maja je bila voda že 17.5 stopinj, kar je za sedanje in posebno letošnje okoliščine zelo veliko. 28. maja pa je imela voda že kar 20 sto-

Gospo! Vzemite

za perilo samo

Persil!

To je prava pomoč!

Enoglasno

doni hvala vseh, ki ga poznajo. S Persilom — polovico manj dela, poceni pranje in neoporečno perilo! — tako pravi vsaka gospodinja, katera ga je enkrat poskusila.

svojeje sportnega delovanja; v tem dobi zadoščanje za omejevanjem tekem. S temi dalekosežnimi varnostnimi odredbami so imeli doslej na Nemškem najboljšo skušnje. Merodajne sportne voditeljice in sportni voditelji so prepričani, da so varnostne odredbe prvi vzrok za rapidno naraščanje števila aktivnih sportnic.

Turistika

Občni zbor turistovskega kluba »Skala« se ne vrši 14. junija ob 8 zvečer, kakor je bilo pomotoma javljeno v kavarni Evropa, marveč v damski sobi kavarne Emona.

pinj. V resnici je naša Kolpa prav nekaj izrednega za nas. Nudi nam zgodnjo kopel in mnogo zabave v letni sezoni. Tako junaški seveda nismo vsi, da bi kar vse drvelo v vodo že sedaj, a najpogumnejši so se že večkrat kopali, ostali pa čakamo še lepših dni.

Oblastna trdnica je do malega že vsa zasažena in nudi prav prijazen pogled, posebno, ko je bilo tam, kjer je sedaj lepo zakoličeno, sama puščika. Bati se je le, da bo najbrž zmanjkalo trta za sajenje.

Narava za kamarkoli jo pogledaš razen vinogradov, je vsa dotekla prejšnja leta. Dete-ljine so že skoro vse pokošene, tudi trave so zelo lepe, da kar polegajo, posebno gnojni kompleks, tako da je senena kriza rešena.

Gasilsko društvo se je ustanovilo preteklo nedeljo 26. maja na Dobravcah v naši sosesčini. Zdaj imamo res že mnogo teh društev, ki so zelo potrebna, le malo nepotrebne so neprestano veselice. Ljudje na vseh straneh tarnajo o pomanjkanju denarja, a drugi zopet prireajo veselice, katerih se tudi morajo udeležiti, da pride kaj denarja, a marsikdo nima morda niti za sol ali kaj drugega potrebnega.

Ozalj-grad proslavi spomin Zrinjskega in Frankopana. Slovesnost prirede Zmajevci iz Zagreba. Udeleži se te slovesnosti danes tudi naša mestna godba, kjer ji želimo mnogo uspeha.

Jesenice

Procesija sv. Rešnjega Telesa se je pri nas vršila v najlepšem redu, ob najkrasnejšem vremenu in brez vsakega incidenta. Dasi je šolsko vodstvo uredilo mladino v štristope, vendar je bila procesija še vedno silno dolga. Ginja je bilo videti silno veliko število belobeleženih deklete in posebno najmanjših iz otroškega vrta, ki so potresale cvetke pred Najsvetejšim. Godba Kat. del. prosv. društva je neumorno igrala, le streljanja so pogrešali in je nekaj manjkalo napram drugim letom. Procesije so se udeležili zastopniki vseh tukajšnjih uradov, posebno številno je bil zastopan oddelek finančne kontrole. V anala pa pride zabeleženo, da se je leta 1929 vršila procesija sv. Rešnjega Telesa prvokrat po mestu Jesenice.

Trbovlje

Šolarski pevski zbor iz Trbovelj poje v torek popoldne v Radio Ljubljana. Zbor vodi šolski upravitelj g. Robert Plavšak. Zbor je dobro izvežban ter ga bo užitek poslušati. Zato opozarjamo one, ki imajo radio, da ne zamude biti pri aparatu.

»Divji lovec.« Dramatični odsek Prosvetnega društva v Društvenem domu študira igro »Divji lovec«, ki se vprizori v sredini tekočega meseca.

1. junij. Ob obletnici 1. junija 1924 ni bilo niti najmanjšega incidenta od nobene strani, kar z veseljem ugotavljamo.

Št. Vid pri Stični

Pri nas sta napravila mizarja Guden-Rojce žago na električen pogon. Govori se, da bodo naredili kmalu tudi mlin na električen pogon. Sedaj je že devet elektro monterjev v vasi. Elek-trarna Zagradec je morala radi tega postaviti nov transformator, ker dosedaj ni več zado-stoval za razsvetljavo in pogon motorjev.

Tržič

Pri akademiji, ki se vrši danes ob pol 4 v proslavo 40letnice Vincencijeve konference, bodo otroci izvajali sledeče točke: 1. Pozdrav

male Zorke. 2. Trobentice so se zbudile. 3. Nastop malega peka in zdravnika. 4. Nagovor predsednika. 5. Lampiončki v krogih rajajo. 6. Mačice imajo tudi šolo. 7. Cvetlični venček za jubilejno leto.

Ptuj

Ptujski gimnazija slavi letos 60 letnico svoje obstoja. Ker radi kratkega časa ni bilo mogoče izvedeti naslovov velikega števila bivših dijakov, naj oni, ki vabila niso dobili, oprostite ter smatrajo to objavo kot prirčno vabilo na slavnost. Program svečanosti: V soboto, dne 8. junija ob 20 akademija v mestnem gledališču; v nedeljo ob 9 dopoldne slavnostna služba božja, nato ogled razstave rizb in ročnih del. Ob 15 slavnostni banket. Prijave za banket in prispevke po Din 30 sprejema pisarna odtvetnika dr. Visenjaka v Ptuj do 6. junija. Istotam se sprejemajo prispevki v korist slavnosti, katerih višek se bo nakazal polpornemu društvu v korist siromašnim dijakom.

Stavbno gibanje v našem mestu pridno napreduje po zaslugi sedanjega mestnega zastopa in g. župana Brenčiča. Nekdanje strelišče Friedrichova novo lice, ker se v prostorih, ki so bili doslej prazni, prirejuje mala družinska stanovanja z eno sobo in kuhinjo za najbednejše med bednimi, ki si večjih stanovanj ne morejo privoščiti. — Stara Krepflava in Hlubekova hiša se sedaj podirata. Kakor čujemo, se poteguje za to stavbišče v sredini mesta dvojce zadrug. Želeti bi bilo, da bi na tem krasnem in prometnem prostoru zrasla stavba z več stanovanji in poslovnimi prostori, ki bi imeli spričo projektirane premetitve trga v ta okoliš najlepšo bodočnost. — Ob Ormoški cesti se že parcelira svet mestne občine za gradnjo enodružinskih hiš, ki se bodo zidale na zadrugi podlagi z nizkობრბр

Sonetni večer čelista g. Sedlbauerja in pianiske gđne Stöhrve se je vršil 24. maja v Glasbeni Matici. Na programu so bile Risto Savinova sonata e-mol, Försterjeva sonata f-mol in Rih. Straussova sonata f-dur. Prva — delo g. skladatelja, ki živi sedaj v Ptuj — je še v rukopisu, a je po svoji melodioznosti in preprosti temačnosti zadržila vse poslušavstvo. Isto velja o Försterjevem in Straussovem delu, ki sta že znani. Čelist g. Sedlbauer je pokazal ta večer vso svojo virtuozno tehniko in bil tudi dokaj izrazit v čuvstvenih formah, kar se je zlasti pokazalo v Savinovi sonati in andantu in v Försterjevi v lento. Gđna Stöhrva, naša najboljša pianistka, je s svojo preciznostjo in sigurnostjo, s katero obvlada svoj instrument, bila na višku in je njena igra bila adekvatna partnerju in daleko preko običajnega spremljanja s klavirjem, ki mnogokrat pada v brez-pomembnost. Stöhrva pa je svojo partijo izoblikovala v samostojno umetnino v vseh ozirih. Udeležba je bila razmeroma skromna, aplavz prisrčen in iskren. — L. R.

Literarni večer dne 25. maja je bil dogodek svoje vrste. Dva idealista, France Vičar in Albin Podjavoršek, sta recitala pesmi in prozo. Uvod — Na prelomu — je imel g. M. Plevnik. Idejno dobro mišljena stvar, vsebinsko: iskanje v temi brez luči, tipanje za stezami in cestami, ki jih je že Podbevšek (recte Cvelbar) že pred leti prehodil. To velja tudi za Plevnikovo pozicijo in prozo, ki smo jo ta večer slišali. Blumenauova pesem »Kotiljoni so na mizi« so padli pod mizo. Mašina pa je izvemši Sloven-cem tuje glaseče se besede »mašina« kolikor-toliko našla svoj odmev. Žal, da tega ne moremo reči o Podjavorškovi skici »Tisti, ki pride...« Nedostaja ji umetniške resničnosti, discipline in pogrešamo pri njej uvaževanja stara aksioma, da je od tragike do smešnosti samo kratak korak, skoraj stopinja. Izven programa smo slišali še dve Gorinskih liričnih pesmi, ki sta bili v svetlem optimizmu v mračnem okvirju tem bolj živi in — lepi. Vičar je prijeten deklamator, g. Podjavoršek pa naj bi ne vpregal svojega organa v višje lege, kakor jih ima od narave. — Ta večer je pokazal, da imajo Ptujčani še zmisel za literarne prireditve, ker so se te vdeležili v precejšnjem številu. Ali gre to na rovaš plemenitice namena večera, čigar izkupiček je bil namenjen ljudski knjižnici, ali pa umetniškemu vitku, pa vedo bogovi. — L. R.

Na velesojmu poje radio

Muzike je na letošnjem velesojmu dovolj in oni trgovci, ki poleg svitatih zastorov, čipk in volne prodaja na drobno tudi bato, pravi, da je povpraševanje po zadnje naštetemu blagu izdatno. Kajti muzika ni za vsakega, na velesojmu pa kraljuje še lepša, kot je v Osterčevi najnovejši operi. Pa instrumentov je toliko, da lahko proizvajajo vsakevrstne atonalne, polifonske, četrtinske, banalne, godalne, škripalne in kolosalne zvoke. Čerinova muzika, ki pride od časa do časa gostovatel pred paviljon »Unionske« pivovarne se zaman bori, da bi prevpila ter pregleda ves hruse in truse na velesojmu.

Zgodilo se je, da je prišel šaliv deželan na velesojm in radovedno povprašal pred velesojmskim vhodom: »Kakšen kreg pa je notri? Hitro vstopnico prosim, da bom takoj zraven!« Pojasnili so mu, da ravnokar poje velik, kot do 300-litrskega sode obtežen Philipsov radioparat, odgovarja pa mu nešteto gramofonov.

»Ravno prav, saj radio moram itak kupiti!« je odvrnil možakar in jo mahnil notri. Ali na velesojmu je kupovati umetnost. Poskusi kupiti na primer samo gumb za srajco. Hodil boš po velesojmu, nakupil vse mogoče — reklama je kriva temu in pa izbira — kupil boš dinamo, šivalni stroj, halo za nevesto, čeprav si oženjen in nimaš hčere, kupil tucat bosanskih preprog, harmoniko, zavoj srajc na gumb boš pa pozabil. Če ne znaš kupovati.

Pa poskusi kupiti radio aparat! Naš deželan je v soboto ves dan hodil po velesojmu, ogledoval, poslušal, si tiščal ušesa in odmakal roke od njih, da bi bolje slišal, se pogajal, mešetari, »glahal« vmes je trikrat skočil »spojiti se« v paviljon Gospodarske zveze pa bi še kmalu ostal brez radia. K sreči je pri četrtim počitku v senci pod kostanj opazil znanca.

»Ta se spozna na radioparate, ta mi bo pomagal!« Pa se je zmotil. Učeni znanec mu je govoril o Ingelenih, Tungsramih, Radionih, detektorjih, zvočnikih, akumulatorjih, anodah, merilnih, baterijah popil tri četrt zaporedoma na deželanov račun, kako pa, deželan je je med tem lepo zadel. Znanec iz Ljubljane je že našel kritiko ljubljanskega radioprograma, tedaj pa je prišla mimo gospodična s predpasnikom in ljubeznivo opomnila: »Plačati prosim!« Ljubljancem je krepko dregnil deželana v rebra, tako da se je revež moral zbuditi iz globokih sanj o radio aparatih.

Aparat sta pa le kupila. Kje, ni treba vsakemu vedeti, ampak kupila sta ga le na velesojmu. Boljše vrste blago, kaj misli nemara kdo, da se dobi na velesojmu tudi blago slabše vrste? Poprej je bilo treba obema preteči še enkrat razstavne prostore vseh tridesetih firm, — če jih ni več, — preden sta se odločila za soliden aparat, tak, ki ujame, kadar ga je vojta celo Ameriko, vsaj tedaj kadar jo prenaša Eifflov stolp.

Naš vrli znanec z dežele se je tedaj skrbno popraskal za ušesi, globoko premislil, potem pa izrazil svoje notranje prepričanje in svetovni nazor o radiu: »Radio aparat imamo, zdaj pa na nucamo še radiovalove. Kje se pa taka reč dobi!« Znanec iz Ljubljane je pljunil predse, potem pa ga obupano potegnil že v četrtič v paviljon »K«, kjer da so razstavljali radiovalove. Tam so našli na gospoda od oddajne postaje, ki je bil še spočit. In ta je prijazen obrazložil ves princip radia strmečemu interesentu. Kratko, jedrnatno, razumljivo: »Z radijem je tako: kar se v Ljubljani poje in govori, to se sliši

pri vas v Ravnem kotu. Seveda, če imate takale ušesa, kot so ti aparati!« In s široko geslo je pokazal po paviljonu vse razstavljeno bogastvo aparatov od detektorjev do dvaindvajset elektronskih.

»Ali bom mogel vsako drugo sredo poslušati tudi, kako se pri Figovcu glihajo za konje?« — »Ne, tega ne! Temveč same lepe pesmi, muziko, učene govore, kaj se po svetu godi, koliko je žito drago, od konj pa samo cenel! Ne gre, otroci bi se pohujšali, če bi morali poslušati kreg mešetarjev.« Deželan je bil premagan.

»Kaj pa je ta žajfa?« je vprašal v enem sosednih paviljonov, ko mu je Ljubljancem porinil pod pazduho majhno škaltjo. »Tiho! To je baterija?« — »Ali pri soldatih smo imeli drugačne!« — »S tisto ne boš poslušal radia, to pa potrebuješ. Notri je elektrika!« — »Pokaži jo!« — Tepec. Kaj misli, kaj je elektrika, to ni nič za videti! Ampak samo za poslušati?« — »Za poslušati!« je potrdil Ljubljancem deželanu.

»Kdo pa je v sodcu?« se je začudil vrli deželan pred izložbo »Radiobara«. — »Vidiš, to je zvočnik, po njem govori nekdo, ki je daleč stran!« je pojasnil Ljubljancem.

»Ali je zvočnik tudi tista skleda?« je vprašal deželan, ko je slišal enak glas od sosednjega »Radiovala«. — »Tudi! Vidiš, takih skled in sodcev je na tisoče, iz vseh pa govori enak glas samo če so vsi namerjeni na Ljubljano! Ti pa boš dobil po pošti majhen zvočnik, velik kot krožnik. Prosi koga, naj ti ga pripravi na aparat in pokaže, kako se lovi postaje.«

Ko se je deželan zvečer vračal z vlakom v svoj ljubljanski kot, je govoril kot strokovnjak o radiu. To bodo strmele domače ženske! Radio, radio! Seveda, dva, trije v kupeju so se muzali, ko so poslušali vso radioučenost, kupljeno na velesojmu, ali deželan k sreči ni opazil, nemara bi jih poslal kot po radiu brz skozi okno.

Ko pride prihodnje leto ugledni Ravnokotar v Ljubljano, kdo ve, nemara bo še v večji zadregi, kot je bil letos. Kajti nihče ne more trditi, da do tedaj ne bomo imeli že televizorjev in drugih podobnih stvari! Tedaj pa mu bo treba tudi po desetkrat zaviti v desni gornji kot velesojma tja v senco premisliti: »Ali bi, ali ne bi? Čudna je ta reč!«

AMATERJI PIŠEJO.

Na mnoge pritožbe Vaših naročnikov naj povem jaz tole:

Kar tiče sporede, moram priznati, da so prav dobri. Godrnjači pa naj vedo, da še Bog ne more vsem ustreči; potrpi in marsikaka ura bo tudi tebi ugajala. Če pa tebi ni všeč kaka točka, pomisli, koliko drugih pa take stvari radi poslušajo. V prvi vrsti pa najprej poslušaj, pretehtaj in šele potem kritiziraj in uvidel boš, da si se marsikdaj s svojo sodbo preneglil. Naši dunajski sporedi bi včasih v resnici potrebovali strožje kritike, in dunajska postaja ima vendar skoro toliko stotisoč naročnikov kot vaša tisočev in vsekakor izdatnejše dohodke.

Zelim si le več prostega časa in prilicnosti, da bi čimveč in čimvečkrat poslušal Vašo postajo.

Hollenburg, na Koroškem, 29. maja 1929.

J. W.

Op.: Zelo se veselim, da se spet kmalu uredi prenos cerkvene glasbe; le to bi še želel, da bi bilo slišati tudi pridigo.

OPERNE PRENOSE S PRIDOM POSLUŠAM.

Kakor čitam v 2. številu lista »Radio-Ljubljana«, namerava vodstvo oddajne postaje v prihodnje povprašati naročnike, česa zlasti si žele da postaja oddaja. Za svojo osebo se bojim, da bodo premnogi glasovali proti operi, ki je meni tako zaželjena. Da morda ne pride do prehude omejitve opere, prosim, da priobčite naslednje: Tudi jaz sem bil prvi čas operam nasproten, zlasti takim, ki so mi bile docela nepoznane. Naveljal sem se poslušati po več ur neprestane godbe in petja, ki ga nisem razumel. Potem sem si pa naročil od vseh onih oper, ki jih postaje največkrat oddajajo, tekste (slovenske in nemške »Reclamove«) in od takrat poslušam — z besedilom (tekstom) v roki! — opere z vsem in še celo z večjim užikom, kakor bi sedel v gledališču. Pripomnim, da sledim n. pr. s slovenskim ali nemškim besedilom brez težave češkim, nemškim, italijanskim in dr. operam.

Priporočam, da poslušate vsak naročnik vsaj eno opero z besedilom v roki in šele potem naj glasuje »za« ali »proti«.

Zelo umestno bi bilo, da bi se sporočila opera, ki jo namerava postaja oddajati, že v predhodni številki glasila, da si jo morejo zanimivi pravočasno naročiti. List bi naj sporočil vselej tudi ceno libreta in pa trgovino, kje ga je dobiti. Ali je upravi naše opere znano, da dobivajo v Nemčiji večkrat radio-naročniki znižane vstopnice k operam in da tamkajšnje opere občutijo po oddaji v radiju povoljnější obisk v operi? M.

(Op. ured.): Kakor bi vodstvo postaje rado ustreglo gornji želji, da bi namreč pravočasno javljalo naslove opere, ki se oddaja, v glasilu, tega ne more storiti, ker gledališka uprava določa dnevni red predstav komaj nekaj dni pred dnevom izvajanja, list sam pa mora biti že teden prej zaključen.)

EIFFELOV STOLP IN CENTRALNA KURJAVA.

Vodja laboratorija Sorbona, M. J. Risler, je v enem svojih predavanj izjavil, da je mogoče z neko vrsto radijskih valov dobiti v ceveh toploto. Z ozirom na to je prorokoval, da bo možno v bodočnosti oddajati z Eiffelovega stolpa tisočerm družinam toploto. Po njegovih izjavah bi treba zaobrniti le gumb in zagrelo se bo stanovanje, kakor danes zadoni godba... (I. F. P.)

AVTOMOBILSKI TOVARNAR IZDELUJE RADIO-APARATE.

André Citroën, znani avtomobilski fabrikant, je sklenil podvzeti še izdelovanje radijskih aparatov. Kot reklamo bo med pariško radijsko postavo vsakemu kupcu njegovih avtomobilov podaril radijski aparat iz lastnih delavnic. (I. F. P.)

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 2. junija: 10 Prenos matineje Vinohradskega Hlahola iz Uniona. — 11 O pomenu Rdečega križa predava pred. nazd. obl. odbora Rdečega križa gospod Skalar. Nato Koncert Radio-orkestra: Translateur: Automobilmars, Lehar: Ciganska ljubav, Lincke: Berlinsko ozračje, Kalman: Čaršavska knevinja. — 15.00 Casovna napoved. Pri-ljubljani komisar, izvajajo člani nar. gledališča. Reproduciran glasba. — 16.00 Miran Jarc: »Razbojnik Moroz«, lutkovna burka v 1 dej., po motivu Milčinskega »Tolovaja Mataja« v ribniškem narečju (prenos iz velesojmske razstave mešč. šol). — 17 Prenos promenadnega koncerta godbe Dravske divizije z velesojma. — 20 Koncert kvarteta Glasbene Maticе (gg. Pelan, Pečenko, Završan, Skalar): 1. Vjekoslav Klaič: Svratanje. 2. E. Adamič: Prošnja. 3. Gjurjo Eisenhuth: Tebe zlato ja te milujem. 4. P. Križkovsky: Utopljenka. 5. Ferdo Juvanec: Z roko si mehko me objela. 6. Anton Foerster:

Njega ni. — 21.00 Koncert Radio-orkestra: Teike: Stari tovariši. Waldteufel: Najlepša. Muuss: Pot-puri starih dunajskih pesmi. Pavlič: Gor čez izaro. Lincke: Veliki top. Blankenburg: Slovo gladiatorjev. — 22.00 Casovna napoved in poročila.

Ponedeljek, 3. junija. 12.30 Reproduciran glasba — 13 Casovna napoved, Borzna poročila, Reproduciran glasba — 17 Koncert Radio-orkestra: Lehar: Valček iz operete »Kraljica tanga, Belini: Norma, Puccini: Madame Butterfly, Aust: Vse miši za seboj, Zemla: Tebe voda — 18.30 Češcina, g. Novak — 19 Francoščina, dr. Leben — 19.30 O organizaciji borbe proti raku, prof. dr. Zalokar — 20 Spominski večer Srečka Kosovela, recitira C. Debevec — 20.30 Koncert Radio-kvarteta (šlagerji) — 22 Casovna napoved in poročila.

Torek, 4. junija. 12.30 Akademija trb. osn. šole z naslovom: »Dete očetu rudarju«: 1. Trbovlje — 2. Rudarska — 3. petje, poje celotni šolski zbor, 3. J. Leban: Rudarjev sinček — 4. deklamacija, 4. Narodni: Moj očka ima konjčka dva, Skrjanček poje žvrgoli — 5. A. Boštele: Trbovlje — 6. Narodni: Gor čez izaro, Pastirček — 7. A. Boštele: Moj oče je bil rudar — 8. Kje so tiste stozice — 9. petje (koroška narodna), 9. A. Holzapflov: Domači grudi — 10. Triglav — 11. Narodni: Picadomars, Strauss: Aquarelli, Schreiner: Od Glucka do Wagnerja, Kockert: Uspavanka — 18 Sprehodi okrog Cerkljanskega jezera, F. Kunaver — 18.30 Zgodovina Slovencev, prof. Kranjec — 19 Nemščina, ga. dr. Piskernik — 19.30 Naše sosednje države: Italijanski otoki, dr. Bohinec — 20 Vijolinski večer ge. Fani Brandl iz Maribora: 1. R. Strauss: Sonata Es-dur, 2. Pugnani-Kreisler: Præludium in Allegro, 3. Suk: Pesem ljubezni, 4. Wieniawski: Capriccio — valček, 5. Wagner-Wilheh: ny: Walters Preislied, 6. Smetana: Z domovine — 21 Koncert Radio-orkestra: Fetras: Carmen-marš, Lanner: Romantiki, Herold: Zampa, Čajkovskij: Andante iz 5 simfonije, Friml: Dve češki pesmi, Holzmann: Streljaj — 22 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Nedelja, 2. junija. Katowice: 11 Prenos službe božje — 12.10 Orkestralni koncert — 15.40 Koncert — 17 Koncert iz Varšave — 20.30 Večerni koncert iz Krakova. — Rim: 10 Cerkevna vokalna in instrumentalna glasba — 17 Orkester — 21 Saint-Saens: Samson in Dalila, opera. — Berlin: 10 Orkester — 14 Šah — 15 Bolezni čebel — 15.30 Pravljičice — 17 Zabavna glasba — 20.15 Orkestralna glasba; nato plesna glasba. — Dunaj: 10 Orgelski koncert — 10.30 Govori, nato orkestralni koncert — 16 Orkester — 18.45 Komorna glasba — 20 »Ferdinand in ženske, zgodovinski prizori — 22.45 Prenos koncerta ciganskega orkestra iz Budimpešte. — Milan: 10.40 Cerkevna glasba — 16.45 Kvintet — 18 Jazz — 20.30 Mascagni: Lodoletta, opera. — Budapest: 10 Cerkevna glasba — 12.25 Simfonični orkestralni koncert — 17.25 Lahka glasba — 20.45 Koncert — 22.15 Plošče — 22.45 Koncert ciganskega orkestra.

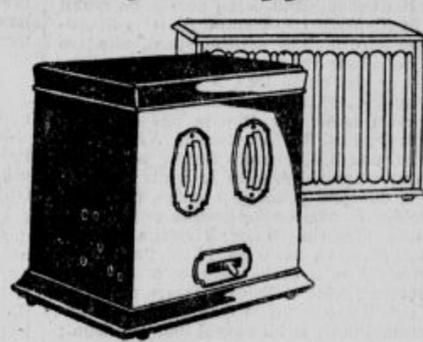
Ponedeljek, 3. junija. Katowice: 12.10 Plošče — 17.55 Koncert iz Varšave — 20.30 Prenos operete — 23 Plesna glasba. — Rim: 13.15 Trio — 17.30 Koncert — 21 Lahka glasba. — Berlin: 16 Zvezdnato nebo v juniju — 17 Pesmi — 17.30 Vijolinski koncert — 20.30 Večerna zabava — 21.30 Beethoven: Sonata A-dur op. 69; nato plesna glasba. — Milan: 11.15 Plošče — 13.35 Plošče — 16.30 Otroško petje — 20.30 Prenos operete. — Budapest: 9.15 Plošče — 12.05 Trio — 18 Koncert ciganskega orkestra — 20.15 Koncert opernega orkestra; nato jazz.

Oglejte si našo razstavo na velesojmu, paviljon „K“

Razstava traja do 9. junija

Razvoj radioionije pri nas. delo naše postaje. celotno sodobno sprejemno tehniko. najnovejše izume! — Vstop brezplačen!

Radio Ljubljana, Miklošičeva 5. - - Tel. 3190.

Tam, kjer vlada večna tema...

(Na obisku pri slepih.) Kočevje, maja 1929. Solnce je sijalo svetlo in toplo, gozd se je prerajal v zelenje, trate so pognale bujno zelenico, vse je kakor pomlajeno pod božjim solncem. Jaz pa sem stopal v postopje, odkoder ljudje ne vidijo solnce, ne vidijo zelenih trati in ne s svetlo zelenim listjem obrasle gozdove. Pred njimi vlada dan na dan tema, brezobrazna tema... Potrkal sem pri g. upravitelju Metliki: »Rad bi, g. upravitelj, vsaj za hipce, za bežen trenutek povedel številne bralece« Slovincac v dom, kjer stanovalec ne sije svetlo solnce.« Gospod Metlika, ki že šesto leto vodi in oskrbuje zavod slepih v Kočevju, ki je edini za Slovenijo, mi je prijazen ponudil stol in odgovarjal na vsa moja vprašanja izredno ljubeznivo. »Kdaj so se preselili slepci v Kočevje?« »To je bilo l. 1922. Do takrat so bivali za silno v azilu Franca Jožefa v Ljubljani. Postopje, v katerem se zdaj nahajajo, je bilo prazno in pod ekvestrom. Prej je bila (to še pred vojno, tu zna obrtna šola. Kasneje je postala lastnica te enonadstropne hiše deželna vlada in sedaj seveda ljubljanska oblast. Gojenci zavoda so bili najprej oskrbovani po sestrah usmiljenkah, ki pa so l. 1923 zavod zapustile. Od takrat do sedaj je vodstvo zavoda v ljubiških rokah.« »Koliko gojencev je na zavodu?« »Točno 57. Od teh 24 moških. Dvajset otrok pohaja v trirazredno osnovno šolo, na kateri je prideljeno troje učiteljskih moči in veroučiteljev.« »Kdo skrbi za zavod, g. upravitelj?« »Do sedaj je skrbelo država, v kolikor je pač skrbelo, a tudi ljubljanski oblasni odbor nas je podpiral. Od 1. aprila t. l. naprej pa za nas skrbi samo ljubljanska oblast. Vendar bo tudi mariborska dajala subvencijo, ker je več kot ena tretina gojencev iz te oblasti.«

»Ali vam postopje zadošča?« »Zadošča ne. Premajhno je in tudi vrt je premajhen. Vidite, v Sloveniji je približno dvesto do tri sto slepih, v zavodu pa samo sedem in petdeset oskrbovancev, pa še ti so strašno utesnjeni, kar boste lahko sami videli. Obednica je premajhna, skupne čitalnice sploh ni, v spalnicah se mora vršiti pouk glasbe in tudi igralne sobe za deco bi rabili. Vendar upajmo, da bo kuratorij slepcev, ki mu načeluje monsignor dr. Klinar, postavil nov dom, ki bo dovolj prostoran in dovolj prostoren za vse. Vse pa odvisi od dobrotljivih prispevkov posameznikov za ta dom, ki bi stal bolj v osrčju Slovenije. Kje, ravno ne vem, ker je o tem več predlogov.« »S čim se bavijo gojenci?« »Kar je šoli odraslih sedaj večinoma s plehtarstvom. Izdelujemo košare, stole, naslanjače, a tudi cele garniture, to pa samo proti naročilu. V pleharski delavnici je zaposlenih sedaj sedem moških in šest deklet, katere poučuje v tej stroki pleharski mojster. Vsi so dobri delavci. Zavod pomaga v tej obrti tudi posameznikom izven zavoda z nabavo materiala. Šeštartstvo smo radi velike konkurence opustili. — Otroci pohajajo v trirazredno osnovno šolo kjer se uče kot drugi bratci, ki jim je dano gledati. Seveda pišejo in berejo drugače. Uče se po Breillovi in Kleinovi metodi (sistem šestih pik). V šoli učenci dobro napredujejo.« »Kako pa je poskrbljeno za zabavo?« »Otroci, kar je še majhnih, se zabavajo s igranji. Zal, da jih zavod nima na razpolago in tako morajo biti odvisni sami na svoje izdelke. Nekaterim je tudi modeliranje zabava. Večina pa se že v prvih letih uči glasbe, ceter ali klavirja in tudi pojejo radi. Vse vodi gdč. Vrhunčeva. Starejšim je istotako najljubša zabava in uteha, v kateri marsikdaj pozabijo na to, da vlada okrog njih večna tema, petje in godba. Ženske imajo krasen zbor. Letos, še pred počitnicami, nameravajo privediti koncert v Novem mestu, v Kočevju in ob odhodu na počitnice bi peli tudi v Ljubljani za radio. Druga zabava so knjige, ki jih dobivamo na posodo iz Berlina. Večina zna namreč nemško, ker so bili prej gojenci ravno po teh zavodih. No, in tretja zabava je bil do zadnjega štiricovalni radio, ki smo

ga dobili kot dar in je sedaj instaliran v obednici. Momentano se je pokvaril in treba ga je dati v popravilo.« »Kakšne slepce imate?« »Večinoma jih je prišlo ob oči že po rojstvu vsled raznih boleznih kakor ošpice, škrlatinka, španska, a tudi, kar je najbolj grozno, radi boleznih prednikov. Drugi so od rojstva slepi in le trije so vojni invalidi, od teh je eden bivši ruski oficir. Po večini so iz delavskih revirjev in s kmeto.« »Kako se javlja občutek osamelosti in slepote?« »Hočete reči, pri katerih najbolj? Na splošno bi rekel, da pri dekletih in da govorim čisto odkrito, to radi tega, ker se one ne morejo poročiti, dočim se zgodi čisto, da se ta ali oni slepec poroči. Pri otrokih občutka, da vlada okrog njih tema, skoraj ni, predvsem pri onih ne, ki so slepi od rojstva. Ne morejo si svet predstavljati drugačne, kakor pa sami pojmujejo, za njih ni barv, ne solnce in narava je za njih vedno enake barve.« S tem sva razgovor končala. Nato me je gospod upravitelj vabil, da si ogledam prostore. Šla sva v obednico, ki pa je, kakor rečeno, veliko premajhna, tako, da morajo nekateri jesti kar v spalnici. Kuhinja je dovolj velika. Oskrba je dobra in narava je za njih vedno enake barve.« »Ta gospod je prišel, da bi napisal kaj za« Slovincac.« Podal sem roko. Dvoje brezizraznih oči in dvoje praznih jamic sem zrl pred seboj. »Ali se zanimate kaj za dogodke po svetu? Vam kdo žita časopise?« »Zanimamo se gospod, za vse. Tudi čitajo nam« Slovincac in druge liste. Drugače bi bilo predočljivo. V zavodu smo zadovoljni, ker smo preskrbljeni. Radio nas veseli, samo gluhih sem in ne slišim več dobro.« Odšla sva naprej. Gospod Metlika mi je pojasnjeval o njuni usodi. Granata se je raztrgela in je odrgala enemu obe roki, ostlepa pa oba. V delavnici so bili vsi pri delu. Plekli so košere in delo jim je šlo kaj ročno od rok. Najbolj zanimivo je bilo v šoli. Gdč. Vrhunčeva je zbrala nekaj otrok in posedli so se po klopeh.

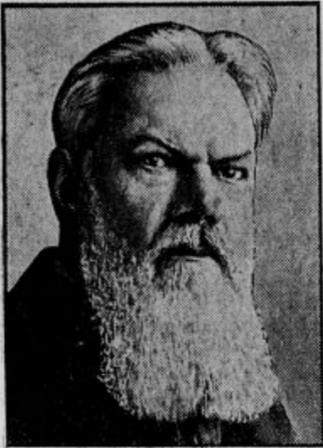
»Dober gospod vas je prišel obiskat in pogledat kaj znate. No, povej ti, Franček, kaj! Povej gospodu, odkod si!« »Z Male Nedelje sem priša. Oče so me poslali, da bi se kaj naučila. Ali hčem tisto od »šviga švaga.« In povedal je mi hitro. »Drugače si priden?« »Vrli sem, drugače ne bi vü nebasa priša. Vü nebeshis je lušno. Tam so sama giraffe (igračke) ljudje molijo i pevajo, živali so zlate. Vü peku je hudo. Tam jih pečejo vü kollih.« »Zakaj pa še vedno tako po domače govoriš?« »Zato, ka bi me oče duma ne poznali drugače.« Povedal je še, kako si predstavlja vice, kamor hodi Marija vsako soboto iskati duše, da jih popelje v nebasa. Tudi je povedal praktični primer, kako on odštevava: v sobi je dvajset otrok, pride Miklavž in parkelj in vzame dva. Ostalo jih je še osemnajst. Vse to: o nebeshis, peku in vichah si je sam »zmislal.« Jožek ali kakor so mu dali malčki priimek: Hrešče je čital. Fini prstki so hiteili po papirju in z vzbodeni pik je bral to, kar mi iz mrtvoležeče črke, Mančika je pisala, Nervika pa deklamirala. Nato so še eno zapeli. »Mohor zdaj boš pa še ti povedal gospodu kakšno svojo pesem.« Mohor dela pesmi in tudi zabavljice na svoje součence, seveda, je to zadnje grdo, ampak povedal je le eno. Ze bolj odrasla učenka je povedala mnogo o Milošu Obrenoviču in o Aleksandru Karadžorževiću, dedu našega kralja. Za tem smo se poslovili. Prek Franček pa je šel še pokazat svoje giraffe: živali iz papirja, ki pa so sedaj »spine«. Ogledal sem si še desko spainico, kjer je tudi postavljen harmonij. Nekaj deklet se je vadilo v petju za vajo. Za tem sem se gospodu upravitelju zahvalil in stolp iz postopja teme. Široko sem odprl oči, ta največji božji dar, in gledal svetlo prirodo, kjer se je že veselila najlepša pomlad in usta so mi jecljala samo eno besedo: »Solnce, solnce, solnce...« V. R.

Sveta življenje in vrvenje

Med gobavci

Najstrašnejša izmed bolezni, ki jih je kdaj poznal človeški rod, je gobavost. Ne le, da je neozdravljiva, marveč je strašnejša po svojem delovanju in po svojem pošastnem razvoju: človek strohni v živem telesu in šele nato umrje. Ker je gobavost vrhu tega zelo nalezljiva, ni čudno, da so vsi narodi že od davna, ko o zdravstvu še ni bilo govora, izganjali gobavce iz svoje srede in jih silili, da žive daleč proč od človeških bivališč sami zase. Vse se jih boji bolj kakor divjih zveri in dejansko ti nesrečniki v svojih duplinah in taboriščih popolnoma podivjajo, ako so prepuzeni sami sebi. A kdo bi hotel mednje, da bi jim strežal? Za to je pač treba nadčloveškega junaštva, največje ljubezni do bližnjega.

Pravkar je minulo pet let, odkar je umrl kot žrtev take ljubezni kapucinski pater Da-

Profesor A. Binchy, prvi poslanik Irske v Berlinu. Dostoj je imela Irska samo dve poslaništvi, na Francoskem in v Združenih državah.

niel da Samarate. Komaj 22 let star je poln gorečega hrepenenja po misijonskem delu odhitel v Brazilijo, kjer so mu poverili vzgojo indijanske mladine v naselbini Prata, Zgornji Macarana; po strašnem pokolju njegovih sobratov v Alto Allegre je pa postal ravnatelj.

Ogromno je bilo delo, ki ga je izvršil tu p. Daniel za vero in prosveto. Ko je bil misijon v najlepšem razcvetu, je zbolel upapoln sin neke tamkajšnje družine za gobavostjo. Nesrečnik je moral zapustiti domačo hišo in oditi v gobavski tabor v Tocundubi. Mladega misijonarja je to tako pretreslo, da je spremljal gobavca v navedeno gobavišče, da bi mu bil oče in strežnik. Ni preteklo mnogo časa, ko je p. Daniel opazil tudi na sebi znake strašne bolezni. Obvestil je prednike, ki so ga pozvali v Italijo, da bi se zdravil. A izkazalo se je, da je vsaka pomoč izključena in pater se je vrnil v Brazilijo.

Poslovil se je za vedno od svoje drage rodne Lombardije, medpotoma pa se je ustavil v Lurdu. Tam je iskreno molil: »Gospod, če hočeš, me moreš ozdraviti.« Toda skrivnostni glas mu je odgovoril v srcu čisto jasno: »Nočem... Pojdi v miru, tvoja bolezen bo v čast božjo in v tvoj duhovni blagor!«

»Od tega trenutka« — je pisal p. Daniel — »sem bil popolnoma izpremenjen. Vsega me je prevzelo čustvo neizrekljive vdanosti v voljo božjo, združeno z neskončno radostjo in blaženstvom, ki me poslej nikdar niti za minuto ni več zapustilo. Poslej nisem nikdar več prosil Boga, da bi ozdravel.«

Predniki so hoteli poslati mladega patra v gobavišče v Pernambucu, kjer je lepo razvito duhovno življenje in so razmere sploh ugodne. Toda p. Daniel si je izprosil, da sme iti v Tocundubo, ki je bilo pravo peklo. Go-

bavci so bili tu prepuščeni sami sebi; brez dela in brez nadzorstva, oba spola pomešana med seboj. Sla in nesramnost sta bili neomejeni gospodarici. Ta poživljena družba izobčencev je sprejela mladega misijonarja z zasramovanjem in uporom. Naj je storil ali govoril karkoli, vse so izpreverčali v zlo in ga na najžalostnejši način obrekovali. Mnogokrat je jokal, neizrekljivo trpel. Toda po enem letu težkega boja se je zmagala odločilno nagnila na njegovo stran. Polagoma so se zapirale v lazarstvu npravne rakrane, sklenile se zakonske zveze in ustanovile krščanske družine. Prejšnje peklo se je izpremenilo v hirališče telesno nesrečnih, a duševno blažih in vedrih ljudi.

Pater Daniel je postal pravi angel tolažnik za te nesrečnike. Kakor pa so tekla leta, tako je napredovala njegova strašna bolezen. Eden njegovih sobratov je poročal: »P. Danielu je izpadla vsa brada, enako del las; ušesa so kakor odsekana, nos izobličjen, obraz izjedjen, desno oko slepo; tudi levo oko je že zelo segnito in vidi le še prav malo. Če iščete njegovih prstov, jih ne najdete, razen zadnjih členov palca in kazalca. Ostali del telesa je ena sama smrdeča rana. Kakor Job! Njegovih bolečin si ne more nihče predstavljati.«

Kljub svojemu strašnemu trpljenju pa je p. Daniel do zadnjega izvrševal svojo duhovniško službo med gobavci. Celih 16 let! Dne 19. maja 1924 je gniloba dovršila svoje delo ter je pater izdihnil svojo junaško dušo.

Zgled p. Daniela se obnavlja sedaj v drugem kapucinskem patru v Braziliji. P. Ignacij Marija da Ispra je deloval med gobavci v Cimbres. Tu se je okužil in sedaj živi v neki borni koči v Caldeiraju. Roke so mu že skoraj izpadle, noge komaj še nosijo gnajoče truplo, a pri vsem tem mož še izvršuje svojo duhovniško službo in oskrbuje 500 km² obsegajočo misijon. Pred takimi zgledi mora v spoštovanju skloniti glavo tudi moderno poganstvo.

Strašen vihar pri Hamburgu. Nad vasjo Elsdorf pri Hamburgu je nenadoma nastal silen orkan, ki je v 7 minutah popolnoma porušil vas.

Posledice slabega spomina

Soproga nekega pariškega bankirja se je nekega večera sprehajala. Naenkrat je stopil k njej zelo eleganten gospod in jo nagovoril z besedami: »Oprostite, milostiva, da se vam približam na ta način, rad bi vas prosil za uslugo. Jaz sem Rus, le začasno v Parizu, in imam samo rublje pri sebi. Ker pa ž njimi ne

morem ničesar začeti in je prepozno, da bi jih menjal, vas lepo prosim, da bi mi na bankovec za tisoč rubljev posodili petsto frankov. Povedali mi boste svoj naslov in takoj jutri vam bom vrnil denar.«

Gospa je bila prvi hip nekoliko presenečena, nato pa je izjavila, da mu je pripravljena pomagati iz zadrege. Nima pa toliko pri sebi in bo po denar šla k soprogu, ki jo čaka v bližnji kavarni.

Mož je bil zadovoljen in jo je čakal na vogalu, ki mu ga je označila, pet minut, ne da bi kaj sumil. Končno se je gospa vrnila, pa ne sama. Gospod, ki jo je spremljal, pa ni bil njen soprog, ampak policijski uradnik, ki je hotel takoj zaslišati Rusa. Še preden pa je do tega prišel, je gospa že pripovedovala sledečo zgodbo:

»Teга gospoda ne poznam še-le od danes, gospod komisar. Piše se Lebner, ni Rus, kakor pravi, ampak Poljak in me je pred tremi leti — jaz imam dober spomin! — nagovoril na istem kraju in skoro z istimi besedami. Takrat sem mu posodila zaprosenih 500 frankov, naslednji dan se je pa izkazalo, da mi je dal Kerenskyjeve rublje, ki so bili brez vsake vrednosti.«

Gospod Lebner je nato vse priznal, ker je uvidel, da se mora za svoj slab spomin pokoriti in nositi posledice, ker ni spoznal dame, katero je že enkrat opeharil. Ko so Lebnerja naslednji dan privedli pred preiskovalnega sodnika, je priznal, da je, že več let brezposeln, segel po tem triku, da bi mogel živeti. Njegov zagovornik ga je skušal izrezati, pa ga je Lebner prekinil z besedami: »Nikar več ne razpravljajmo o tej zadevi, gospod doktor. Pri moji obrti mora človek dostojanstveno nositi posledice svojih napak. V bodoče bom pač moral bolj paziti in si ljudi natančneje ogledati, če nisem imel ž njimi že opraviti — to je vse. Ampak kljub temu neprijetnemu dogodku bom ostal zvest damam.«

S čim si krajšamo življenje

Neki Američan tudi, da je med desetimi ljudmi devet samomorilcev. Svojo trditev utemeljuje tako-le:

Med desetimi ljudmi je redno devet takih, ki jedo preveč. Polovica, da celo četrtnina tega, kar človek povzije, bi zadoščala za njegovo preživljenje. Ljudje pa se obsojamo sami na težko delo. Podoba je, da nam ni do ravnotežja, do

svežesti in zmerne moči. Požrešni smo in požrešnosti se ne moremo upirati. Zato umremo tako zgodaj.

Med desetimi ljudmi jih devet ne ve, kakšna hrana jim prija. Vseeno jim je, če pijejo strupe ali kaj drugega. Njihovi želodci so reveži. Tako prihaja do motenj v prebavilih. Škodljive jedi se v želodcu razkrajajo in želodec je podoben retorti, v kateri se mešanica prekuhava s eksplozijami. Zopet nastane bolezen, ki skrajša človeško življenje.

Med desetimi ljudmi jih je devet, ki premalo spe. Pozno v noč sede v zakajenih lokalih, kade in trujejo z alkoholom in drugimi strupi. Prekratek spanec jim ne dovoli, da bi se njihov organizem redno obnavljal. Moči začno propadati zgodaj, prokletstvo samoumora jih izbrše iz knjige življenja pred časom.

Med desetimi jih je devet tudi takih, ki žive nečisto. Z nevednostjo in nebrzdanostjo postanejo sužnji razvada, uničijo zlati kapital svojega življenja in zdravja ter zapadejo po nepotrebnem zgodnji smrti.

Med desetimi jih je devet, ki žive izven okvira svojega časa. Neprenehoma sanjarijo, žive v preteklosti in si očitajo, da je bilo nekoč bolje. S tem narašča njihova nesreča, ki jih vodi v obup. Tudi ni malo takih, ki žive mesto v sedanjosti v prihodnosti, ki se jim vidi črna. Takih razmišljavcev se poloti melanholija, ki jih zopet prezgodaj požanje.

Med desetimi jih je devet, ki uničujejo svoje življenje s kvartanjem, popivanjem, razburjanjem mržnjo, zavistjo in z izbruhi neukročenežnega značaja. Tudi jadicovanje in skrb izpodjedata ljudem življenje.

Z motornimi kolesi okoli Francije. Nedavno se je vršila na Francoskem ocenjevalna vožnja z motornimi kolesi na okrog 6000 km dolgi progi. Vožnja je trajala 14 dni. Postavljenih je bilo 67 kontrol. Kot edina zmagovalca brez vsake hibe sta prišla na cilj Bruno Henning iz Düsseldorfa in Elie Tixier iz St. Quentinina in sicer oba na motornih kolesih tipa Wanderer.

Med desetimi jih je devet takih, ki preveč delajo. Način njihovega dela jih uničuje, ker delajo neekonomično, naglo, nervozno, mrzlično, nestrpo.

Med desetimi jih je devet, ki ne poznajo pravil zdravega življenja. Nepoznanje teh pravil uničuje človeški rod v večji meri kakor vojna, kuga in lakota. Radi nepoznanja teh pravil jih pomre med desetimi ljudmi devet prezgodaj.

Za opico - človeško glavo

Pred meseci so našli blizu Nantesa v Franciji človeško truplo brez glave. Po dolgem poizvedovanju se je posrečilo dognati, da je bila žrtev istovetna z lekarnarjem Ordroneaujem, ki je stanoval pri svojem stricu L. Moreauju, trgovcu s ptiči, opicami in podobnimi živalmi. Lekarnarjeva nevesta je takoj tedaj obdolžila Moreauja, da je umoril svojega nečaka in se pri tem sklicevala na spiritalistično sejo, na kateri da se je istotako ugotovilo, da je Moreau morilec. Toda trgovec, inace znan kot čudak, je užival splošen ugled in obdolžitve ni nihče imel za resno. — Ze se je zdelo, da se tajna Ordroneaujeve smrti ne bo nikdar pojasnila, ko je Moreau naenkrat podal izpoved, da je dejansko ubil svojega nečaka, to pa v silobranu in jezi. Ordroneau je nekoč nalašč zastrupil njegovo najljubšo opico, ki jo je jemal celo na potovanje s seboj. V jezi je ostro nastopil proti nečaku, ki je nato potegnil revolver in oddal dva strela, ki pa Moreauja nista zadela. Trgovec je nato zgrabil velik nož in nečaka zabodel. Truplo je dva dni skrival v neki lopi. Tretji dan je truplo odrezal glavno, da bi se ne mogla dognati istovetnost. Pri tem mu je pomagala neka ženska, ki je pa noče izdati. Poizvedbe so dognale, da je bila ta ženska Moreaujeva ljubica maseza Hillerau, ki je bila pozneje truplo identificirala — najbrže zato, da bi od sebe odvrnila sum. Moreauja so zaprli, vendar je gotovo, da še ni povedal vse resnice.

Smešnice

Prodajalec umetnin: »Neki Američan mi je ponudil 100.000 dinarjev za to sliko.«

Kupec: »Jaz ne bi dal več kot 100 dinarjev.«

Prodajalec: »Kar vzemite sliko, nočem, da bi vsa naša mojstrska dela šla v Ameriko.«

»Mama, daj mi dva dinarja za staro ženo,« prosil Lizika.

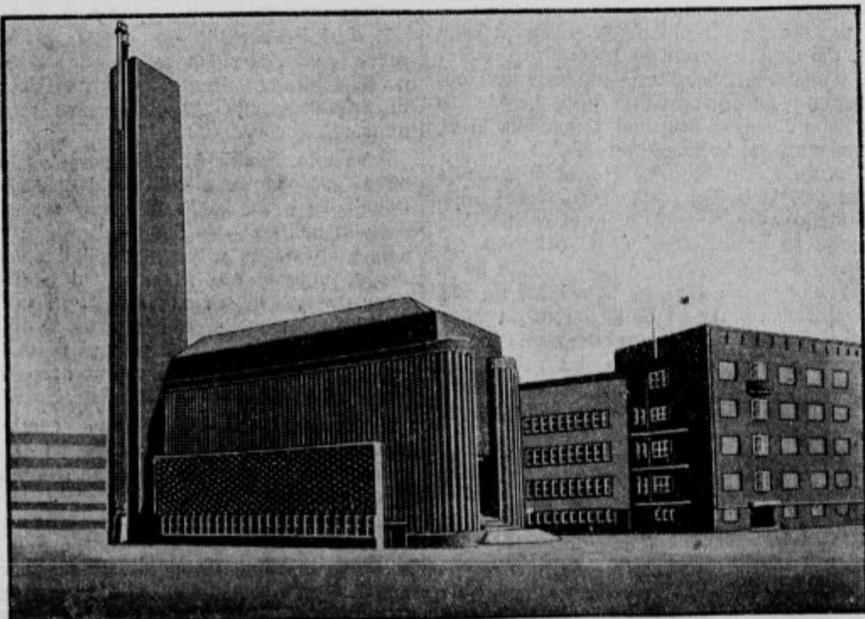
»Tu imaš, Lizika,« pravi mama, »to je lepo od tebe. Sedaj mi pa tudi povej, zakaj imaš tako usmiljenje do stare žene?«

»Oh, mama, tako dobre bombone prodaja.«

Bivši francoski ministrski predsednik Monis je v starosti 83 let umrl. Bil je edini francoski minister, ki je imel državno pokojnino.

»Kaj pa misliš, da si v tej vročini oblekla črno obleko?« — »Saj me samo jezi; toda povabljen sem k Milki na večerjo in dobro vem, da se bo tudi ona črno oblekla, ako bo mene videla v črnem. In več — njej črna barva strašno slabo pristaja.«

Moderna cerkev, katero bodo po načrtih arhitekta Högerja te dni začeli graditi v Berlinu.

Mirko Kunčič:

Zlato jutro

Noč je šla za goro spat,
spat v svoj daljni črni grad.
Zlato jutro gre čez plan.
Zlato jutro — dober dan!

Si prineslo srečo nam,
ali neseš jo drugam?

Zlato jutro odgovarja:
>Z mano gre nebeška zarja,
rosa, solnce, nagelj rdeč —
kaj pa hočete še več?<

Hojej, srca mlada
bi še mnogo rada.

Sanj srebrnih, zlatih nad,
pest cekinov, pisan grad,
pesmic zvonkih, meh za smeh,
živo radost cvetnih leh
in še to in ono — daj,
jutro zlato, v dar nam, aj —
pa nam bo pomlad kot raj!...

Volk in ovčice

Vesela igrice.

Za to igrice je potrebno večje število otrok. Manjši krog — izvoljenih šest ali osem ovčic — se postavi v sredo večjega kroga. Zunanji krog raja in poje po napevu znane igrice >Marička zakaj jokaš ti?< Manjši krog — zbor ovčic — igra. Zunaj kroga se določi primeren prostor za volčjo jamo.

1. Kam greš od doma, mamica, mamica,
mamica,
kam greš od doma, mamica, mamica?
(Mati si nadene predpasnik, vzame košarico in hoče oditi.)

2. Ovčice, jaz grem k teti v vas, k teti v vas,
bodite pridne mi tačas, mi tačas.

Ovčice, ki ležijo na tleh, kimajo in mahajo z ročicami v slovo.)

3. Iz postelj ovčke vstajajo, vstajajo,
vstajajo,
veselo v krogu rajajo, rajajo.

(Ovčice vstanejo, se primejo za roke in rajajo.)

4. Kar volk pridirja zarenči, zarenči, zarenči:
[Volk poje sam:] Trk, trk! Odprite mamici, mamici.

(Ovčice preplašene nehajo rajati.)

5. Najmlajša ovčka res odpre, res odpre,
res odpre.

Volk v hišo plane, strašen je, strašen je.
(Ovčice se boječe stiskajo skupaj; najmlajša ovčka dvigne roke dveh rajajočih otrok v zunanem krogu, kakor da odpira duri. Skozi odprtino plane volk.)

6. Ugrabi hitro ovčke vse, ovčke vse,
ovčke vse,
najmlajša komaj reši se, reši se.

(Volk se zakadi v gručo ovčic, ki v strahu počepnejo na tla; najmlajša ovčka se potuhne pri izhodu. Volk udari ostale ovčke z roko po hrbtu in jih po vrsti odvede v svojo votlino.)

7. Ko mamica spet vrne se, vrne se,
vrne se,
je v hiši njeni prazno vse, prazno vse.

(Mati pride od nasprotne strani, stopi v sredo kroga, išče z očmi in začne obupno viti roke.)

8. Z najmlajšo ovčko rešeno, rešeno, rešeno,
se joka, joka žalostno, žalostno.

(Mati zapazi najmlajšo ovčico pri izhodu, jo ljubeče dvigne in objame.)

9. Potem v naročje vzame jo, vzame jo,
vzame jo,
in gre za volkom pod goro, pod goro.

(Vzame ovčico v naročje in gre v smer, ki jo kaže ovčica.)

10. Pred jamo črno obstoji, obstoji, obstoji;
na pragu glasno volk smrči, volk smrči.
(Volk leži pred votlino in na vso moč smrči.)

11. Ovčice vse še žive so, žive so, žive so,
brž z mamico pobegnejo, pobegnejo.

(Mati s prstom vabi ovčice iz jame. Ovčice oprezno poskačejo čez volka in se spustijo v tek.)

12. Med potjo lovca srečajo, srečajo, srečajo,
ga k volčji jami peljejo, peljejo!
(Lovec jim pride naproti in ovčice mu s kret-

ujami razložijo, čemu bežijo in mu pokažejo volčjo jamo.)

13. Pif pa! — volk mrtev obleži, obleži,
obleži.

Adijo, grdi volkec ti, volkec ti!

(Lovec pomeri in volk, ki se je medtem zdrnil in planil pokoncu, se zvrne na tla. Ovčice prihitijo in obkolijo lovca. Tudi večji krog rajajočih otrok se približa.)

14. Veselo — hopsa drija dro, drija dro,
drija dro —
krog lovca vse zdaj rajajo, rajajo.

(Oba kroga začneta veselo rajati okoli lovca in mrtvega volka.)

Spisal Mirko Kunčič.

Ilustriral J. P.

13.

15.

Niti na um ni prišlo Jokcu, da bi se upiral. Vdano, brez besede, je odkoracal, kamor ga je gnala zločinska drhal.

14.

Pred ogromno podzemsko jamo — razbojniškim brlogom — so se ustavili. Dva orjaška moža sta stražila vhod. Poglavar je izmenjal z njima par nerazumljivih besedi in stopil v jamo. Ostala tolpa mu je sledila z gorečimi bakljami. Podzemska jama je imela vse polno skritih stranskih hodnikov. Kdor jih ni bil vajen, bi se izgubil v njih brez sledu.

Jokcu so odkazali za bivališče votlino, v kateri ni bilo mimo slamnatega ležišča v kotu ničesar. Skozi majhno lino je prodralo čez dan le malo svetlobe vanjo. Lina je zevala tako visoko na steni, da Jokec skozi njo nikdar in nikoli ne bi mogel pobegniti.

16.

>No, kako ti ugaja pri nas, možek?< je porogljivo vprašal poglavar.

>O, prav prijetno je pri vas, striček,< je v strahu blebetal Jokec.

>Cigav pa si in kako ti je ime?< je pozvedoval dalje poglavar.

>Ime mi je Jokec, nisem pa od nikogar,< je zaihtel mali.

17.

>A tako!< se je na vse grlo zakrohotal mož. >Boš pa odslej naš. Dali ti bomo kar tri nova imena: en dan boš Spaček, drugi dan Grbec in tretji dan Krivonožec. Sama lepa imena, kaj? Pa lahko noč, no!<

Komaj je šinil prvi žarek novega dne skozi lino, že so stresle trde roke Jokca za ramo: >Halo, lenuh — pokoncu! Krmit živali!< Jokec je planil na noge in kakor hude sanje se mu je zdelo vse. Pokorno je sledil čemernemu bradaču in pritajeno poihteval vase.

18.

Razbojnik ga je privedel v zaduhlo stransko votlino in mu osorno pojasnil:

>To je prostor za živali. V skrinji na hodniku najdeš vso potrebno krmo. To-le je pa zate, na.<

Dal mu je kos trdega kruha in se odstranil.

Župnik Konstantin

(Nadaljevanje vsako prihodnjo nedeljo.)

>In jaz tudi,< je vzklíknila Bettina tudi jaz Vama hočem pomagati. Oh! Prosim Vas, to me bo tako zabavalo! — Saj mi boste, gospod župnik, dovolili, kaj ne da, da se vedem malo po domače?<

Lahkotno si je slačila svoj plašč in Jean je imel priliko občudovati njeno postavo v njeni izredni popolnosti, čudežni gibčnosti in dražesti.

Mis Percival je odložila svoj klobuk, toda malo prenašlo, zakaj ta naglica je dala povod prijetni nezgodi. Cel slap las se je usul in razprostrl v dolgih valovih čez Bettinine rame; tedaj je ravno stala pred oknom, skozi katero so uhajali v širokih pramenih solnčni žarki... In ta zlata svetloba, ki se je vsa ujela v zlato lasovje, je postavila v krasen okvir izredno lepoto te mlade devojke. Vsa v zadregi je zardela in jela klicati svojo sestro na pomoč in gospa Scott je imela obilo težave, da je uredila ta nered.

Ko je bila končno ta nesreča popravljena, ni moglo Bettine nič zadržati, da ne bi planila nad krožnike, nože in žlice.

>Toda, gospod,< je rekla Jeanu, »saj znam prav dobro pogrniti mizo. Le vprašajte mojo sestro!... Recite, Suzie, ali nisem, ko sem bila še majhna, v New-Yorku prav dobro pogrnjala mizo?<

>Da, res, prav dobro,< je odgovorila gospa Scott.

In tudi ona je, proseč gospoda župnika, da oprostí Bettini njeno nerodnost, snela svoj klobuk in svoj plašč tako lepo, da se je Jeanu nutil še enkrat oni prijetni prizor dražestne postave in prekrasnih las. Toda brez tiste nezgode z lasmi, — in Jeanu je to bilo žal...

Nekaj minut kasneje so se usedli okoli male okrogle mize v župnišču gospa Scott, miss Percival, župnik in Jean. Radi presenečenja in izvirnosti tega obiska, radi zdravega humorja in nekoliko drzne Bettinine živahnosti se je kaj kmalu razvil pogovor, ki je dobil značaj posebne odkritosrčnosti in kar najpriškrčnejše domačnosti.

>Videli boste, gospod župnik, sem li se Vam kaj lagala, ko sem trdila, da umiram od lakote. Že naprej Vam povem, da bom kar požirala. Nikdar se še nisem vsedla k mizi s tolikšnim veseljem. Tako lepo bo se zavrhil naš dan! Medve sva tako zadovoljni, da imava ta grad, pristavo in gozd!<

>In dobili sva vse to,< je nadaljevala gospa Scott, »na tako izreden način, tako nepričakovano. Tako malo sva bili nato pripravljeni!<

>Lahko pač zatrjujete, Suzie, da nisva bili v resnici prav nič pripravljeni na to. Vedeti morate, gospod župnik, da je praznovala večeraj moja sestra svoj rojstni dan. — Toda najpreje, pardon, gospod Jean, gospod Jean, kaj ne da?<

>Da, gospica, gospod Jean.<

>Torej dobro, gospod Jean, ponudite mi še nekoliko te izvrstne solate, lepa Vas prosim!<

Župnik Konstantin se je bil polagoma pomiril in zavedel; toda še vedno je bil preveč ginjen, da bi mogel pravilno izvrševati svoje dolžnosti hišnega gospodarja; zato je prevzel Jean mesto njega vodstvo priprave večerje; torej je kar on nalagal do vrha dražestni američanki, ki ga je prisrčno motrila s svojimi velikimi očmi, v katerih se je zrcalila odkritosrčnost, pogumnost in veselje. Sicer so jej pa njegove oči plačale prisrčnost z istim denarjem. Ni še preteklo trideset ure, odkar sta mlada američanka in mladi častnik v župnikovem vrtu izpregovorila prve besede, že sta se čutila drug drugemu popolnoma blizu, polna zaupanja in skoro tovariša.

>Dejala sem Vam že, gospod župnik,< je zopet pričela Bettina, »da je bil večeraj praznik moje sestre, praznik njenega rojstva. Moj svak je bil pred osmimi dnevi primoran odpotovati v Ameriko; pri svojem odhodu pa je dejal moji sestri: »Žal, ne bom tukaj na Vaš rojstni dan, vendar pa boste prejeli od mene vesti.« Večeraj so dospela nekako od vsepovsodi darila in šopki; pa od njega ni bilo de petih še ničesar, ničesar. Napravili sva v gozd izprehod na konju, — — — in kar se tiče konja — — —<

Ustavila se je, se nagnila nekoliko na stran in radovedno opazovala Jeanove velike, zaprašene škornje, potem pa vzklíknila:

>Kaj vidim, gospod, Vi imate, ostroge?<

>Da, gospodična.<

>Služite li v kavaleriji?<

>V artileriji služim, gospodična, in artilerija je tudi kavalerija.<

>In Vaš polk je nastanjen?<

>Ne daleč od tod.<

>Potem boste pa jahali z nama?<

>Z največjim veseljem, gospodična.<

>To je beseda. Pa glejmo, kje sem ostala?<

>Vi prav nič ne veste, Bettina, kje ste, in Vi pripovedujete gospodoma reči, ki jih ne morejo zanimati.<

>Oh! Prosim Vas oprostčenja, gospa,< je rekel župnik. »Prodaja tega gradu, — trenutno ni o ničemer drugem govora v deželi, — in pripovedovanje gospodične nas zelo zanima.<

>Vidite, Suzie, da moja povest zelo zanima gospoda župnika? Torej nadaljujem. Odhajali sva na konju in vrnili sva se ob sedmih; nič! — — — Obedovali sva in v trenutku, ko sva se ravno odpravljali od mize, dospel je brzovaj iz Amerike, ki je obsegal samo dve vrstici: »Danes sem kupil za Vaju in v Vajinem imenu grad in posestvo de Longueval pri Souvigny-u ob severni prog.« Tedaj sva se spustili obdve v prav nespameten smeh pri misli — — —<

>Ne, ne, Bettina, to ni prav. Vi naju obe obrekujete. Najpreje se naju je bil polastil občutek odkritosrčne ginjenosti in hvaležnosti. Zakaj medve zelo ljubiva to deželo. Moj izvrstni mož je vedel, da si zelo želiva, da bi imeli to zemljišče na Francoskem. Šest mesecev že je iskal, pa ni ničesar našel. Slednjič je, ne da bi nama o tem kaj pravil, našel ta grad, ki je bil na prodaj točno na moj rojstni dan. To je bila zelo nežna pozornost.<

Več Tuči!

Fraze

Najlepše, najplemenitejše besede izgubijo v gotovih dobah pri gotovih ljudeh celo svojo pravo vsebino, postanejo kakor prazne posode, mrtvi kalupi. Hujše je, če se te besede še uporabljajo pa se preračunano in prikrito razumeva nekaj čisto drugega, za čisto posebne cilje. Potem postanejo te fraze demagoška gesla, ki služijo samo zato, da se bolj neovirano pritegne za seboj množice, ki posebnih ciljev še ne poznajo. Lahko bi z Giovanni Papinijem napisali debel slovar takih besed, ki so izgubile svoj plemeniti življenjski sok in postale puhlice in valalice.

Svoboda! Poleg razuma je najplemenitejši dar človeka. Od njenega udejstvovanja je odvisno, ali človek doseže svoj najvišji, večni duhovni cilj ali ga izgubi. Pravtako naj bi svoboda stanov, naroda, družbe varovala teženje za blaginjo posameznikov in skupnosti. A kako se je ta pojem zmaličil v materialistično nadahnjeno dobi. Razširil se je po eni strani v pomen absolutne neodvisnosti in nagonске svojevoljnosti posameznika in družbe, kjer gre za najgloblje naravne temelje npravnosti: razmerje med moškimi in žensko, zakon, družina, družba. »Svobodna« ljubezen, živalsko pojmovanje zakonske vezi samo na podlagi sle, razrušenje družine, vse to je postulat človeške »svobode« po materialističnem pojmovanju. Vsako versko prepričanje se sme smučiti, predstavnikom cerkve, če niso v istem sodnem okolju, da se ni treba bati tožbe, se sme podtikati vsakovrstne hudobne namene. Tiskovna svoboda to zahteva, svoboda vesti ima to pravico!

Kako je posebno moderno svobodomiseltvo bodisi liberalizma ali socializma ali komunizma razvnelo množice v imenu svobode, proti nasilju vesti, besede, delovanja. Ko pa pride do oblasti, do moči, tedaj to lepo prednost človeka omeji samo zase, za druge pa, ki ne morejo obleči čisto enake uniforme mišljenja, vsega življenja pa postane tiranija. Kako govorijo socialisti ali komunisti o zatiranju, o nasilju, ako oblast kake države ne pusti, da bi nemoteno hujskali k revoluciji proti vsaki postavnosti avtoritete, da bi peščica ali neznačajna manjšina dejansko strahovala vse druge državljane.

Kako pa je v Rusiji, kjer imajo boljševiki oblast in moč v rokah? Če je kdo osumljen, da morebiti drugače politično misli, je že protidržaven, je že preganjan. To je svoboda misli. Vsa verska združenja se morajo prigrasiti oblasti. Zabranjeno jim je vsako prosvetno in kulturno udejstvovanje ali vplivanje. Na tisoče duhovnikov in škofov so pomorili ali vrgli v ječe. To je svoboda vere in vesti! In če del delavstva v proletarski republiki ni zadovoljen z naredbo kakega komisarja, ga proletarski voditelji dajo tudi ustreliti. Če kdo izmed najnovejših označevalcev komunizma ne soglašala popolnoma s taktiko vladajočih komisarjev, mora že v prognanstvo, v ječo, iz države. To je politična svoboda v tej »proletarski« državi! Strahote Solovječkih otokov, neštete smrtne obsodbe, delovanje sovjetske policije, usoda Trockega kličejo zelo zgovorno, kako se je v boljševizmu izprevrnila lepa beseda o svobodi. Pač pa seveda sme in sovjetsko-patriotično dela, čim bolj širi ateizem, čim grše zasmehuje krščansko vero in obrede. V imenu svobode so proglasili popolno nevezanost v razmerju spolov, so zrušili družino.

Na materialistični ateistični osnovi postane svoboda — razbrzdanost in tiranija. Pa naj bo družba ali država proletarska ali pa buržuazjska! Le pogled v bistvenost človeka, osvetljen, poglobljen po krščanskih resnicah more varovati to veliko besedo, da ohrani svojo pravo vsebino in je v blagoslov posamezniku in družbi.

Napredek. Kaj se vse v imenu napredka ne godi, ne proslavlja ali zahteva! Mislimo, da je napredek v najglobljem pomenu novo spoznanje resnice, odkritje doslej nepoznatih dejstev, pomnožitev dosedanjih vrednot z novimi. Mislimo, da je to napredek pri posameznem človeku kakor tudi v družbi. Kako bi bilo torej resnično napredno, če se prezirajo v časopisju ali drugod verske resnice in vrednote, nosijo neposreden blagoslov za posameznika in družbo, če se propagira pornografija, svoboda izživiljanja, »ljubezni«, ki ji prokletstvo sledi za petami. Vsako mnenje, vsaka hipoteza brez dokazov še ni resnica, in prav nič napredni duh ne zahteva, da bi jo moral sprejeti. Vse, kar se kdo zmisli, čeprav je še tako škodljivo ali nedokazano ali bedasto, zato še ne pomeni napredka, ker je novo. Od novosti in modernosti ne raste in ne napreduje človeška družba, ampak od resničnih novih spoznanj, od dokazanih dejstev, od pravih vrednot. In v tem zmislu krščanstvo ni nasprotno prav nobenemu napredku ampak se prav dobro ujema z njim in je obenem zelo viden svetilnik v največje globine in višine človeškega iskanja za napredkom, pa tudi tvoritelj najbolj resničnega napredka. Saj more biti kvintesenca vsega napredka vendar le v tem, da postajata človek in človeštvo vedno bolj plemenita, vedno bolj etično popolna. Drugače tudi ves drug napredek nima zmiselnosti.

Diplomacija.

Kdor se spominja besed boljševiških državnikov ob začetku, ko so prišli do oblasti, ve, kako so povdarjali odkritost diplomacije. Nobe-nih tajnih pogodb in diplomatskih poskusov. Boljševiki so začeli objavljati tajne dokumente, seveda samo iz caristične dobe. Polagoma pa so krenili na pota »buržuazne« diplomacije in jo v slabih lastnostih še prekosili. Zapadna diplomacija ni bila in ni vedno izbirčna v sredstvih, velikokrat ima na zunaj, v obraz vse polno lepih

besedi o miru, prijateljstvu, istočasno pa za kulisami brusi meč, pripravlja strupeni plin, ščuje in podkupuje soseda proti sosedu. Boljševiki sklepajo prijateljske, politične, gospodarske zveze, vzdržujejo poslanštva v drugih državah, hočejo zlicitirati zase prvenstvo v mirovniških paktilih in načrtih razoroževanja, slovesno zatrjujejo, da se nočejo vtikati v notranje zadeve drugih držav. A istočasno pa njihovi oficialni zastopniki organizirajo puče, netijo in z milijoni denarja podpirajo revolucije tujih državah, skušajo demoralizirati vojaštvo. Delovanje sovjetskega poslanika Rakowskega v Parizu pred par leti, komunistični puč v Berlinu pred nedavnim, poskusi po raznih azijskih in evropskih državah to dokazujejo. Nobena beseda jim ni sveta in vsako sredstvo dobro za njihove cilje. Lažnjivost in zahrbtnost spada v posebni meri k »etični« diplomaciji.

V času, ko se dela šolski zakon

V šoli gre za otroka, gre za mladino, gre zato za bodoči rod. Odtod je veliki pomen šole za državo, cerkev, človeštvo. Zato je tako važno, da so zakoni, ki urejajo šolstvo, tehtno preštudirani in modro preudarjeni. Cerkvi, krščanstvu in sploh vsaki veri sovražni duh novega veka je zastavil svoje sile kajpada tudi na šolskem poprišču. Tudi iz šole naj bi se cerkev čim bolj iztisnila, tudi v šoli vzgojna moč krščanstva čim bolj zavrla. To je čisto po programu razvoja v novem veku. To je program izločitve cerkve iz vseh panog javnega življenja, program razkristjanjenja družbe, program šole brez križa. Zato pa je ta program tudi žalostna podoba gospodarskih kriz, socialnih in političnih prevratov, brezbožne vede in duha v materijo zagrebenega, zmaterializiranega in vsega demoraliziranega.

Po novoveškem programu razkristjanjenja so ponekod izbrisali zadnji sled krščanske šolske vzgoje: verouk. Tudi pri nas je bilo slišati, da se je nameraval v novem šolskem zakonu verouk vsaj na osnovni šoli staviti izven šolskega učnega načrta in prepustiti cerkvi, da sama poskrbi za verski pouk otrok. Katoliška in pravoslavna cerkev sta zato obrazložili svoje stališče na najvišjem mestu. Okoli tisoč slovenskih občin se je zavzelo v spomenici za verski pouk v šoli. Gotovo časopisje ob tem poročilo ni moglo drugače, kakor da je brez potrebe in brez zveze pripomnilo, da je spomenica tiskana v škofovi tiskarni.

Da zahteva po verouku na osnovni in srednji šoli ni le zahteva cerkve, ampak da je tudi izraz srčne potrebe slovenskega naroda, temu je dokaz korak slovenskih občin. Tudi »Jutro« ni za odpravo verouka iz šol. »Predvsem danes nismo v položaju, da kompliciramo naše notranje probleme, četudi le z navideznimi kulturnobojnimi vprašanji.« Tako piše 28. aprila. Seveda vprašanje verouka je in ostane izrazito kulturno vprašanje in odprava verouka iz šole ne nosi le videza kulturnobojnosti, ampak je po svoji notranji vsebini kulturnobojno dejanje. Stališča »Jutro« ne nareka čustvovanje z načeli katolicizma in krščanstva sploh, ampak edino potreba verskega miru. Veliko nerazpoloženje proti cerkvi in nezaupanje do nje gleda iz zahteve, da »baš iz razlogov verskega miru ostane verouk v šoli pod nadzorstvom države.« Ako ne bi bilo odpora katoliške in pravoslavne cerkve, ako ne bi bilo pričakovati odpora ljudstva, tedaj bi »Jutro« ne bi bilo za to, da ostane verouk v šoli. To kažejo jasno besede: »Seveda se da pri versko-mešanem značaju našega naroda reči, da bi baš radi izključanja vsake medsebojne notranje motnje posameznih cerkva v njihovih misijah bilo najbolj praktično, ako se verouk prenese iz šole v cerkev.« Otroka ne kaže imenovati s pravim imenom, zato taka skrb za nemotnost cerkva v njihovem poslanstvu! Kako naj moti verski mir, ako se katoliški učenci poučujejo v katoliškem verouku, pravoslavni pa v pravoslavnem? Saj je vendar s stališča verskega miru prav isto, če se verouk poučuje v šoli ali pa v cerkvi. Kraj poučevanja pač ni tukaj mero-dajen. Gre le za to, da bi ostalo toliko otrok brez verouka, brez vsakega stika s cerkvijo in duhovnikom, ako bi se verouk iz šol odpravil? Ali ni le to tista skrita želja, ki ne upa jasno na dan in za to tako močno poudarja verski mir in cerkveno nemotnost?

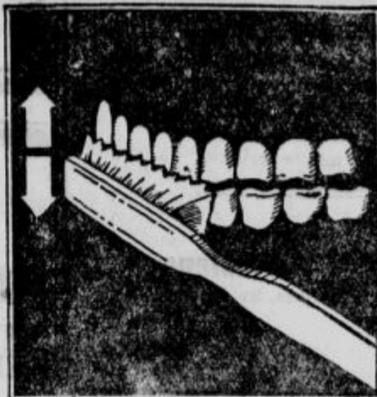
Da je tako, potrjuje »Jutrovo« poročilo »Ameriška mladina« z 14. aprila. Ne gre za to, je-li poročanje čisto točno in izbrpno. Komur je do vernosti mladine, ne bo kazal na ameriško mladino, da je »vse prej nego pobožna, čeprav veruje brez pomisleka v Boga.« Tudi ne bo iznašal brez vsake kvalifikacije dejstva, da v Ameriki le malo mladih ljudi poseča cerkve in verouk, pa naj je ugotavlja tudi vseučiliški profesor. Kako »Jutro« čuti za poslanstvo cerkve, osobito katoliške, je jasno razbrati iz podlistka »Papežev blagoslov na Vrhu« z 17. aprila. Iz tega podlistka pronica pač malo umevanja za zgolj versko stvar, še manj pa pietete in spoštovanja, kakor gre verski stvari.

Kdor čuti s cerkvijo, brani verouk v šoli iz načela, ne pa samo iz taktične oportuniteti. Če bi šlo samo za oportunistično stališče, bi se cerkev mogla morebiti udati, a kjer se gre za bistvo vzgoje in pouka, ne more popustiti.

STORZEK. spisal Lorenzini, Ljudske knjilnice 26. zvezek — najboljša italijanska mladinska povest v lepem prevodu Jožeta Lovrenčiča z mnogimi ilustracijami. Najlepši dar za otroke po svoji čisto otroški duši prikrojeni šegavosti, bujnosti in čudaplnosti. Broš. 14, vez. 22 Din.

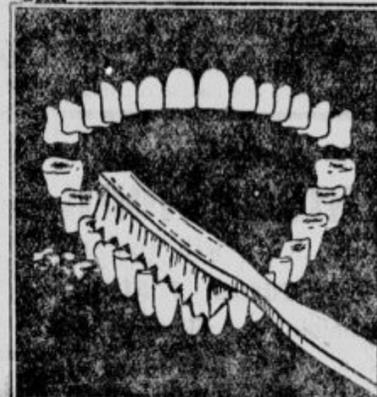
Dobi se v »Jugoslovanski knjigarnic v Ljubljani

NEGUJ ZOBE

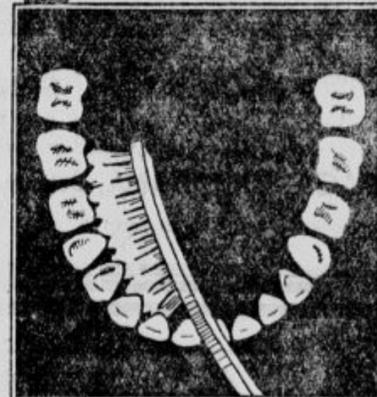
M E D

zobmi so ostanki jedil in bakterij najnevarnejši — ščetkati se mora gori in doli.

ZGORAJ

posebno iz jamic kočnikov se mora s ščetko odstraniti vse kar ogroža zob;

ZADAJ

za zobmi je ravno tako važno. Najvažnejši je pa očiščujoči in desinfektivni učinek. Vzemi vsled tega

SARGOV

KALODONT

Opozorilo!

Samo kratek čas se bode zaradi preselitve trgovine prodajalo vse **manufakturno in modno blago po globoko znižanih cenah.** Posebej se opozarja ljubitelje pristnih pirotskih preprog. naj ne zamudijo te ugodne prilike.

J. Kostec

Ljubljana, Sv. Petra cesta 4

Graditeljem novih hiš!

**Domač izum!
Drzalno okno!**

100% prihranka na toploti. Prepričan, prehlad nemogoč! Zamakanje izključeno. Gladka vrata v vezanem lesu, brezprašna. Cena običajnih vrat! — Patenti-rano edino v tovarni

JOŽEF ŠENICA, LJUBLJANA

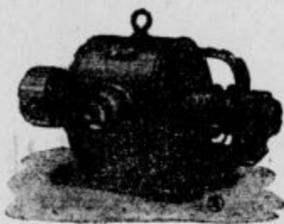
Dunajska cesta — Bežigrad 6. Telefon 28-71.

Vsa stavbna mizarstva dela, cene nizke, prvovrstna izvršitev! Jamstvo. Specijalne delavnice oken, vrat, izložb itd. Celoljudne plošče vsake barve za zavarovanje vrat pri odpiranju in snajenju kljuk. Podrobni načrti, proračuni, strokovna mnenja brezplačno. — — — Vzorci bodo razstavljeni na Velesejmu, Pav. E.

„Otroški vrtec“

Prodaja se:
za drobno
za debelo

na veseličnem prostoru ljublj. Velesejma od 30. maja do 9. junija nasproti restavraciji „Volga“. Oglejte si ga in se prepričajte, kako po nizkih cenah lahko kupite različne igračke in spomine za vaše malčke in odrasle.

Najboljši in najekonomičnejši

ELEKTROMOTORJI

iz znanih čeških tovarn Škodovi zavodi v Plzinju se nahajajo v velikosti ¼ do 30 k. s. stalno na zalogi v Ljubljani. — Obrnite se na

Zastopstvo Škodovih Zavodov. Ljubljana
Selenburgova ulica 7. — Telefon 2966

Naznanilo

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril gradbeno podjetje in tehnično pisarno

v Ljubljani, Wolfova ul. 12 (Orašnov Dij. dom).

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, naprave načrtov in proračunov etc. točno in solidno po konkurenčnih cenah. — Za cenj. naročila se najtoleje priporočam

Lud. Poljanec, mestni stavbenik. — Fr. Genussi, namestnik.

**KUPON
ZA UGANKE**

v
**ILUSTRIRANEM
SLOVENCU**

Št. 21

Cenjenim obiskovalcem Ljubljanskega Velesejma priporočamo, da si ob tej priliki ogledajo bogato zalogo trdke

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino, stroji in orodjem
v LJUBLJANI, Dunajska cesta 16.

ki se je ravno založila z vsakovrstnimi stroji in orodjem za poljedelstvo in vsako obrt v priznani najboljši kakovosti iz prvovrstnih tu- in inozemskih tovarn.

Velika zaloga tudi ostalega v to stroko spadajočega blaga, to je vsakovrstnega železa in posode, kakor tudi stavbene materijala, betonskega železa, žel. nosilk, cementa, raznega okovja, štukaturja, itd., itd., itd., Vam zagotavlja hitro dobavo in ugled trdke Vam jamči za točno postrežbo z zanesljivo dobrim blagom po najnižjih konkurenčnih cenah.

Pozor, obiskovalci velesejma!

Ob priliki velesejma si oglejte mojo veliko zalogo

POHIŠTVA

krasne spalnice, jedilnice in kuhinjske opreme. —
:: Solidno delo in nizke cene! ::

Josip Kuhar

splošno mizarstvo — zaloga pohištva,
ŠT. VID št. 79 — nad Ljubljano.

Pohištvo - preproge

Linolej, zavese, posteljne odeje, namizni prtji, vzglavlja, tuhenti, šivane odeje, volnena pregrinjala, pregrinjala za mobilje, gradl za matrace, kakor tudi vse vrste lesenih, tapetniških in železnih mobilij po čudovito nizkih cenah pri: **KAROLU PREIS,**

MARIBOR, Gosposka ulica št. 20.
Ceniki zastoj! Ceniki zastoj!

Popolnoma varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«,
Hranilne vloge se obrestujejo

najugodneje.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna palača, nadpolovica delnic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi i v tekočem računu. Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D.D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo
na debelo

Premog domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrst.

Koks livarniški, plavžarski in plinski.

Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/1.

Pravkar dospela **izgotovljenih oblek** po zelo ugodni veliki zaloga in njih cenah!

Ze za 320 Din kupite lepe suknene moške obleke — in **že za 135 Din** deške suknene obleke.

Istotam se dobe pristna angleška in češka sukna in mnoge drugih predmetov po najnižjih cenah. — Vjudno se priporoča

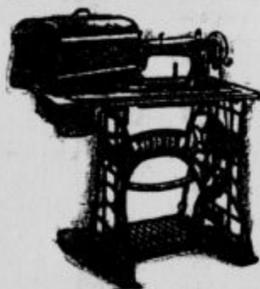
Ivan Maštnak, Celje, Kralja Petra c. 15

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojsko, iz lastnih sredstev. — Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov dinarjev

Najpopolnejši „STOEWER“ šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to izrednost pri trdki

L. BARAGA, LJUBLJANA, Selenburgova ulica 6.

Brezplačen pouk 15 let jamstva Telefon št. 2980

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste **umetnih gnojil**, Tomaževo žlindro, rudninski in kostni superfosfat, kalijevo sol, čilski soliter, apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-foskal; nadalje vseh vrst **portland cementa.**

Bogata zaloga **Specerijškega in kolonijalnega blaga**, vse vrste **mieski izdelki, poljedelski stroji, limone in pomaranče.**

Priporočamo Vam Puch kolesa

ki so vedno najboljša!
Dobe se po solidni ceni,
tudi na obroke, le pri trdki

Ign. Vok

Ljubljana — Novomesto

Ivan Figar, Ljubljana

Gosposvelska cesta, Vošnjakova ulica 6
(V bližini restavracije „Novi Svet“)

Zaloga, izdelovanje in popravila vsakovrstnih pil (turpija) in raspel. Delo se izvršuje strokovno po najnižjih cenah.

Mizarji in kolarji, pozor!

Hrastov, javorjev, jasenov, črešnjev, bukov, jelšev, lipov in drugi nežaman (boul-) les - debeline od 20-100 mm, prodaja po ugod. cenah

Lesna zadruga — Slov. Bistrica.

Mineralno in blatno Kopaljšče Daruvar

radioaktivni topli izvirkvi 38 do 50° C
Najuspešnejše zdravljenje: **ženskih boleznih**, revmatizma, podagre, išiasa, slabokrvnosti in splošne slabosti.

Celo leto otvorjeno! Ugodno letovišče!
Zmerne cene! Ugodne železn. zveze!

Izven glavne sezone znaten popust!
Zahtevajte prospekta od Ravnateljstva kopaljšče.

„Spectrum“ d. d.

inž. Koplsta, Dubsky in Krslic
tovarnica ogledal in brušenega stekla
Ljubljana VII

se nahaja od 1. novembra
Celovška cesta 81. — Telefon 2343.

Zagreb, Osijek, Središnjica: ZAGREB
Zrealno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstekljevanje v med. Fina, navadna ogledala.

Hotel Lloyd

Ljubljana — Sv. Petra cesta
se priporoča cenj. občinstvu za obilen obisk.
Senčnat vrt — Radio.

Najstarejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani,
Turjaški trg št. 6

priporoča svoje veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, zof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

Najboljši v materijalu in konstrukciji in najlepši opremi so **šivalni stroji „Gritzner“ in „Adler“** za domačo obrt in industrijo

Pouk vezanja brezpletter

Le pri

JOS. PETELINC
Ljubljana

soleg Prešernovega spomenika ob vodi
Večletna garancija
Zahtevajte ponudbe

4 zidarji,

vajeni zidanja s kamnom, se iščejo za takoj.

Kamolom postaja Verd
pri Borovnici

Socialna vprašanja

ZBOROVANJE ZASEBNIH NAMEŠČENCEV

Strokovna organizacija privatnega nameščenstva se je na svojem izrednem obnem zboru reorganizirala v »Zvezo trgovskih in privatnih nameščenstev«, ki razširja svoj delokrog na celo državo. Poleg spremembe pravil je bil sprejet tudi poslovnik. Občni zbor je sprejel enoglasno sledečo resolucijo, ki pomeni poudarek zahtev nameščenstev in apel na neorganizirane:

Privatno nameščenstvo, zbrano na svojem obnem zboru »Zveze trg. in privatnih nameščenstev« v Ljubljani, ugotavlja, da je položaj nameščenstva v materialnem oziru slab in globoko pod predvojnimi stanjem, da trpi nameščenstvo pod istimi socialnimi nadlogami kot ročno delavstvo.

Zato je nujno potrebna medsebojna podpora in skupna borba ročnega in duševnega delavstva (nameščenstva) rama ob rami v strokovni bojni organizaciji proti kapitalističnemu izkoriščanju.

Organizirano nameščenstvo zato vabi vse privatno in trgovsko nameščenstvo Slovenije kot ostale države, ki priznava zmogovitost in načela krščanskega socializma, da se organizira in povsod izpelje našo organizacijo.

Nameščenstvo ugotavlja, da se v svojem boju ne bori proti drugim stanovom ali strokam in ne morebiti proti njihovim življenjskim pravici, ampak se bori proti današnjemu kapitalističnemu neredu in poudarja svoje vitalne zahteve: Dostojen eksistenčni minimum, osebnostni delovni čas, odnosi med delodajalci in delojemalci naj urejajo kolektivne delovne pogodbe, ne pa usiljene pragmatike.

Nameščenstvo apelira na merodajne činitele, da upoštevajo te želje pri izpeljavi delavske zakonodaje in nadalje iste opozarja na nujno potrebo, da se izpelje zakonsko zavarovanje za starost in onemoglost, da se razširi veljavnost zakona za privatne nameščenice iz l. 1910. na vso državo.

Organizirano nameščenstvo opozarja svoje tovariše, da je uspešna le organizirana borba, naroka centrali kršč. strokovnih organizacij, da vodi se naprej svojo borbo za materialne interese obojega delavstva pošteno in odlično in izreka popolno zaupanje Jugoslovanski strokovni zvezi.

Organizacija ima svoj sedež v prostorih J. S. Z. Delavska zbornica, Miklošičeva cesta v Ljubljani.

KAKO JE RAZDELJENO AMERISKO BOGASTVO.

Državni tajnik delovnega ministrstva Združenih držav, James J. Davis, je objavil pismo, v katerem na podlagi statističnih podatkov dokazuje, da blagostanje v Ameriki nikakor ni tako splošno, kakor se vobče domneva. Celih 86% ameriškega prebivalstva živi v revnih ali zelo skromnih razmerah — vsaj po ameriških pojmi. Res so plače v Ameriki višje nego v Evropi, zato je pa tankaj tudi življenje znatno dražje. Po uradni cenitvi je znašalo narodno premoženje v Združenih državah l. 1926. okroglo 353 milijard dolarjev, narodni dohodki pa 70 milijard dolarjev; današnje narodno premoženje Unije znaša približno 400 milijard dolarjev. Če bi se to premoženje enakomerno razdelilo, bi odpadlo na vsako peteroglavo družino po 16.000 dolarjev premoženja in 3135 dolarjev dohodkov. V resnici je pa bogastvo razdeljeno tako-le: 1% prebivalstva poseduje 50% ljudskega premoženja, 13% prebivalstva pa ima v rokah nad 90% ljudskega premoženja, tako da ostane za ostalih 87% prebivalstva samo 10% narodnega premoženja! V teh 87% ne spada samo delavski razred, marveč tudi mali srednji stamali trgovci, obrtniki, učitelji, uradniki itd. (vsakalor je malomeščanski stan v Ameriki zelo maloštevilen in šteje le približno 10% celokupnega prebivalstva). 45% narodnih dohodkov so glavniške rente, 55% delovni zaslužek. V teh 55 odstotkih so pa vpoštete tudi zelo mastne plače ravnateljev in vodilnih uradnikov delniških in industrijskih družb. Letne plače znašajo v posameznih pridobitnih panogah približno: v tiskarskih obratih 1115—1873 dolarjev, v živilskih obratih 633—1700 dolarjev, v usnjarski industriji 963—1326 dolarjev, v tekstilni industriji 856—1722 dolarjev. Transportni delavci, izuženi rokodelci in rudarji zaslužijo letno povprečno 1560 dolarjev; v Ameriki najbolje plačana delavska kategorija je gradbeno delavstvo, čegar plače znašajo v največjih mestih 1900 do 2000 dolarjev letno. Za vzdrževanje peteroglavne družine je treba po najskromnejših ameriških zahtevah 1950 dolarjev letno. Iz tega je razvidno, da dobiva le neznaten del ameriškega delavstva normalno plačo.

ZA MIROVNI POKRET V ŠOLI.

Mednarodni urad za vzgojo, ki ima namen, da ustvari mednarodne zveze na pedagoškem polju, je končal ankele za mednarodno razstavo, ki se bo vršila v juliju 1929 v Zenevi in katere namen bo pokazati, da je tudi v šoli pri otrokih možno začeti že z mirovnim pokretom. Razstavni odbor bo izdal katalog v francoščini in angleščini, ki bo analitično označil vsaj položaj in stavil predlog za delo v tej smeri. Razstava bo imela pet oddelkov: 1. Knjige, ki pridejo v poštev za uporabo v šoli. 2. Knjige, ki kažejo življenje šolske mladine v posameznih državah. 3. Klasične mladinske knjige posameznih držav. 4. Knjige z ilustracijami. 5. Knjige, ki jih pišejo otroci. Mednarodni pedagoški urad si obeta od razstave mnogo, ker bo to prvi poskus vplivati na nacionalno vzgojo z mednarodnega vidika. Sedež urada: Bureau International d'Education, 4 Rue Charles Bounet, Genève. — ab.

FRANCOŠKO ŽIVLJENJSKO VPRAŠANJE

Francozi iz skrbi za blagostanje ubijajo svoj lastni zarod; zato število rojstev pri njih komaj še krije izpad po umiranju. V prvih letih po vojni je sicer število rojstev pod vplivom tovarne propagande znatno naraslo — dokaz, da neplodnost francoskega naroda ni naravna, marveč umetno povzročena; lani pa so rojstva zopet padla od 21.3 na 18. Dejansko pa je bil izpad še večji, ker so v navedeni številki všteta tudi rojstva doseljencev, ki štejejo nad milijon duš. V zadnjih 8 letih je naraslo število prebivalstva v Franciji samo za 800.000 duš, dočim se je v istem času pomnožilo prebivalstvo v Nemčiji za 4 milijone, v Italiji pa za 4.600.000 duš.

Civilni geometer JOSIP SIRK

Je otvoril zemljemersko pisarno v Ljubljani, Tavcarjeva ulica števil. 4.

KRIZA V SOCIALNEM ZAVAROVANJU V NEMČIJI

V minoli zimi je brezposelnost v Nemčiji silno narasla. Višek je dosegla v februarju, ko je znašalo število oseb, ki so prejemale podporo iz socialnega zavarovanja proti brezposelnosti (brez družinskih članov) 2.46 milijona; to število je padlo do konca marca na 1.9 milijona. Na tako brezposelnost nemško socialno zavarovanje ni bilo pripravljeno. Z rednimi dohodki tostarvarnega oddelka je mogoče podpirati do 800.000 brezposelnih zavarovancev; zasilni fond je znašal meseca novembra 1928 l. 110 milijonov mark. Meseca februarja je bil fond izčrpan in v začetku maja je imel državni zavarovalni zavod 320 milijonov mark primanjkljaja. Ker je po točnih računih izključeno, da bi mogel zavod do zime poravnati več nego 50 milijonov dolgov, je jasno, da bi ga našla zima docela izčrpanega in nepripravljenega za nove naloge. Sedaj se vsi prizadeti činitelji posvetujejo, kako bi zavodu pomagali na noge. Na državno pomoč ob danih razmerah ni računati. Delodajalci predlagajo, naj se cele stroke izključijo iz zavarovanja in razen tega dovoli podpora v slučaju brezposelnosti le proti dokazanemu uboštvu. Delavstvo se temu odločno protivi, tako, da preostaja samo ena pot: da se zvišajo prispevki za zavarovanje od 1 na 4 odstotke. To bo težko obremenitev, za delavstvo, vendar se zdi, da se bo na tej podlagi našel izhod.

Sola in mirovni pokret v Čehoslovaki. — Vsi, ki se zanimajo za mirovni pokret, vedo, da brez sole ni mogoče uspeti. Treba je, da se že otrok seznanja s pojmi prave svobode, solidarnosti, sporazuma, miru. Treba ga je sprijazniti s temi pojmi, ne da bi otrok zato potreboval posebnih naporov. Ena prvih držav, ki je začela delo v tej smeri, je Čehoslovaki in nedavno je dr. Karl Hrubin, član mednarodnega pedagoškega urada izdal preko prosvetnega ministrstva vsemu učiteljskemu osebju in šolam sledečo okrožnico: »Treba je posvetiti posebno pažnjo učbenikom. Z največjo skrbjo se je treba izogibati vsega, kar bi lahko vodilo mladino k enostranskim in tendencioznim konceptom. Izogniti se je treba vsega, kar žali verska in nacionalna čustva. Nasprotno je treba pospešiti delo za razvoj solidarnosti, za mirovni pokret, za spoštovanje obveznosti, ki jih ustvarijo narodi med seboj.« — ab.

Vera in kultura

Značilna statistika.

Ljeningradska »Krasnaja Gazeta« ima poseben oddelček, v katerem beleži vsakodnevne samoumore. Ta oddelček je jako značilen za razmere, ki jih je ustvaril komunistični družabni red, saj govore nema usta nesrečnih obupancev mnogo prepričevalneje nego najzgovornejša beseda. V prvih 10 dneh meseca januarja letos je »K. G.« zabeležila 59 samoumorov; med temi je bilo samo 16 moških, ostalih 43 slučajev odpade na ženske. Med samomorilkami je bilo 15 starih od 16 do 20, 22 od 21 do 30 let in 6 od 31 do 40 let; med moškimi samomorilci so bili 3 stari od 16 do 20 let, 6 od 21 do 30 let in 7 od 31 do 45 let. Največ samomorilcev obojega spola se obesi ali pa zastrupi.

Oglas in krščansko časopisje.

Če primerjamo oglasni del krščanskih in židovsko-liberalnih listov, opazimo ogromno razliko: dočim prinašajo liberalni listi cele debele priloge oglasov, je oglasni del krščanskih listov — govorimo splošno o krščanskem časopisju — večinoma zelo skromen. In vendar imajo krščanski listi povsodi za seboj mnogo številnejše pristaje nego liberalni. Odkodi potem narobe obrnjena razlika, ki je za razvoj krščanskega časopisja naravnost usodna? Krivi so krščanski gospodarski krogi, ki nosijo mlet v liberalni mlin, ne da bi pomislili, da zaradi cenjenih endonevnih uspehov izpodkopavajo svoj bodoči prospek. Tako ugotavlja v daljšem članku prof. dr. Lud. Hartegger v »Schönere Zukunft«. Med drugim pravi: Izgovor, da se krščansko časopisje pre-malo razširjeno in da se oglašanje v židovsko-liberalnih listih bolje izplača, ne drži. Kajti šibkejši položaj krščanskega tiska je v veliki meri ravno posledica dejstva, da dobiva premalo sredstev iz inseratnega dela in zaradi tega ne more izpolniti uredniškega dela tako, kakor bi bilo potrebno. Brezbarvni in liberalni listi se vzdržujejo do dveh tretjin ali celo treh četrtin iz oglasi, dočim so krščanski listi v glavnem odvisni od narcčnikov. Liberalni listi dobivajo ogromne vsote za oglase; s tem denarjem morejo plačevati pisateljem brezkonkurenčne honorarje in imeti v svoji službi najboljšo moč. Posebno vlogo igrajo pri tem anončni biroji (oglasne pisarne), ki so večinoma v židovskih rokah in zalagajo z oglasi kolikor mogoče le liberalne liste. Krščanskim listom tako mnogokrat ne preostane drugega, kakor da začno sprejemati židovske oglase, kar je seveda neposredno na škodo taistih krščanskih krogov, ki oglašajo v liberalnem tisku. Še večja pa je naravna škoda, ker postanejo listi tako gospodarsko odvisni od nasprotnih krogov in si zato ne upajo več tako odkrito pisati o raznih ranah javnega življenja. Pristaši krščanskih načel ne smejo pozabiti, da je krščanski tisk najmočnejši činitelj v boju za osamosvojitve krščanskega ljudstva. Če zahtevajo krščanski gospodarski krogi, da jih ta tisk podpira, ga morajo podpirati tudi sami. Vskak, kdor oglašja v nasprotnem časopisju, podpira stvar nasprotnikov.

Za kulturno gledišče

Kakor v Nemčiji in Franciji imajo katoličani tudi na Angleškem katoliško glediško zvezo, ki ima namen ustvariti resnično kulturno gledišče. Zveza nosi ime srednjeveške nemške redovnice Roswithe, ki je napisala nekaj del v latinskem jeziku. Eno nje-nih dram so sedaj prevedli in priredili za gledišče ter jo pred kratkim vpriporili pod naslovom »Abraham« v Londonu. Delo je zamišljeno kot »drama v drami«; na posebnem stranskem odrs se govori prolog in epilog kakor tudi pojasnila k posameznim

Od solca zagorelo zdravo kožo hočete imeti! Zato nar-drgnite svoje telo z

NIVEA-CREME

In nato ven v naravo, zrak in solnce. Nivea-Crema pospešuje zagorelost potem solčnih žarkov in zmanjšuje nevarnost bole-stnih solčnih opeklin. Ali **suho** mora biti Vaše telo. Ne smete je nikdar **mokrega** izpostaviti solčnim žarkom. In zmeraj **preje** udrgniti. Samo Nivea-Crema vsebuje za nego kože potrebni eucerit in v tem tiči njen učinek.

Dozo po Din 3-—, 3-—, 10-— in 22-—. Tube iz čistega kostra po Din 9-— in 14-—.

dejanjem igre. Uspeh je bil zelo lep in vzpizore dramo tudi po drugih mestih Anglije.

Na pobudo pisatelja G. K. Chestertona in drugih odličnih katoličanov se je osnovala na Angleškem še nova glediska organizacija pod naslovom: Umetniki Naše Gospe. Njen namen je uprizorjati dela katoliških pisateljev in jim dajati na ta način vsposbudo, na drugi strani pa vzgojiti krščansko-kulturni umetniški naraščaj.

»Katoliški ženski akademski naraščaj v Nemčiji.

Kakor povsod, je izprva v ženskem gibanju zavzemalo katoliško misleče žentvo zelo podrejeno ulogo tudi v Nemčiji. Vzrok je bil predvsem v pomanjkanju akademsko izobraženih žena. Poslej so se razmere znatno izpremenile in danes zavzema nemško katoliško žentvo v javnem življenju povsodi vodilna mesta. Temelj za ta razvoj nam kaže statistika o akademičnem študiju nemškega žentva. Ko so pred približno 20 leti nemška vseučilišča priznala enakopravnost moškega in ženskega dijaštva in ženski mladini na stečaj odprla vrata, se je vpisalo na vseh nemških univerzah 1432 deklet, danes pa je na njih okrog 15.000 ženskih slušateljic. Leta 1910 je študiralo 0.04% vsega nemškega žentva v starosti od 18 do 30 let, od tega je pa bilo samo 0.02% vsega katoliškega žentva. Ta razlika na škodo katoliškega žentva se je do leta 1925 popolnoma izravnala: med vseučiliščnicami je bilo 0.08% vsega nemškega žentva in 0.08% vsega katoliškega žentva. Moških katoliških vseučiliščnikov je bilo l. 1910 na pruskih vseučiliščih 27.75%, l. 1925 pa že 30.05% celokupnega dijaštva; žensko katoliško dijaštvo je na istih visokih šolah znašalo l. 1910 19.42%, l. 1925 pa 31.68% vseh vseučiliščnic na Pruskem. Zanimivo je, da je odstotni postavek ženske katoliške mladine na pruskih univerzah višji nego moške katoliške mladine. — Med naučnimi strokami imajo na Pruskem največ katoliških slušateljic obratno gospodarstvo, filozofija in pedagogija, novi jeziki, matematika in zemljepisje. Od vseh slušateljic obratnega gospodarstva na Pruskem je 50% katoliških dijakinj. Tudi na vseh nemških univerzah presegajo katoliške slušateljice obratnega gospodarstva ostalo dijaštvo — pač zato, ker je katoliško ozadje obeh velikih univerz v Frankfurtu in Kölnu pretežno industrijsko ozemlje. Moško katoliško dijaštvo pa se posveča predvsem starih jezikom, kjer nadvladuje vse ostalo dijaštvo. Tudi katoliško žensko dijaštvo ima v primeri s celokupnim ženskim dijaštvom v Nemčiji pri študiju starih jezikov večino. Zelo priljubljena stroka med katoliškimi vseučiliščnicami je tudi biologija.

Črna velesila

Zenevski statistični urad je izdal poročilo o tiskovnih razmerah v 33 deželah. Pred sio leti je bilo na celem svetu komaj par sto periodičnih tiskovinj; leta 1926. pa je izhajalo: v Nemčiji 3812 dnevnikov in 4309 časopisov; v Belgiji 1100 časnikov in časopisov; v Kanadi 1500, na Kitajskem več tisoč, v Spaniji nad 2000, v mali Danski 320 časopisov in 1.100.000 izvodih (na vsake 3 prebivalce po en izvod) in 750 časopisov; v Združ. državah (l. 1920.) 2400 dnevnikov in 14.800 drugih listov (celokupna naklada je znašala l. 1923. 35.780.000 izvodov); v Franciji ima samo Pariz nad sto dnevnikov, od katerih izhajajo nekateri v pol milijona izvodih in več; v Angliji imajo 2400 dnevnikov (med njimi eden, ki ima nad 1 milijon dnevne naklade); na Japonskem izhaja nad 3000, na Poljskem nad 5000 (l. 1924), v Švicí okroglo 2000 časnikov in časopisov in ravno toliko v Češkoslovaški republiki, od tega 710 v Pra-gi. Časopisje se vedno bolj industrializira, posebno v anglosaških deželah, ter postaja zgolj kupčija. V Združenih državah je bilo l. 1923 10.267 tiskovnih obratov z 238.550 nameščenci l. 1925 so prejeli ameriški listi samo za oglase nad 750 milijonov dolarjev; papirja so pa porabili 2.900.000 ton. Objavni stroški angleških listov so znašali l. 1926 nad 1 milijardo zlatih frankov, kljub temu je imel en sam londonski list 5.650.000 zlatih frankov čistega dobička. Neki ameriški časniški kralj je l. 1887 podedoval po očetu dnevnik v San Franciscu; danes je lastnik 24 dnevnikov, 14 tednikov in 11 mesečnikov in skupni nakladi 13 milijonov izvodov; samo pri dnevnikih zaposluje 38.000 oseb. Njegovi listi zastopajo v vsaki deželi drugo smer, kakor pač zahteva položaj. Da je ob takih razmerah pravna višina časniškarskega poklica zelo prizadeta, je ob sebi umljivo.

Einstein in Bog

»Osserv. Romano« poroča: »Opomin kardinala O'Connell, naj se ne zaupa Einsteinovim teorijam, ker se na dnu njegovih relativnosti (odnosnosti) glede časa in prostora skriva brezboštvo, je dal židovskemu rabincu Herbertu Goldsteinu v New Yorku povod, da se je osebno obrnil na Einsteina z vprašanjem, če veruje v Boga. Einstein je odgovoril: »Verujem v Spinozovega boga, ki se javlja v skladnosti stvarstva ne pa v boga, ki bi se brigal za dejanja in nehanja ljudi.« — Potemtakem je imel kard. O'Connell popolnoma prav, kajti kdor izključuje Boga iz človeškega življenja, uči ateizem, čeprav maskiran s kozmičnim panteizmom.«

Če bodo vse države vzgajale osvajalce...

»Krščanska vzgoja je pomenjala za cerkev vedno pravico in dolžnost. Vzgoja je v prvi vrsti in predvsem mar cerkvi, kakor tudi očetu in materam. Tako zahteva naravno in božje pravo. Seveda se mora tudi država brigati za vzgojo državljanov. Toda država nikakor ni poklicana, da absorbira starše in peodcina; to bi bilo nezmiselno in proti naravi, ker je družina pred državo in družbo. Država mora tedaj samo tvornost družije podpirati in izpopolnjevati, da bo docela zadovoljila želje očetov in mater, predvsem pa mora spoštovati božje pravo

cerkve. — Nikakor nočem trditi, da bi bilo za državo potrebno in primerno, da v svrhu izpolnitve svojega vzgojnega dela vzgaja osvajalce. Kajti, kar dela ena država, bi mogli delati v vseh državah na svetu. In kaj bi se zgodilo, ako bi vse države vzgajale mladino za osvajalce? Na ta način bi pač ne koristili splošnim mirovnim prizadevanjem, marveč bi nasprotno pospeševali nov svetovni požar... — Tako je zavrnil Pij XI. državni vzgojni monopol, ki si ga lasti Mussolini v nagovoru na gojence in profesorski zbor slovitega mondragonskega profesorskega kolegija. Besede, ki seveda ne veljajo samo za fašistično Italijo.

Darovi

Za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku

Din 25 Gospodar. zadruga, Ormož, l. Gašper-zič, Kropa, Z. u. Ribno pri Bledu, M. Cukala, Sv. Jurij ob Taboru, Hran. in pos. Vrhnika, Hran. in pos. Dragatuš, Z. u. v. Dolču, K. Tekstar, Vijača gora, Albina Stiglic, Kočevje, dr. I. Cesnik, Novo mesto, M. Turnšek, Marija Nazare, F. Burger, Hrastnik, V. pl. Pott, Hrastnik, I. Bambič, Polica, dr. Bitni, Murska Sobota, J. Pehani, Ljubljana, N. Cinczar, Gor. Radgona, I. Pfeifer, Seica nad Skofjo Loko, F. Šavnik, Kranj, V. Zupan, Sp. Gorje, J. Judnič, Dvor, A. Jezeršek, Vrhnika, T. Eržen, Oster vrh, I. Gogala, Stara Oselica, F. Kraševac, Ljubljana, K. Švigel, Borovnica, I. Zaletel, St. Vid nad Ljubljano, F. Štupanj, Vodice, J. Kovačič, Rakitna, D. Korošec, Smartno ob Paki, A. Kirbič, Sv. Urban, Ptuj, F. Kovač, Novo mesto, A. Sever, St. Vid n. Ljublj., Hran. in pos. Radovljica, R. Zupan, Retje, Din 24 Z. u. Janče, Z. u. Kotlej, J. Mikuš, Sorica, A. Pfeifer, Dražgoše, J. Juran, Planina pri Rakeku, A. Svele, St. Peter pri Nov. m., J. Deklič, Skofja Loka, M. Tomažin, Cerklje ob Krki, Skofjsko društvo, za varstv. sirot, Ljubljana, R. Ahačič, Tržič, A. Piček, Nov. m., M. Škrjanec, Ljubljana, F. Lavtžar, Ljubljana, L. Gorsič, Vurberg, M. Benedik, Ljubljana, J. Hladnik, Sv. Jedert, M. Vrhovnik, Tunjice, P. Ojstriž, Ljubljana, I. Brus, Prevalje, L. Arko, Braslovce, Uršulinski samostan Skofja Loka, J. Hoja, Jezerško, A. Sule, Ljubljana, L. Vizinger, Litija, A. Mahnič, Ptuj, M. Silvester, Ljubljana, J. Kibos, Volčje, A. Stupar, Maribor, A. Mišnar, Zlatar, Din 21 l. Hodnik, Vrhnika, Din 20 A. Kocmur, Ljubljana, Z. u. Češnjice, III. red sv. Franc., Kočevje, St. Sifrer, Zidani most, M. Kojli, Kranj, B. Grča, Sv. Jur. ob Kranju, A. Šmidovnik A. Prežna, J. Rant, Kranj, J. Verce, Zab-nica, Sk. L., A. Košir, Bistrica, M. Mrak, Stara Loka, V. Jerajeva, Ljubljana, M. Ovičaj, Ljubljana, F. Jesenko, Vrhnika, F. Jesenko, Vrhnika, Sirotiš-šče sv. Bernarda, Dalibano selo, A. Babnik, Zg. Siska A. Cerar, Moravče, M. Iskra Hlebec, I. He, Ribnica, P. Pucelj, Ribnica, F. Jenko, Skofja Loka, B. Kryl, Ljutomer, L. Ribar, Ljubljana, M. Pire, Ljubljana, I. Justin, Ljubljana, V. Guna, Motnik, Orlovski odsek Bloke, I. Hohmüller, Maribor, F. Kolterer, Čakovec, M. Rom, Stari trg pri Rakeku, V. Pongrac, Slovenjgradec, F. Škubec, Jezerško, J. Mavrič, Ljubljana, T. Fistrova, Radovljica, L. Pangrac, Prevalje, Z. u. Radovljica, Z. Rant, Dev. Mar. v Polju, K. Magovac, Krka, P. Bergant, Ljubljana, M. Dolenc, Preaprotno, R. Lah, Ljubljana, Din 16 l. Pehare, Tržič, Din 15 l. Šček, Brusnice, M. Igljič, Bizelsko, Hribarnik, Ljubljana, A. Vilfan, Zabnica, J. Vesel, Češnjice, M. Vilhar, Dob. Din 12 J. Trpin, Vodice, A. Slander, Maribor, M. Oven, Smartno pri Litiji, Din 10 Posojilnica v Kranjski gori, F. Pečarič, Dovje, Kmeč. hran. in pos. Ra-dovljica, Misijonišče Groblje, Domžale, Z. u. Zab-nica, I. Zupanc, Predosije, L. Novak, Radovljica, J. Stariha, Kočevje, V. Šteska, Ljubljana, I. Alt, St. Andraž Slov. gor., L. Senica, Sevnica, »Orel«, St. Jurij ob Ščavnici, P. Stuler, Radovljica, R. David, Loče pri Poljanah, F. Studen, Kočevje, A. Kadu-nje, Sv. Gregor, L. Grom, Dolenji Logatec, A. Jam-nik, Stara Loka, L. Smrekar, Kropa, H. Demšar, Stara vs Ziri, J. Pogorelec, Struge, Z. u. Vuzenica, I. Epih, Stara Cerkev, A. Jevšenak, Sv. Lovrenc Poh., F. Iskra, Vič, Ljubljana, F. Meglič, Tržič, F. Potočnik, Sestranska vas, dr. Divjak, Studenec, Dev. Mar. v Polju, E. Smolnikar, Kamnik, M. Sku-hala, Pijševci, J. Štrubelj, Trnovlje, E. Šot, Novo mesto, A. Rakuš, Sv. Barbara, Križanec, Ljubljana, F. Meglič, Lom, A. Svele, Novo mesto, A. Kralj, Ljubljana, Solske sestre, Ljubljana, Frančiš. Polen-šek, Novo mesto, M. Orehek, Ljubljana, J. Kette, Vrhnika, F. Studen, Kočevje, N. Andrajan, Bo-štajn, A. Selko, Mokronog, J. Kette, Vrhnika, I. Pezdarnik, Dovje, Z. Traun, Ptujška gora, F. Jesen-ko, Dolenja vas, P. Kselman, Bohova, I. Anton-čič, Markovec, J. Pličanec, Ljubljana, S. Komar, Ljubljana, J. Bezjak, Sv. Urban pri Ptuj, I. Vil-har, Ljubljana, A. Logar, Maribor, A. Somrak, Vrnsko, Knjiž. dekl. Marij. družbe Ziri, A. Šturm, Maribor, F. Zužek, Glina, M. Gajšek, Slivnica, M. Bregant, Slivnica, I. Lebič, Prevalje, Kuralt, Pred-dvor, J. Goličnik, Suha Rečica, M. Munda, Maribor, J. Pogorelec, Struge, Gospodar. zadr. Ormož, R. Maister, Maribor, A. Grum, Vrhnika, Mašna zveza, Maribor, F. Kušar, Mengeš, Prosvetno društvo Pre-ska, M. Gašperšič, Vinica, M. Lap, Kamnik, M. Mo-žilnik, Maribor, M. Kosm, Zeleznički, Din 7 E. Hal-ner, Kropa, Din 6 F. Štupica, Sodražica, Din 5 A. Zagorjan, Črnica, A. Zebre, Kostačevica, J. Kuna-var, Savlje, J. Novinšek, Sv. Križ, Moravče, H. Kincl, Celje, H. Salamon, Mengeš, K. Štolcar, Hru-šica, dr. J. Zmave, Maribor, K. Crnc, Sv. Jurij v Slov. goricah, A. Kovačič, St. Jernej, Din 2 S. Volc, Murska Sobota, M. Baj, Kranj, F. Segn, Ra-dovljica.

Vljudno naznanjam, da sem OTVORIL

zobni atelje
Rožna dolina, Cesta II/1 ali IV/1
na meji mesta Ljubljane, kjer bom izvrševal vsa v to stroko spadajoča dela od 9.—1/2 12. ure in od 13.—19. ure.
Vinko Krišič
kone. robotnik.

Gospodarstvo

VII. redni letni kongres zbornic in gosp. organizacij

Na konferenci zbornic v Novem Sadu je bil sprejet naslednji dnevni red za konferenco zbornic in gospodarskih organizacij:

1. Ugotovitev količine naših proizvodov, katere bomo imeli za izvoz od 1. septembra 1929 do 31. avgusta 1930 in ukrepi za ustvaritev tega izvoza.
 2. Pregled našega izvoza v prelet. letu in potrebni ukrepi za izboljšanje kmetijstva (belgrajska trg. zbornica).
 3. Prometne neprilike:
 - a) železniški promet: zagrebška zbornica.
 - b) rečni promet: novosadska zbornica.
 - c) cestni promet: skopljanska zbornica.
 - d) pošto-telegrafski in telefonski promet: ljubljanska zbornica.
 4. Gospodarske razmere v Črni gori: podgoriška zbornica.
- Sklenjeno je bilo, da se prihodnje leto vrši konferenca zbornic v Dubrovniku in Podgorici.

Sladkor

Društvo narodov je izdalo tri memorande za ekonomski komite glede sladkorja. Iz memoranda dr. Gustava Mikuscha posnemamo o višini trošarine in carine na uvoz sladkorja naslednje podatke vse preračunano na dolarje za 100 kg.

Sedaj znaša carina:

	sirov	rafiniran
Anglija	3.88	5.58
Argentinijska	3.64	3.61
Belgija	4.45	6.68
Bolgarija	5.76	7.92
Češkoslovaška	5.02	5.02
Danska	0.67	1.15
Finska	6.29	6.92
Francija	3.81	3.91
Grška	7.21	7.21
Italija	1.95*	4.23*
Jugoslavija	3.86	5.79
Holandija	—	—
Norveška	3.64	3.64
Poljska	5.61	6.73
Rusija	5.15	9.26
Švica	0.39	1.35
Spanija	9.71	9.71
Ogrska	5.27	5.27
Unija	4.86	5.17

Večina teh držav producira sladkor in celo izvaja razen Finske, Švice in Grčije. Te postavke so razumljive radi tendence vsake države, da šteti svojo industrijo sladkorja pred nepotrebnim uvozom.

Drugače pa je s trošarino na sladkor, ki je obdavčenje, o kateremga socialnosti bi se dalo mnogo razpravljati.

Tako znaša trošarina v posameznih državah: v dolarjih za 100 kg:

	sirov	rafiniran
Italija	20.11	20.95
Rusija	12.35	15.44
Holandija	10.61	10.82
Jugoslavija	8.80	8.80
Spanija	7.28	7.28
Madjarska	7.07	7.07
Bolgarija	5.98	5.98
Češkoslovaška	5.45	5.45
Francija	4.88	4.88
Poljska	4.31	4.31
Avstrija	3.24	3.24
Anglija	2.78	2.78
Nemčija	2.50	2.50
Romunija	2.43	2.43
Belgija	1.11	1.11

V marsikaterih državah n. pr. Avstralija, Finska, Kanada, Švica, Unija te trošarine ne poznajo, marsikateri države je niso imele pred vojno n. pr. Anglija, Turčija. Pred vojno je znašal v Avstriji trošarina na sladkor 7.70 dolarjev za 100 kg (38 kron).

* do 3.03. oz. 5.71.

Hiše in posestva

(Poroča dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna v Ljubljani, Miklošičeva 6.)

Prod.: Rudolf, Emil Tönnies, Friderika Kotnik, Marianna Ferner, Stefanija Harter, Ing. Gustav Tönnies, Friderik Tönnies in Friderik Kreuzbauer, kup.: Ivan in Mira Zupan, predmet: od vl. št. 57 dež. deske kranjske, nova parce. 51/28 v izmeri 472 m² za 18.880 Din, decembra 1928.

Prod.: Frančiška Tomažič, Pep. Thauzer, Marija Ferlan, Paula Schlechta, kup.: Josip in Matilda Bolta, predmet: vl. št. 91 ko., Petersko predmestje 94/192knj za 1.958.334 Din, dec. 1928.

Prod.: Iso Svilar, kup.: Anton in Marija Beber, predmet: vl. št. 320 Kapucinsko predm. zemlj. parc. 106/4 njiva, stavbni prostor s hišo in dvornico v Staničevi ul. 6 za 242.000 dinarjev, oktobra 1928.

Prod.: Strojne tovarne in livarne d. d. kupec: Janko Svetlič, predmet: vl. št. 51/3 stavbni prostor, površina 840 m² od vl. št. 107 Kapucinsko predmestje za 42.000 Din, decembra 1928.

Prod.: Fani Seljak, kup.: Josip Vidmar, predmet: vl. št. 170 ko. Gradišče, 82/3 vrt in 129 stavbišče stan. hiša na Večni poti vl. št. 740 VR, parc. 1348/101 travnik, 803 ko. Viš. parc. 1348/111 travnik za 300.000 Din, novembra 1928.

Prod.: Josip Majdič, kup.: Josip Besek, predmet: 103 ko. Gradišče za 250.000 dinarjev, decembra 1928.

Prod.: Jerica Vrhovc, kup.: Anton Plešič, predmet: vl. št. 675 Spodnja Šiška, parc. 213/1 travnik za 30.000 Din, oktobra 1928.

Prod.: Kranjska hranilnica v Ljubljani, kup.: Ljubljanska oblast, predmet: vl. št. 53 in 279 Kapucinsko predmestje, vl. št. 8 Gradišče predm. za 5.460.000 Din, decembra 1928.

Prod.: Ljubljanska kreditna banka, kup.: Franc in Zvonko Tomažič, predmet: vl. št. 112 ko. Krakovsko predm. za 600.000 Din, januarja 1929.

Prod.: France Kosec, kup.: Pinterič Marija, predmet: vl. št. 753 ko. Spodnja Šiška za 185.000 Din, januarja 1929.

Prod.: Frančiška Lauter, kup.: Gabrijel in Marija Jurasek, predmet: vl. št. 265 ko. mesto Ljubljana parc. 279, hiša št. 3 v Ključavničarski ulici za 115.000 Din, januarja 1929.

Prod.: Minka Kobal, kup.: Kati Hafner, predm.: vl. št. 259 ko. mesto Ljubljana, hiša v Rožni ulici 39 za 95.000 Din, februarja 1929.

Prod.: Franc Golob, kup.: Antonija Skopek, predmet: vl. št. 96 ko. Krakovsko predm. parc. 94 in 87 za 120.000 Din, februarja 1929.

Prod.: Alojzij Poznič, kup.: Uršula Mareš, predmet: vl. št. 772 Spodnja Šiška, parc. 435/2 njiva za 12.000 Din, januarja 1929.

Prod.: Ivan Kopač, Ivan Uranič, kupec: Josip in Marija Mesar, stavb. prostor 41/7, 41/8, ki spada k vl. št. 331 Kapucinsko predmestje za 161.400 Din, januarja 1929.

* Glejte Slovenca 102, 105, 113 in 118.

»SAVA«, SPLOSNA ZAVAROVALNA DELNISKA DRUŽBA V ZAGREBU

je imela dne 31. maja t. l. svoj redni občni zbor za preteklo leto.

Iz poročila ravnateljstva in zaključenih računov izhaja, da je družba zaključila poslovanje z dobičkom 2.017.734,59 Din in da tudi letos kakor redno dosedaj plača 10-odstotno dividendo. Razen tega družba osvoboda za 20%, t. j. za 2.000.000 Din svoje delničarje obveznosti na doplačilo delniške glavnice, t. j. povislanje iz lastnih sredstev vplačano delniško glavnico od 4.000.000 dinarjev na 6.000.000 dinarjev.

Društveno upravo sestavljajo sledeči gospodje: Antič Makso, Berkovič Nikola, Bullj Benzion, Crnadak Milivoj, Dugjerski Gedeon dr., Ehrentheil Emanuel, v. Fischel Walter dr., Karamata Stevan, Kolin Mihajlo dr., Latković Franjo, Murguro Edgardo, Rajčević Stevan, Savič Sava W., Sumanović Svetislav dr. in Velisavljevič Gjorgije.

KONKURZI IN LIKVIDACIJE

Konkurz je bil razglašen o imovini delniške družbe »Zitopromet« v Zagrebu (prijaviti terjatve do 31. julija; nadalje o imovini Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev v Vrbovskem (do 10. julija); o imovini tvrdke »Jovo L. Zarič« iz Banjaluke, (likv. narok 13. jul.).

Odprava konkurza: Božak Melchior v Prevarju (vsa masa razdeljena).

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

Terma, zdraviliško d. d., Zagreb, ki obratuje toplice v Laškem, izkazuje v l. 1928 0,23 milj. novih investicij, skupno 2,2 milj. Din in 2,4 milj. upnikov pri kapitalu 0,25 milj. Din. Donos je lani znašal 0,39 milj. Din, čisti dobiček pa 715 Din napram 84.678 Din izgube za 1927.

Hrv. sveopća kreditna banka, Zagreb. Vloge in upniki lani padli od 206,5 na 189 milj. Din. Dočim je bilo za 1927 izkazano samo 27.000 Din čistega dobička, ima bilanca za 1928 0,7 milj. Din čistega prebitka, kar se prenese na nov račun.

Zemaljska banka za B. in H. Sarajevo. Pri kapitalu 20 milj. znaša čisti dobiček za leto 1928 4,1 (4,5) milj. Din. Dividenda za 1928 ostane neizpremenjena 14%.

Tekstilne tovarne K. Hiča sinova d. d. v Belgradu in Leskovcu. Pri kapitalu 10 milj. Din in upnikih 17,6 milj. znaša donos 4,9 milj., čisti dobiček pa 1,1 milj., iz česar se kakor za leto 1927 izplačuje 6% dividenda.

Tovarna volnenih tkanin K. Hiča sinova v Belgradu. Pri kapitalu 10 milj. Din znašajo upniki 64,1, donos 14,8, čisti dobiček pa 2,2 milj. Din.

Dalmatija, d. d. za tvorenje cementa Portland. Kastel Sućurac, zaključuje 1928 ugodno, čeprav so bile cene slabše, pač se je obrat racionaliziral in povečal; tako so se investicije povečale od 48,8 na 53,6 milj. Din; pri kapitalu 6,5 znašajo tuja sredstva 22,4 (39,1) milj., kar je v zvezi z racionalizacijo obrata. Tudi donos se je povečal od 7,9 na 9,96 milj., ter čisti dobiček od 1,7 na 2,3 milj. Din. Dividenda znaša zopet 20% (40 Din na delnico) s 21. junijem pri Prvi pučki dalmatinski banki.

Adresar jugoslovansko-italijanske trgovine. V Milanu izhajajoča revija »Italjunc«, katero ureja dr. Antonije Filipovič je izdala v drugič. Adresar jugoslovansko-italijanske trgovine. Druga izdaja za 1928-29 je znatno popravljena in izpopolnjena z novimi adresami, tako da je adresar jako popoln in informativen. Adresar bo jako dobro služil vsem, ki se bavijo z jugoslovansko-italijansko trgovino tako v Jugoslaviji kakor v Italiji. Priporočamo ga vsem zainteresentom.

K industrializaciji države. Kakor poročajo iz Belgrada, projektirajo Škodovi zavodi zgradbo ladjedelnice v Splitu. Nadalje se peča z idejo ustanovitve ladjedelnice tudi francoski kapital (Sefied) ki bo gradil tovarno za aluminij ne samo v Splitu, ampak tudi v Imotskem, nadalje bo gradil tudi železnico 100 km dolgo, Split-Imotski-Ljubuški-Mostar.

Izprememba pravilnika o prodaji soli. — Finančni minister je odobril odklop samostojne monopolne uprave; po tem odloku se v prihodnje ne bo zahtevalo od trgovcev, ki zahtevajo od te uprave dovoljenje za prodajo soli na drobno, potrdil o plačanih davkih kakor potrdil, da ni bil kakovozan radi tihotapstva monopolskih predmetov.

Brezplačno popravilo kovinskih predmetov. Zbornica za TOI opozarja, da prirediti v delavnici Tehnične srednje šole v Ljubljani dva tečaja za avtogensko varjenje in sicer enega za obrtnike (od 15. do 24. junija), drugega za frekventante kovinarskega oddelka Tehnične srednje šole (od 10. do 14. junija). Pri tej priliki se bodo varili različni predmeti iz železa in jekla, bakra, medu, aluminija, bronce, cina, cinka in svinca. V ta namen se bodo potrebovali poleg drugega tudi razni predmeti iz navedenih kovin, na katerih bi se morala izvršiti kaka popravila. Osebito bi bili dobrodošli predmeti, katerih popravilo bi bilo nekoliko kompliciraneje. Zbornica poziva stranke, ki bi imele kake pokvarjene predmete iz železa (litega in p. kovnega), jekla, bakra, cinka, medu, bronce ali aluminija n. pr. zobna kolosa, avtomobilske cilindre, kotle, jarmenice, ventilne skrinjice, cevi, ognjiščne plošče, ležiščne puše in bronce, karterje za motorje pri avtomobilih, zaščitne skrinjice za kolese, strojne dele, poljedelske stroje ali druge podobne predmete, da jih prinesejo v dne 8., 9. in 10. junija, izjemoma tudi kasneje, v Tehniško srednjo šolo v Ljubljani. Prienešeni predmeti se bodo ondi hranili in popravili. Popravilo bo brezplačno in zato tudi zbornica ne prevzame nikakega jemstva za izvršitev. Stranke povrnoje le izdatke za porabljeni material. Popravila se bodo izvrševala pod strokovnim vodstvom inštruktorjev strojne inženjerja, odnosno varilnega mojstra. Stranke naj naznanijo svoj naslov in označbo predmeta pismeno Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Srednji devizni tečaji na ljubli. borzi od 27. V. do 31. V. 1929.

Dne	Berlin	Curih	Dunaj	London	Newyork	Pariz	Praga	Trst
27.	1356,25	1095,9	799,45	—	—	—	168,44	—
28.	1356,50	1095,90	799,23	275,05	16,80	—	—	297,75
29.	1357,25	1095,90	799,56	—	—	—	168,6	—
31.	1357,75	1095,90	799,56	276,14	16,81	—	168,43	297,75
—	—	—	—	—	—	—	—	—

Prememba posesti. Tovarna za galvanične elemente »Zmaj«, sedaj na Miklošičevi cesti poleg nove zgradbe palače Vzajemne zavarovalnice se mora iz sedanjih prostorov izseliti, ker so ti postali za njen obrat mnogo premajhni. Razen tega je bilo sedanje obratovališče dovoljeno samo kot provizorijsko. — »Zmaj« je sedaj kupil od g. Albina Brunčiča, trgovca v Ljubljani znano bivše Puntigamovo posestvo ob Kette-Murnovi cesti št. 28, ki bo s svojimi obširnimi lokali tovarni začasno zadostovalo brez posebno velikih adaptacij. Novi obratni prostori bodo preurejeni tako, da bodo tudi zaposlenemu delavstvu nudili higijenske univalnice, stranišča in obširno obednico.

Borza

Dne 1. junija.

Devizni promet je znašal ta teden 11 milijonov Din napram 20,65, 20,63, 14,77, 17,81 milj. Din v prejšnjih tednih. Največ prometa je beležiti ta teden v devizi Newyork. V splošnem so bili devizni tečaji čvrstješi. Privatno blago je bilo zaključevano v devizah: Newyork, Trst in deloma Dunaj, dočim je v ostalih devizah intervenirala Narodna banka.

Skupno je znašal devizni promet v mesecu maju t. l. 76,7 milij. Din napram 74,6 milij. v aprilu t. l. Sledeča tabela kaže razvoj deviznega prometa letos na ljubljanski borzi v milij. Din:

	1929	1928
januar	89,0	72,8
februar	60,1	60,2
marec	62,5	72,8
april	74,6	73,2
maj	76,7	88,5

Skupno je znašal v prvih 5 mesecih t. l. devizni promet v Ljubljani 362,9 milij. Din napram 367,5 milij. v prvih 5 mesecih lani.

DENAR

Belgrad, Berlin 1355,50—1358,50, Pariz 221,55 do 223,55, Curih 1094,40—1097,40, Dunaj 798,28 do 801,28, London 275,66—276,46, Newyork 56,715 do 56,915, Praga 168,23—169,03, Trst 296,95—298,95.

Curih, Belgrad 9,125, Berlin 123,80, Budimpešta 90,55, Bukarest 3,08, Dunaj 72,95, London 25,1925, Madrid 72,85, Newyork 519,55, Pariz 20,31, Praga 15,38, Sofija 3,7525, Trst 27,1875.

Dinar notira: na Dunaju (deviza) 12,505, v Londonu, Newyorku in Pragi neizpremenjeno.

VREDNOSTNI PAPIRIJI

Belgrad, Belgr. zadruga 7250 den., 7 odst. investicijsko pos. 84,50, agrari 51,50—50,50, vojna škoda 401 (200), slab interes; za termine brez interesa.

Dunaj, Don. sav. jadr. 81,15, Wiener Bankverein 22,20, Bodencredit 100,25, Creditanst. 53,20, Escomptes. 20,60, Zivno 106, Union 24,80, Ausziger Chemische 261,50, Alpine 41,95, Trboveljska 60,25, Leykam 7, Rima Murany 113,50.

Žito

Kakor je bilo predvideti in smo napovedali že kmalu po novi žetvi ter vso sezono povdarjali, sili ogromni prebitek pšenice k brzemu zniževanju cen. V kratkem roku dobrega meseca dni je cena padla pri nas za okrog 50 para pšenici, kar pomeni ogromno nazadovanje, ki se vedno ni privedlo do normalnejšega razvoja kupčije. — Značilno je, da je nastopila besa že maja, med tem ko so spekulanti pričakovali padca šele v juniju ali še pozneje ter se za maj posebno močno angažirali. V poštev moramo vzeti silni padec cen na svetovnih žitnih tržiščih, zlasti na ameriških, kateremu je naš domači trg sledil v takem obsegu, da ves čas cena ni prišla pod svetovno pariteto, radi česar je bil in je še danes vsak izvoz blaga iz naše države nemogoč. Če bodo hoteli producenti spraviti svoje zaloge v denar, kar je mogoče le v slučaju, da bi bil omogočen izvoz, bo morala torej cena še nazadovati, tako, da pride pod svetovno pariteto. Možna pa je — in to je odvisno od količin, ki so pri nas še na razpolago — da vstvarijo domači producenti nov poseben položaj za našo državo s tem, da usmerijo prodajo le v pravcu domačega konzuma, v katerem slučaju bi mogli ceno primerno dvigniti ter da pustijo preostanek, če jim to bolje konvenira, propasti. Izgledi za novo žetev so namreč prav dobri in pričakujejo se celo zopet rekordne žetve. — Zaenkrat je konzum pri nas rezerviran pri nakupovanju in spekulaciji je s strani kupcev radi negotovosti položaja povsem opuščena. Zaključki v novi pšenici se sklepa v najminimalnejšem obsegu. — Danes se nudi gornjebačka pšenica po 206—207,50, koruza bačka in sremška po 215—220, medjimurska inzulanka pa notira nesorazmerno visoko z 245 nakladalna postaja. Jemčen in oves sto neizpremenjena, pšenična moka se zelo malo trguje, a cena je 320 za srednjo bačko znamko.

Budimpešta. Tendence oslabljena. Pšenica: okt. 22,25—21,84, zaklj. 21,83—21,85, marec 24,04 do 23,60, zaklj. 23,60—23,61. Rž: okt. 17,90—16,96, zaklj. 16,95—16,96, marec 18,90—18,42, zaklj. 18,42 do 18,43. Koruza: maj 18—17,96, zaklj. 17,55, julij 22,65—21,60, zaklj. 21,60—21,62.

Hmelj

IV. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadev. Zalec v Savinjski dolini, 31. maja 1929. Vremenske razmere so bile od našega zadnjega poročila razvoju hmeljske rastline ugodne, ker smo imeli primerno dnevno temperaturo in tudi zadosti padavin. V zgodaj obrezovanih nasadih je rastlina tuintam že dosegla polovico drogove visokosti, v pozneje obrezovanih je pa zrastle 1—2 metra visoko. Vobče je stanje ugodno. Zemlja v hmeljskih se je že ponovno zrahljala in očistila plevla, v krepkih vrtovih so se pa vrste že lahko obispavale in zalistnikov otrehale. Bolhaču, o katerem smo že poročali, se je sporadično pridružila še stenica in aphid-muha. V nekaterih delih okoliša je tudi nevihta s točo povzročevala nekaj škode. Minuli teden se je večja množina lanskega hmelja prodala po 10—12 Din za 1 kg. — Društveno vodstvo.

Jajca

Na inozemskih tržiščih je cena močno nazadovala. Vzrok temu je, trenutno nastala poletna vročina ter velike količine iz Rusije in Poljske dospela blaga, nadalje pa tudi dejstvo, da so hladilnice že v veliki meri polne. Nakupna cena se je tudi tukaj znižala na Din 0,95—1.— Sv. Jurij ob j. ž., 31. maja.

Prvi trije dnevi velesejma

Prireditve letošnjega velesejma obeta biti prav uspešna. Izgledi so z ozirom na splošni gospodarski položaj razmeroma ugodni in tudi je soglasno mnenje obiskovalcev, da je letošnji velesejem boljši kakor prejšnja leta, da ni več tako enoličen, da je postal privlačen za vse sloje in da njegov sicer -trgovski značaj ne odbija, nasprotno pa da je veliko privlačnejši kot kdaj prej.

Omenili smo že, da je letos izredno veliko število inozemskih razstavljalcev. Tako je priredilo v prejšnjem Pollakovem paviljonu kolektivno razstavo 13 italijanskih tvrdk pod vodstvom družbe Italo-jugoslava v Milanu, katere ravnatelj je tudi obiskal velesejem. Nadalje je v bivšem paviljonu Veve braziljanska razstava, v glavnem kava, ki je najvažnejši braziljanski izvozni produkt.

V soboto je velesejem obiskalo izredno veliko šol: tako iz Ljubljane, Banjaluke (ženska strok. šola), Borovnice, Cerkelj, Dramelj, Velikega Gabra, Jezera, Kamnika, Ljubljane, Maribora, Preserja, Rakitne, Rateč, St. Jerneja, Sostra, Zagorja, Stične in Žužemberka. Obiske je vodstvom šol kar najtopleje radi velikega vzgojnega pomena priporočali.

Naknadno je uprava velesejma prejela še nebroj častilk iz tu- in inozemstva, izmed katerih omenjamo, da so pozdravili letošnje velesejsko prireditve: oblastni komisar v Mariboru dr. Leskover, poslanstva Avstrije, Anglije, Italije, Nemčije, Poljske in Švice iz Belgrada, gen. konzuli Italije, Grčije, Poljske in Nizozemske iz Zagreba, konzuli: avstrijski na Sušaku, nemški in ameriški iz Zagreba, nadalje naše poslanstvo iz Londona, naš generalni konzulat v Solunu, velesejmi: Bratislava, Lvov, Padova in Poznanj; trgovska zbornica Split, industrijska zbornica Belgrad, Centrale industrijskih korporacij itd. Vsi ti pozdravi pričajo, kako cenjen je naš velesejem v tu- in inozemstvu. V nedeljo pride posebej na naš velesejem tudi avstrijski poslanik iz Belgrada Pločnies.

Ne moremo sicer dosti poročati o dosedanjih kupčijah, toda vsi znaki kažejo, da bo letos za velesejem ugodna konjunktura. Zaključkov pa bo prišlo največ v drugem tednu.

Splošna gospodarska šola

Sv. Marjeta niže Ptuj.

Mariborska »Prosvetna zveza« je s pomočjo gospodarskih strokovnjakov mariborskega oblastnega odbora priredila v naši oblasti več gospodarskih tečajev, ki so bili vsi še dosti dobro obiskani, dokaz, da so ljudje željni pouka. Imel sem priliko, udeležiti se takega tečaja v Ptuj, kjer je gospod. minister n. r. Ivan Vesenjak izborni poročal o gospodarskem položaju, tako svetovnem kakor domačem. Vinorejski strokovnjak g. Zupanc pa je podal veliko res praktičnih nasvetov za vinogradništvo. Ker se mi je zdel tak tečaj potreben tudi za našo župnijo, sem prosil gosp. Vesenjaka, naj pride ob priliki občnega zbora naše »Kmetijske nabavne in prodajne zadruge« tudi k nam predavati o kakem praktičnem gospodarskem vprašanju. Na njegovo pobudo je vprizorila »Prosvetna zveza« tudi pri nas združeno-gospodarski tečaj, ki je bil zelo dobro obiskan. Gosp. Vesenjak je predaval o potrebi in koristi združeno-gospodarskih organizacij, sadjarski strokovnjak gosp. Pečovnik pa o važnosti sadjarstva za kmeta. Sad tega tečaja je bil, da se je ustanovila za naš okraj potrebna podružnica »Sadjarskega društva«.

Če pa pogledamo bolj natančno, kakšne sadove rodijo taki tečaji, ali prispevajo dosti k splošni gospodarski izobrazbi, moramo žal priznati, da od daleč ne toliko, kolikor bi si želeli. In to iz dvojnega razloga:

1. Tak tečaj traja 3 do 4 ure, ali pa še dalj. Obravnava se na njem cela vrsta najrazličnejših gospod

Za duha in srce

Koncert „Slovenskega krožka“ na Dunaju

Dunaj, 30. maja.

Na koncertu »Slovenskega krožka« na Dunaju 26. maja v veliki dvorani Češkega Doma so stale vse točke sporeda na odlični višini umetniškega proizvajanja. — Viškovčičev tamburaški zbor je dovršeno sviral tri komade, med temi njegovo najnovejšo skladbo »Ne plači, ne plači« v obliki tanga, katere bariton-solo je pel tehnik g. Zlatko Bisail. Moral je vsaj zadnji del ponoviti. — Viškovčič se je s to skladbo uvedel v dunajski glasbeni svet ter postal celo član društva autorjev in komponistov. — Pevke mešanega zbora v kroju dečev se pele »Pod oknom« v Hubadovi harmonizaciji in pa »Prišla je mišak dovršeno. Oktet je bil Ipravčev »Danica«, solo g. Zlatko Bisail, kojega obsežni, silni in čisti bariton je izval obudovanje. Moški zbor je pel Klaičev »Svrtač«, kakor odgovarja njeni notranji lepoti. Zlatko Bisail je zapel Gerbičev »Pojmo na prejo« in pa Serenado z izredno fineso. Spremljala ga je na klavirju gđ. H. Balzar, kateri je bil poklonjen šop. cvetja. Pa še eno iznenadenje moramo prav posebe omenjati. Mlada umetnica komtesa Lotte Paumgarten-Hohenschwangau, hči grajščaka na Kaltenbrunnu pri Ljubljani, je svirala Vieniawskega A-dur Polonezo. Na klavirju jo je spremljala gospa Illi Wertheim-Waldmann. Mati grofica je štala v ljubljanskih listih, da prireja naš krožek koncert in je opozorila nanj hčerko, ki se nam je takoj javila. Veseli smo te pridobitve v »Slovenskem krožku« in se nadejamo, da jo bomo še slišali. Umetnica je gojenka znanega profesorja Jul. Winklerja in je na Dunaju že na glas nadopolne umetnice. O njenih koncertih na Dunaju so izredno laskavo in pohvalno pisali vsi dunajski in razni inozemski listi. V Rogoški Slatinji je svirala ob spremstvu dr. Cerinove filharmonije. Ni treba še posebe naglašati, da nas je očarala s svojo umetnostjo in da si jo želimo še večkrat slišati. Zakaj ni še nastopila doma v Ljubljani, mi ni umljivo. Med prisotnimi na koncertu smo videli več gospodov in dam z našega poslanstva in konzulata, zastopnike češkega poslanstva in pa odlično število dunajskega glasbenega občinstva.

Poljski film

Poljska je postala nova filmska dežela v Evropi. Nič čudnega ni, če je skoro tridesetmilijonski narod začutil potrebo po ustvaritvi lastne filmske umetnosti. Danes treba zabeležiti dejstvo, da obstoja na Poljskem že stalen kader filmskih režiserjev in igralcev. Doslej izkazuje Poljska dvoje vrst filmov: tipične zabavne filme, ki so povsem slični siceršnjim evropskim in ameriškim zabavnim filmom, in filme, ki obravnavajo nacionalno poljske motive. Režiserji so se lotili predvsem upodobitve poljske zgodovine, pri tem so se pogostokrat držali del domačih pesnikov. Tako je bil film »Pan Tadeusz« narejen po romanu slavnega poljskega pesnika Mickiewicza. Film je dosegel lep uspeh doma in se je predvajal tudi v inozemstvu.

Poleg zgodovinskih filmov, ki naj bi poživili nacionalno zavest, produkcija Poljski še druge filme splošnega žanra. Tudi v tem pogledu se je filmska produkcija naslonila na literarna dela. Zeromski in Zapolska, poljska pesnika s svetovnim slovesom, sta prišla najprej na vrsto. Delo »Zgodnja spomlad« in »Beleži kot sneg« Zeromskega ter igri »Gospod poštar Tadejev« in »Izvrženci« sta bili filmsko upodobljeni. Nedavno je bilo dovršenih več novih filmov, med njimi »Pika na is«, superfilm »Človek s svetlo dušo« ter film »V poljskih gozdovih«, ki je narejen po romanu židovskega pesnika Opatusza.

Prav za prav nima Poljska do današnjega dne še pravih filmskih igralcev. Večina igralcev prihaja iz gledališča ali pa iz inozemstva. Nedavno so odkrili novo filmsko zvezdo A. Konopko, ki igra v filmu »Človek s svetlo dušo« glavno vlogo.

Poljska filmska produkcija se lepo razvija, a zaenkrat je še vendarle v početkih. Kino šele polagoma prodira v ljudske mase. Danes ima Poljska pri svojih 30 milijonih prebivalcev le kakih 400 kinogledišč. Vsekakor pa dosedajni koraki in početki mnogo obetajo in smemo v bližnji bodočnosti pričakovati kvalitete. V sovjetskem filmu ima Poljska lep vzor in zgled, če mu bo hotela slediti.

Moderna bolgarska umetnost

Moderni bolgarski umetniki so priredili razstavo »Rodnega izkustva«. V pokrajinskem oddelku se je odlikoval poleg topot slabo zastopane Konstantina Šerkelova predvsem Boris Denev. Krasne, v barvah skope slike »Lovec«, »Vas Bčkovec« i. dr. kažejo neko razodetje; usodno, mrko zamišljenost bolgarske narave, odsev težke zgodovinske usode. Globoko osebne so, tudi manj dekorativne in bolj človeške kakor popreje, pokrajine: Strnišče, Poletje i. dr., katere je razstavil Sirak Skitnik. Sicer je zatopljen ta nadarjeni pesnik še vedno predvsem v svoje barvne naloge. Med portretisti je ta pot slabo odrezal Ljubomir Dalčev. Njegovi akti so preleseni. Kritika mu englasno svetuje povratek k prejšnjemu preraphaelizmu ali tudi poglobljenje v domačo staro cerkveno sliko. Duševnost izraža Dalčev bolj kakor telemost. Pariške pretirane barve so v škodo naravnosti pri Ivanu Nenevu, dasi je zelo nežen. Ilija Petrov se vadi v primitivizmu z dobrim uspehom. Prav lepi so ženski portreti Vladimira Dimitrova-Majstrova s svojim širokim izrazitim ritmom in strogimi, treznimi velikimi očmi. Lepe dekorativne tipe je razstavil Ivan Lazarov. Vsakemu izvirajo smehljaj lepe igrače Ivana Penkova, hudomušno zajeti bolgarski kmetje in kmetice, lutke v brezhibnih narodnih nošah.

»Mladika«, št. 6 prinaša nadaljevanje Pregljevega »Petra Markoviča, strahu ljubljanskih solarjev« in Jack Londonovega »Kralja alkohola« ter lepi noveli »Sosedje« od Malešiča in »Herodej« od Jana Plestenjaka. Ciril Jeglič nas seznanja z okrasnimi spenjavkami za vrt in dom. Med »Pisanim poljem« najdemo zanimive stvari s celega sveta kakor tudi v oddelku »Družina«, ki je neprecenljive vrednosti za naše družine. Kakor vselej so vpletene v ostalo živo lepe pesmi in številne slike. »Mladika« se naroča pri Upravi v Celju in stane 84 Din in leto.

Izložba slovenskih »Ex libris« v Zagrebu. Pod pokroviteljstvom »Zajednice slavenskih družtev« se bo v kratkem otvorila tu za našo mlado grafiško značilna izložba v muzeju za umetnost in umetniško obrt v Zagrebu. Odboru, ki bo uredil razstavo in katalog, predseduje g. Joso Bužan. Do sedaj so prišla dela od: krakovskih grafičkov,

»Zwiazka polskih artystow grafičkov« iz Varšave, združenj »Ex libris« iz Poznanja in Lvova. Razstavo se bodo tudi udeležili: krožek češkoslovenskih »Ex libris« iz Prage, bolgarski grafički iz Sofije, hrvaški grafički iz Gradišćanskega, lužička in ruska grafička. Jugoslovanski »Ex libris« zastopajo tri mape bakrotiska in lesoreza, ki so se že večkrat razstavljale na mednarodnih izložbah.

Popis znanstvenih knjig. Vseučiliška knjigarna Kugli v Zagrebu je izdala popoln katalog srbskih, hrvaških in slovenskih znanstvenih knjig. Katalog je ličen in zelo dobro tiskan ter je jako pregleden. Tudi cena 5 Din je zelo nizka. Hrvatske in srbske znanstvene publikacije so bogato zastopane in morda celo popolne, toda slovenske jako revno zastopane.

Vigred, dekliniški list, št. 6, se spominja v poeziji in prozi svetega Očeta, Golobič in brat Nardžič gojita lepo dekliniško povest, drobiž je mičen ko vedno.

Jos. Wester in Peter Zmitek: Razgled z ljubljanskega Grada. V založbi mestne občine ljubljanske in v zbirki »Ljubljana nekdanj in sedaj«, je pravkar izšla lična knjižica pod gornjim naslovom. Opremljena je knjižica z razgledno panoramo, ki jo je narisal akademski slikar Peter Zmitek in ki je v svoji navinosti močno prikupna. Pisatelj Josip Wester piše v uvodu: Pri sestavljanju besedila me je vodil dvojen namen: gledavcu predočiti mesto in pokrajino v krajepisnem pogledu, obenem pa ga opozoriti na vsakršne turistične, zemljepisne, zgodovinske in kulturne zanimivosti, ki so z mestom in s pokrajino v miselni zvezi. — Prireditelj je svoj smoter v polni meri dosegel, kajti posamezna poglavja (Položaj grada — Pristop na grad in obhod po njem — Mesto in obmestje — Okolica in obzor: a) Krimski sektor, b) Triglavski sektor, c) Kamniški sektor — Kulturno-zgodovinski pogledi) obsegajo vse, kar želi razvedni gledavec vedeti, kadar se z Grada razgleduje. Knjižica, ki je pisana prijetno in poučno, bo vrlo dobrodošla vsem tistim, ki imajo kaj zmisla za turizem — in takih je pri nas mnogo — kakor tudi tistim turistom, ki jim je ljubljanski Grad najvišja dosegljiva točka... Mestni občini ljubljanski moramo biti za to izdajo hvaležni. — s. š.

Pregled moderne fotografije. Drogerija Gregorič v Ljubljani je pravkar izdala cenik fotograf-skih potrebščin, ki pa ni samo gola trgovska zadeva. Zunanost je okusno opremil slikar H. Smrekar, vsebina nam pa da pregled najboljših svetovnih fotografskih proizvodov z natančnimi opisi. Ti opisi niso v običajni skrajno mučni trgovski slovenski ampak povešni gladko in prijetno tečejo. Za netežnje dosedanje nenake izraze rabi dokaj posrečeno slovensko terminologijo (Rollfilme, naviti filmi; Film pack, zloženi filmi; Gegenlicht-blende, senčniki, zaklop, zaslonka, iskalo, medlica, snetje, udeženje itd.). Cenik sliči tistim, kakor jih izdaja svetovna firma po vsememestih. Litanje po ceniku, ki nam nudi vpogled v mnogoličnost fotografske in kino-tehnike, je naravnost prijetno in zelo poučno.

René Bazin »Le roi des archers«. Zadnji čas je v francoski javnosti zatemnilo mnogo drugih, aktualnejših imen in odličnega katoliškega romanopisca Renéa Bazina, čigar povest »Gruda umirac« je znana tudi slovenskim čitateljem v izdaji Leonove družbe po izvrstnem prevodu dr. Izidora Cankarja. Bliža se proslava jubileja njegovega književnega delovanja in mlajši rod ga skoro več ne pozna. Njegov poslednji roman »Le roi des archers« je ostal v francoski javnosti skoro neopažen. Bazin je pač prethil, preteneč za sedanji grobi čas. Z mojstrsko tehniko prikazuje usodo marljivega in vestnega delavca-vdovca, čigar dve hčeri stopata v samostojno življenje, ena po pošten, druga po nepošteni poti, in ki v svoji enolični in dolgi vsakdanjosti goji svoje nade in obkokuje svoja razočaranja. Toda kdor ume slediti pesniku, ki zna na tihem položiti v preprostega človeka vse skrivnosti dežele, njeno dolgo zgodovino, zgodovino Flandrije, njeno bežno sedanost in meglovito bodočnost zajeti v gubah, ki se vti-skujejo v čelo starajočega se junaka, ki ve za čast in ki mu je dala priroda ponos, temu bo tudi »Le roi des archers« kmalu ljub in domač znanec v šumi dobrih zancev iz dežele pesniške domišljije.

Francija in Adam Mickiewicz. Nedavno so odkrili v Parizu veličasten spomenik velikemu poljskemu pesniku. Pri tej priliki je izdala založba Gebenther & Wolff v Parizu knjigo »L'homme éternel«, katera vsebuje lep izbor Mickiewiczzeve proze. V isti založbi sta pri tej priliki izšli še sledeči zanimivi deli: Stanislaw Pjotr Kocorowski: Adam Mickiewicz et la pensée française 1850—1923 ter Jean-Paul Palewski: Mickiewicz l'âme de la Pologne.

Giuseppe Toniolo: Economia politica. Katoliška univerza v Milanu pripravlja izdajo spisov Josipa Toniola, velikega italijanskega krščanskega sociologa. »Rivista Internazionale di Scienze Sociali« objavlja posnetek, v katerem Filippo Meda podaja socialno-ekonomske ideje Toniola. Filozofske in verske ideje gotove dobe imajo po Toniolovem mnenju odločen vpliv na socialno življenje. Ideje reformacije in prosvetljenstva so rodile politično ekonomijo Adama Smitha. Ta politična ekonomija je v območju kapitalizma reducirala na minimum moralne in pravne zakone. Proti temu individualističnemu gospodarskemu liberalizmu je nastala reakcija v socializmu, ki ima svoje filozofske korenine v materialističnem panteizmu. Katoliški socializem ima nalogo pokazati napake vseh teh ekonomsko-političnih sestavov. Katoliška socialna šola začrtava jasno svoja načela nad liberalnim individualizmom in socialnim panteizmom. K razvoju katoliškega socializma so največ doprinesli: katoliška univerza v Louvainu, ki je že l. 1836 začela s poukom politične ekonomije v tem smislu; Ketteler, Unija v Friburgu in pa promulgacija enciklike Rerum Novarum.

Cenena knjiga. »Die litterarische Welt« prinaša v zadnji številki članek o ceneni knjigi. Pri tej priliki z zadoščajem opozarja pisec članka na publikacijo založništva »Knaur«, ki nudi največja dela svetovne literature v dobrem prevodu in lepi opremi za naravnost majhno ceno 2,85 mark. Uspehi teh Knaurovih izdaj so veliki. Od Knuta Hamsuma je roman »Zadnje poglavje« izšel že v preko 160.000 izvodih. Slično delo Dostojevskega, Tolsteja in drugih. Tudi naše ljubitelje knjige opozarjamo na te izdaje, ki so dvakrat, trikrat in še večkrat cenejše od drugih.

Založništvo »Verlag für Literatur und Politik« v Berlinu pravkar razpisuje subskripcijo za 4. zvezek »Zbranih spisov« Lenina (doba 1901—1902). Rok za subskripcijo poteče s koncem tega meseca.

DOKTORJA FRANCETA PREŠERNA Zbrano delo je najlepši knjižni dar Slovencev v letu 1929. V neizpremenjeni obliki prvega natisa beremo tu Početek slovenskih poezij, potem Nameček nemških in pomembnih poezij in njegova Pisma. Imamo tedaj vsega Prešerna, ki bo po tej knjigi prodl v slherni slovenski dom ter postal last vsega našega ljudstva. (Cena broš. 40, vez. 55, celo usnje 90 Din.) Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

OTROCI SOLNCA, spisal Ivan Pregelj. Ljudske knjižnice 27. zvezek. — To je najljubeznivija povest mojstra naših modernih pisateljev, povest globoke in sramežljive ljubezni, temnih in bolnih strasti na eni, solnčočiste nežnosti na drugi strani. Vzrastla iz naše zemlje, nam ta povest odkriva višine in brezdna slovenske duše. Broš. 24, vez. 32 Din. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

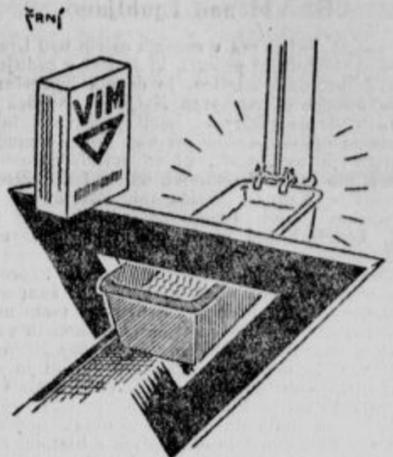
STORZEK, spisal Lorenzini, Ljudske knjižnice 26. zvezek — najboljša italijanska mladinska povest v lepem prevodu Jožeta Lovrenčiča z mnogimi ilustracijami. Najlepši dar za otroke po svoji čisto otroški duši prikojenosti Segavosti, bujnosti in čudapolnosti. Broš. 14, vez. 22 Din. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

HČI CESARJA MONTEZUME, spisal Ridder Haggard, Ljudske knjižnice 25. zv. — Povest iz bojev Mehikancev zoper španske osvajače, poučna, pisana z divno fantazijo, vpletajoča v borbo krvi in plemena zvesto ljubezen. Broš. 30, vez. 42 Din. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

IZPOD GOLICE, spisal Slavko Savinšek. Ljudske knjižnice 29. zvezek. — Eden naših najbolj nadarjenih mladih, ki se je vglobil v srce slovenskega kmetijskega naroda, nam v tem z vsi drhtečo napetostjo prave ljudske povesti napisanem romanu slika krave boje tihotapev z oblastmi, odigravajoče se pod Golico, ki vzgaja naš naznanj trpki in grasti, nazmotraj pa tako mehki rod. Broš. 30, vez. 42 Din. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

HANKA, spisal A. Marby, Ljudske knjižnice 24. zvezek. — V »Hanki« imamo Slovenec edini roman, ki nas vpelje v življenje malega lužičko-srbskega plemena, ki ves obdan od mogočnega nemškega naroda, ohranja svoj jezik in svoje šege. Broš. 22, vez. 30 Din. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

NODLAG, povest irskega dekleta, spisal Sheehan, Ljudske knjižnice 23. zvezek — je eden najboljših romanov svetovnega slovstva, ki veličuje tisočletno borbo irskega naroda za domačo vero in svobodo; ne samo zanimiv in poln romantične lepote, ampak tudi velike narodno-vzgojne vrednosti. Broš. 24, vez. 32 Din. Dobi se v »Jugoslovanski knjigarni« v Ljubljani.

VIM

SNAŽI VSE V HIŠI

Človek in paragraf

Če se stara devica zaljubi...

Potlej je res križ in gvišna zguba. Zakaj že pri mladih dekletih ljubezen močno vzplamti — pri starih zagori naravnost s plamenom, ki niti več ogenj ni, ampak požar, požar, natančno tako, kakor pri starem panju. In gori potem s takšno silo ta požar, da je včasih treba de-belega kola in udarca po glavi ž njim, da zopet zmaga pamet. Tak udarec so doživele neke ženske tam pod griči na deželi, ko jih je spretno ogoljufal Vilček Motovilček. Obljubil je eni in drugi zakon, izval jim denar in jo — pobrisal, kaj pa ste mislili! O Vilček Motovilček je spreten ptiček in se razume na takšne reči! Bil je radi raznih goljufij že dvakrat po 6 mesecev zaprt, drugič spet 6 tednov itd. Kratko in malo: on je tip! Pred sodniki stoji ves skrušen, sklonjene glave, v povalnji obleki. Je oženjen. Pavlo je vzel, lahkoverno žensko; dolga leta je bila služila Pavla in si je kot postrežnica in gospodinja prihranila čedne denarce. Prišel je Vilček, Pavla se je obesila nanj — na, kaj ji pomaga! Res jo je Vilček poročil, toda koj po poroki ji je izvalil ves denar ter jo pustil in šel dalje svojo pot. Pavla je čez noč postala zakonska žena, imela je pa od tega v vsakem oziru le škodo — Vilček pa si je že izbral novo žrtev. Spet se je spravil nad starejšo žensko ter ji sveto prisegal ljubezen in ji obetal zakon. Le v drugo vero mora prestopiti Jera, pa jo bo koj vzel! In bi bila Jera nemara res storila še to neumnost, pa je bil k sreči Vilček prej razkrinkan. No, ob denar pa je lahkoverno Jero podjelni Vilček vendarle spravil. In ne samo njo, še nekaj takšnih devic je falot poiskal in vse po vrsti je obral za čedne vsotice. »Kako pa je tudi govoriti znal, gospod predsednik!« so hitele pripovedovati na razpravi ženske skozi škribnaste zobe.

Pa se Vilček ni bavil samo s stariimi devicami in z namišljenimi porokami in vseh straneh, ampak je bil podjeten tudi v drugih ozirih. Prodajal je srečke. Ponujal jih je od hiše do hiše in je kajpak goljufal pri tem, kolikor je le mogel. Srečke so bile plačljive na obroko, on je smel na roko vzeti le prvi obrok. No, Vilček se pa tega ni držal tako strogo. Rozi Fevš je n. pr. prodal par takšnih srečk ter mu je Roza kar koj izročila denar za dva obroka. Pozneje se je oglasil pri Rozi še enkrat in mu je ona plačala še ves ostali znesek za srečke. Ni pa goljuf zneskov poravnal pri svoji banki, za katero je srečke prodajal, kaj pa še! Drugi ženski je pa še prav fest pokadil. Najprej ji je prodal srečko, čez teden se je že oglasil spet z veselo novico: »Poglejte, gospa, ko ste se tako branili kupiti srečko; zdaj boste pa še hišo lahko zidali... Vaša srečka je zadela 8500 Din!« Seveda se je Vilček prav debelo zlagal — na razpravi se je moral tej raci še predsednik senata smejeti, ko jo je bral iz spisov. In tudi publika v dvorani je bruhnila v smeh. Od sile so res nekateri ljudje naivni in lahkoverni; različni takšni in podobni sleparčki jih potegnejo mimogrede! Še nekega starejšega, očitno inteligentnega gospoda je ofražil Vilček za 240 Din. Prišel je k njemu in povedal: »S tole srečko pojte v banko in koj boste dobili 4000 Din, le meni dajte 240 Din.« In lahkoverni mož mu je denar res odšt! — Skupno je Vilček Motovilček na takšne in podobne načine ogoljufal razne stranke za 6360 Din. Bil je obsojen na eno leto ječe s postritvami ter kajpak tudi na plačilo odškodnine vsem ogoljufanim — če jo bo res plačal, je seveda druga stvar. Vilček je dejal, da je takšna kazen pretrda, da pri poroti za večje stvari manj dobe ter je iz teh vzrokov prijavil vzklice.

Zahvala

Ob priliki javnosti že znane požarne nesreče v Kočevski Reki z dne 9. maja 1929, smo bili podpisani materijelno znatno oškodovani. Ker smo pa bili medtem zavarovani pri domači zavarovalnici »VARDAR« d. d. v Ljubljani, smo prejeli od iste kulantno in takojšnje izplačilo odškodnine. Radi tega si stejemo v svojo dolžnost, da se zavarovalnici »VARDAR« za to njeno kulantno postopanje javno zahvalujemo in da jo vsem najtopleje priporočamo.

Alojz Krisch
župni upravitelj

Franc Knaus Franc Rajšel Franciška Knaus
Ana Fritz Marija Wittine
vsi posestniki v Kočevski Reki.

KMETIJSKO DRUŠTVO V SODRAŽICI naznanja žalostno vest, da je njegov dolgoletni član načelstva in bivši podnačelnik, gospod

Alojz Oražem

posestnik v Globeli

dne 31. maja mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v nedeljo 2. junija ob 3 popoldne.

Načelstvo.

Št. Vid nad Ljubljano

Naš št. Vid je res v mnogih ozirih nad Ljubljano. Avtomobilni promet, ki se širi v zadnjem času z mrzlično naglico, je docela izpremenil način našega dosedanjega življenja. Najbrž ni kraja v državi, kjer bi imeli prebivalci take prometne prilike, kakor pri nas. Poleg domačih Magistrovih avtobusov, ki so stalno na cesti, drve mimo težki Carmanovi, oni iz Loke, Žirov, Železnikov, Kranja, Tržiča itd. Povrh pa še na stotine drugih. Lahko se trdi, da vozi ob lepih nedeljah tod mimo nad tisoč motornih vozil.

Sentvidčani nismo nasprotni temu napredku, saj mora končno tak razmah tudi nam nuditi kake koristi. Toda želeli bi pred vsem nek red. Svoj čas je bilo videti na obeh koncih vasi desko z napisom, v kakem času naj se vozi skozi vas. Ti napiso so neko noč zginili in od tedaj dirjajo avtomobili po mili volji skozi vas v tempu 50 do 60 km. št. Vid, ki je nad Ljubljano, je ob lepih dneih zavil v oblake prahu, ob dežju pa na debelo oškropjen z blatom. Zaradi divje vožnje je bilo že dovolj nesreč pa jih bo še, ako se temu ne napravi konec. Nevarnost je zlasti pri šoli in cerkvi, kadar prihrume ljudje na cesto in pridrvi tak avto med nje. Pozivamo oblasti pravočasno, da se tu napravi red!

Drugo važno vprašanje za št. Vid, katero ne bo škodilo načeti v javnosti, je vprašanje kanalizacije. Lega je tu namreč taka, da deževnica nima naravnega odtoka z državne ceste, odkar so se nekatere parcele na spodnji strani cerkve zazidale. Deževnica teče sedaj, zlasti ob nalivih, od cerkve do Cebava čez cesto, dokler se ne razlije po vrtovih niže ležečih posestnikov. Da tem to ni vseeno, je jasno in zato romajo pritožbe in dekreti sem in tje in je stvar povzročila že dosti hude krvi. Sedaj nameravajo ob strani ceste napraviti jame, ki naj bi vodo požirale. Ta sklep bi se imel te dni izvršiti. Prijavili pa smo nekateri proti temu svoj protest, ker v tem ne vidimo rešitev vprašanja. Take jame bi predvsem pokvarile cesto, drugi ne bi bile higijenične, v njih bi zastajala umazana voda in blato, ki bi bilo kmalu grezdišče smradu in bacilov. V hiši nam bi pel radio, v luži pod oknom pa nam bi žabe regljale. Kaj se to pravi?

Št. Vid s svojo industrijo, s svojo lego kot ljubljansko predmestje, je že danes, pa bo še bolj važna točka. Načrt potrebnega vodnega odtoka naj izvrši strokovnjak v duhu moderne kanalizacije po navodilih prizadetih oblasti. Te oblasti naj bodo uverjene, da interesi kakor tudi drugi Sentvidci ne bodo delali ovir, ako bodo videli, da se je storilo nekaj pametnega za naš ljubi št. Vid nad Ljubljano.

Primorske vesti

Duhovniška vest. Vlada je potrdila imenovanje mons. Ivana Krena za kanonika pri goriškem stolnem kapljlu.

Duhovniške vesti. Dosedanji župnik v Smarjah č. g. Franc Kranjec, ki ima za seboj že 47 let službe, je stopil v pokoj. Odslej bo upravljal duhovnijo v št. Mavru pri Gorici. Župniško mesto v Smarjah je zasedel č. g. Ciril Munih, na njegovo mesto v Soči pa je prišel č. g. Anton Zagar, kaplan v Bovcu.

Umrli so: V Biljah I. Zamar, mati g. kurata; v Potravni bivši orožnik Stefan Makarovič; v Zaloščah pri Dornbergu 17 letna Ivanka Vodopivec; v Zabljah kmet Feliks Troha; v Dobravljah na Vipavskem Franc Hrobat, oče živnozdravnika dr. Hrobata; v Temnici 18 letna Lucija Stepančič; v Kopriivi bivši župan Jožef Gulič.

Smrt pod vozom. Blizu Šturij so se splašili konji Petru Krečiču, ko je peljal oglje proti Gorici. Voznika so konji nekaj časa vlekli po cesti za seboj, nenadoma pa je padel pod kolo, ki mu je zdrobilo lobanjo. Bil je na mestu mrtev. Konji so dirjali še naprej, dokler se ni voz prevrnil v jarek.

Poletni zlet dopolavoristov. Osrednje vodstvo fašistovske delavske organizacije »Dopolavoro« pripravlja zlet dopolavoristov iz vse Italije na primorsko mejo. Priprave vodi sam generalni tajnik fašistovske stranke Turati. Zlet se bo vršil dne 29. in 30. junija. Zletniki se bodo usmerili proti Vidmu, Gorici, Trstu in Reki.

Brunner je zaprl svoje tovarne tudi v Podgori. Na cesti je okoli 4000 delavcev in delavk. Tovarnar je javil, da ni surovin. Tudi ajdovska predilnica se zapre. Tržaški »Piccolo« je proti taki likvidaciji Brunnerjevih podjetij, češ, da tako »poravnava« želijo drugi italijanski tekstilni industriji, ki ne pomislijo, da bo pri tem trpelo gospodarstvo Trsta in vse Primorske.

Se vedno žrtve vojnega streliva. Terpin Milan, star 12 let, iz Vedrijana v Brdih, je našel kos želatine in pričel biti z njo po kamnu. Želatina je razpočila in ranila dečka po obrazu. Upanje je, da ozdravi v enem mesecu. — V Gorici se je petletni Klement Pavlin, Klementov sin, igral z nerazpozanim nabojem. Naboj je eksplodiral in razmesaril dečku trebuh. O njegovem stanju se zdravniki še niso končno izrekli. — Tudi v Lokavcu pri Ajdovščini se je pripetila huda nesreča. Fornazarič Franc, star 14 let je našel granatni naboj. Vzel je kladivo in udaril večkrat po njem. Naboj je eksplodiral z močnim treskom. Fantu je odneslo tri prste, palec, kazalec in sredinec, na levi roki.

Potrti neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem pretresujočo vest, da je naš iskrenoljubljani oče, stari oče in tast, gospod

Franc Nekrep
zasebnik

v petek 31. maja 1929 ob pol 16 po kratki, težki bolezni, previden s tolažili sv. vere, v 62. letu svoje dobe, bogu vdano preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v nedeljo 2. junija ob pol 17 iz mrtvašnice splošne bolnice na Magdalensko pokopališče v Pobrežju.

Sveta maša zadušnica bo darovana 3. junija 1929 ob 7 v župnijski cerkvi sv. Magdalene v Mariboru.

Maribor, dne 31. maja 1929.

Franc Nekrep, žel. uradnik, sin. Marija, Nekrep, hčerka. Marija Nekrep, snaha. Trudi in Albert Nekrep, vnuka.

Brez posebnega obvestila.
Mestni pogrebni zavod v Mariboru.

Važno za vse, ki imajo boleče noge!

Dr. Scholl-ov Bunion Reducer
ščiti občutljivo mesto stiskanja in zabranjuje povečanje stopala in razširjenje čevljev

Utrujene in boleče noge, ploščate noge, slabe gležnje itd. olajša takoj dr. Scholl-ov Foot-Eazer.

Dr. Scholl-ovi pripomočki

za zdravljenje nog jamčijo za brezhibno oporo oslabeledih nog, ker s tem obnovijo normalno delovanje mišic in cirkulacijo krvi in zabranjujejo vsako boleče stiskanje.

Prodajo izvršuje strokovno izurjeno osebje.

„Petovia“ zaloga Ljubljana Dunajska
čevljev cesta 1-a.

DALMATINSKI

la Portland
cement

svetovne znamke

SALONA (TOUR)

dobavimo v juta
in papirnatih
vrečah

promptno iz naše tovarne
manjše količine pa iz našega ljubljanskega
skladišča poleg špedicije Ranzinger

„SPLIT“

d. d. za cement
Portland
Masarykova cesta 23.

Pozor!
Zasebni
tečaj za gg. čevljarje!

se vrši v mesecu juliju in avgustu. Poučevalo se bo pri krojev. vzorcev, kolekcijske vzorce, izdelovanje gor. delov, praktično lepljenje čevljev, galos itd. po novi metodi »Ekkam« in »Ago«. Zahtevajte prospekt. Josip Steinman, Kolodvorska ulica 41, Ljubljana.

Kako prideš na lahek način in brez velikih žrtev do udobnega doma?

Za uradnike, delavce, poročene in samce, uvedemo prodajo po posebnem obročnem sistemu na mesečno ali pa tedensko odplačevanje kot sledi:

Za mesečno plačilo od Din 62-50 ali pa 125 v 12 odnosno 24 obrokih, dobavimo interesentu po vplačilu vseh obrokov moderno kuhinjsko opremo, belo emajlirano, obstoječo iz 1 kredence, 1 mize, 2 stolčkov, 1 zaboja za premož in ene police za vodo.

Za mesečno plačilo od Din 196 ali pa 392 v 12 odnosno 24 obrokih, dobavimo kompletno spalnico iz mehkega lesa, belo emajlirano ali hrastovo, pleskano, v prijetnem modernem slogu, obstoječo iz 2 omar, 2 postelji, 2 nočnih omaric, 1 mize, 2 stolov in 1 tridelne psihe s 3 brušenimi ogledali.

Za mesečno plačilo od Din 304-50 ali pa 609 v 12 odnosno 24 obrokih dobavimo isto spalnico iz hrastovega lesa, politirano.

V navedenih obročnih cenah je vsebovana kompletna izdelava pohištva z najmodernejšim okovjem, šipami in ogledali za psihe, kakor tudi strokovnjaška embalaža za prevoz potom voznika in železnice, dalje dostavljanje pohištva na postajo Celje.

Pohištvo dobavimo po vplačanih obrokih.

Za sigurnost obročnih plačil jamči eden najmočnejših slovenskih denarnih zavodov.

Razen omenjenega pohištva izdelujemo po obročnem sistemu tudi jedilnice, gosposke sobe, kakor tudi posamezne komade po želji iz žlahtnega lesa kot ptičju javor, kanadska breza, palisander, boks, bubingo, različni oreh, afrikanska hruška itd.

Proračune in načrte pošljemo takoj na zahtevo.

Zahtevajte prospekte in proračune! Tovarna pohištva

FRANJO VEHOVAR, CELJE

Nabava drv za kurjavo

Aprovizacija

Direkcije državnih železnic v Zagrebu,
Petrijnska ulica 38

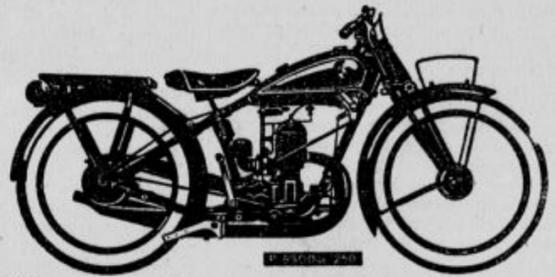
želi nabaviti potom pismene licitacije

300 — 400 vaŕonov
bukovih polen in sicer
la ali IIa KVALITETE.

Rok dobave do 31. decembra 1929,
toda 200 vaŕonov brezpogojno do sep-
tembra 1929. Plačilo po pogodbi. Po-
nude na cena od nakladalne postaje.
Oferte se sprejemajo do 15. junija 1929.

Najnovjši
model
1929

PUCH

250
cm

Najmodernejša konstrukcija — Nedosegljiva trpežnost in zanesljivost — Najcenejši motor — Najugodnejši plačilni pogoji

Viktor Bohinec, Ljubljana
Dunajska cesta št. 21

Na velesojmu paviljon „G“

Opozarjamo na „Mali oglasnik“

v našem dnevniku. — Poslužujte se ga ob vsaki priliki

Zahvala

Povodom prerane in nenadomestljive izgube našega srčno-ljubljanskega moža, očeta, brata, svaka, zeta, gospoda

Jožeta Jegliča

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, znanecem in prijateljem za izkazano sočutje najiskrenejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo gg. zdravnikom, čč. sestram, č. g. duhovniku v Leonišču, ki so mu lajšali trpljenje zadnjih ur, čč. gg. duhovnikom v Begunjah, tukajšnjemu gasilnemu društvu in občinskemu odboru za krasno cvetje in častno spremstvo na njegovi zadnji poti, pevskemu zboru za ganljive žalostinke, ter vsem drugim darovalcem cvetja, in končno vsem onim, ki so ga spremili na poslednji poti, ter se ga spominjali v molitvi.

Begunje-Žirovnica, dne 31. maja 1929.

Žalujoči ostali.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V SODRAŽICI naznanja pretužno vest, da je dne 31. maja po daljši bolezni umrl član njenega načelstva, gospod

Aleš Oražem

posestnik v Globeli

Pogreb prezasluznega moža se vrši v nedeljo, dne 2. junija ob 15 iz hiše žalosti na pokopališče v Sodražici.

Pokojnik je nad 20 let nadvse marljivo delal v prosep našega denarnega zavoda. Čast njegovemu spominul

Sodražica, dne 31. maja 1929.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismo vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon števil. 2328.

Službe isčejo

Trgovski sotrudnik
mlajša moč — vojaštine prost, želi službe v mestu ali na deželi v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 5824.

Mlada deklet
ki zna nekoliko šivati, išče službo. — Naslov v upravi »Slov.« št. 6014.

Gospodična
iz boljše družine želi iti k enemu ali dvema otrokoma na deželo čez polje brezplačno. Naslov v upravi »Slov.« Maribor.

500 Din nagrade
dobi, kdor preskrbi stalno službo pri pošti ali železnici 28 let staremu mladeniču. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6027.

Službo določa

Zastopnike in potnike
v vseh večjih krajih Slovenije — išče za vsakovrstna zavarovanja

Herceg - Bosna
splošno zav. družba, podružnica Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 7.

Čevljarški vajenec
se takoj sprejme. Anton Šinkovec, Pod trančo 1.

Učenec
za sobno dekorativno slikarstvo se sprejme. — Poizve se: Izžanska c. 26, Ljubljana.

Prodajalka
mešane stroke, z daljšo prakso in dobrimi spričevali, se išče za podružnico. Dopisi na oglasni oddelek »Slovenca« pod šifro »Vestnost« št. 5938.

Dva vajenca
sprejemaj za sedlarsko in avtotapetniško obrt. Stefan Vincek, Tržaška 9, Glinca - Ljubljana.

Natakarica
pridna, poštena in prijazna, lahko tudi z dežele, z dobrimi spričevali, se takoj sprejme. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5994.

Fanta
od 12 do 16 let starega sprejemaj v službo kot pomoč pri živini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6048.

Žensko iščem
za prodajo na trgu in za razno delo. — Dolenjska cesta 72.

Učenca
išče mizarški mojster na deželi. — Pojasnila daje: Kopriva, Ljubljana, Aleksandrova 14.

Kleparski pomočnik
samostojen, več stavbinskega in galanterijskega kleparstva, se sprejme takoj. Prevzame tudi lahko urejeno delavnico. Pogoji po dogovoru. Predpogoji: zanesljiv in dober delavec. — Isto podjetje takoj sprejme 2 ključavničarska pomočnika za stavbinska dela. Dopise upravi »Slovenca« št. 5986.

Vajenka
se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom na deželi. Vsa oskrba v hiši. Pogoji: pošten, staršev, dobra računarica in veselje do trgovine. — Lastnoročno pismo s prepisi zadnjega spričevala je poslati upravi »Slov.« pod »Vajenka« št. 5989. — Prednost imajo one z dežele.

Družabnika
s primernim kapitalom za osebno sodelovanje pri vodstvu dobro vpeljane gostilne in ureditev malega hotela na zelo prometni točki, sprejemaj. Nestrokovno izobraženi izključeni. Ponudbe pod šifro »Zlata jama«.

Natakarico
plačilno, provizijsko, s primerno kavcijo, sprejemaj k dobro vpeljani gostilni na prometni točki Ljubljane. Upoštevaj samo strokovno naobrazene, agilne moči. Pismene ponudbe na upravo pod šifro »Takoj 15.000«.

Hišnik
mizar ali zidar, se sprejme. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Hišnik«.

Šofer
zanesljiv, dober vozač, se sprejme k osebnemu avtomobilu. Ponudbe je predložiti s spričevali prejšnjih služb, kakor se tudi osebno predstaviti pri Feliks Urbanc, Ljublj.

Pekovski vajenec
15—16 let star, priden in pošten, kmetski fant z dežele, se sprejme. Hrana in stanovanje v hiši. Drugo po dogovoru. Poizve se: Ljubljana, Zvezdarska ulica 4, Zabajek.

Učenko
za šivanje sprejme takoj modna šivilja. Naslov v upravi »Slovenca« na Miklošičevi cesti.

Prodano

Puhasto perje
kg 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Izkoristite priliko, dokler traja zaloga. L. Brozović, kemička čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

PRODAJA KOŠNJE
L. Knez iz Ljubljane bo prodajal v nedeljo, dne 2. junija t. l. svojo travo za obe letošnji košnji. Prodaja se prične ob 2 popoldne pri Ančnikovem kozolecu v Spodnji Šiški.

Gramofon
sist. »Pathe«, brez igel, s 100 ploščami, se prodaja. Cena po dogovoru. Naslov v upravi števil. 5848.

Jeklene vrvi
17, 22, 35 mm - večjo množino - prodaja Mihael Kavčič, Zg. Šiška, Ljubljana VII, telef. 22—97.

Opel 4/16 HP
skoro nov, dvosedezni, porabi 5 l. in pol l. benzina, ugodno napredaj. Naslov v upravi lista pod št. 5919.

Čebelarjem
se nudi ugodna prilika za nakup lepega ulnjaka za 30 A.-Z. panjev. Poizve se pri župnem uradu Sela pri Kamniku.

Dolg klavir
prodajam za 5000 dinarjev. Ogled od 9 do 12. Kje, pove oglas. oddelek »Slovenca« pod števil. 6013.

Knjige
stare, napredaj. Življenje svetnikov, vez. iz l. 1828, cena 700 Din. Poizve se pri g. Ant. Turk, knjigovoznica, Dunajska c. 3.

Prodaj parcelo
v bližini glavnega kolodvora. Levceva ul. 11/1.

Prodaj šest oken
trodelnih, dobro ohranjenih, pripravne za pisarno. Istotam napredaj skoraj nova kopalna peč. Bleiweisova cesta 25.

Bencin - motor
5½ KS, in gepelj, se takoj prodaja, vse novo, zaradi naprave močnejšega. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 5992.

Pletilje, pozor!
Pletilni stroj, model 9/60, tvrde Popp, skoraj nov, poceni prodaj. Sv. Petra cesta 51.

Iglaste drevja
večjo množino, prodajam. — Kdo iz Cerkelj, pove uprava »Slov.« št. 5988.

Ilustrirani Slovenec
vezan, letnik 1925, 1926 in 1927, napredaj. Naslov v upravi pod števil. 5849.

Prodaj vozove,
diro, truge, komate, prsno opremo, sedla, vozno plahto, brek (zapravljiveček), Dolenjska cesta 72.

Harley-Davidson
1200 ccm, prikolica, skoraj nov, prodaja Žirovnik, Dalmatinova 11, prtiličje, desno.

Garnit. stolov in miz
dobro ohranjeno, za gostilniški vrt, kupim. Ponudbe na upravo pod »Ugodno«.

Prodaj se ugodno
salonska obleka, frak in smoking, velika risalna deska s predalom in kozli na prestavo, 2 mali desk, bolniški stol iz hrastovine. Naslov: Škofja ulica št. 7/III.

Prodaj
v popolnoma dobrem stanju dvovprežni ali enovprežni železni gepelj ter mlaticino z vso opremo za mlate. Več se poizve pri lastniku: Zupančič Ivan, posestnik, Gabersko, Trbovlje 2.

Dva pletilna stroja
v dobrem stanju, se prodajata, in sicer stroj ahtschloss 8/80 in stroj jaquard 8/80 s sedmimi modernimi vzorci. Naslov pove uprava lista pod št. 5952.

Kupimo

Kupim
hrastove hlode. — J. Pogčnik, Ljubljana, Kralja Petra trg 8.

Hlode
hrastove, od 20 cm naprej, kupi vsako množino parna žaga. V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom.

Pianino
ali kratki glasovir, kupim. — Koren, Pobrežje, Cankarjeva pri Mariboru.

Kupi se:
dobro ohranjena vodna turbina za ca. 2.1 metra padca vode, 1100 do 1500 lit./sek., stoječa ali ležeča, z regulatorjem (za pogon dinamo). — Dobro ohranjen Diesel motor za ca. 45 KS, komplet, in istosmerni dinamo 230 V, 100 A s kompl. stikalno napravo. — Ponudbe na J. Hobel, Črna pri Prevaljah.

Trgovski portal
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe z navedbo velikosti in cene na upravo lista pod »Komplet« št. 5970.

Iščem
večjo množino mleka za dnevno dostavo. Ponudbe na upravo lista pod »Mickarna« št. 5961.

Drva bukova
in mešana za izvoz v Italijo, za plačilo proti voznemu listu ponudite na: Ljubljana, poštni predal 85.

Vnajem Lokali

trgovsko-pisarniški se oddajo na Miklošičevi cesti. Pojasnila daje pisarna dr. Frlana Fr., odvetnika v Ljubljani, Miklošičeva cesta 4.

Dobro idočo pekarno
pod ugodnimi pogoji išče v najem Alojzij Lipša, Golubovec, kraj Varaždina.

Trgovske lokale
za železnico ali kako drugo podjetje oddam. Ponudbe pod »Soliden trgovcev«.

Trgovski lokal
iščem. Najraje na Mestnem trgu, Starem trgu ali Florjanski ulici. — Ponudbe na upravo Slovenca pod števil. 9.

Mesarijo
dobro vpeljano, na prometnem kraju (tudi na deželi), vzamem v najem takoj. Ponudbe pod »Mesarija 27« na upravo.

Stanovanja

Stanovanje
obstoječe iz treh sob, kuhinje in pritlikin, se odda za avgustov termin na Miklošičevi cesti. Pojasnila pri advokatu dr. Frlanu, Ljubljana, Miklošičeva cesta 4/1.

Eno ali dve sobi
kabinet in kuhinjo išče za takoj zakon. par brez otrok. — Ponudbe pod »Mlad zakonski par« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje
eno ali dve sobi s kuhinjo in pritliklino išče čez dan odsotna boljša stranka brez otrok. Ponudbe pod šifro »Cistota« na upravo »Slov.«.

„PLANINKA“ zdravilni čaj
prenavlja, čisti in osvježuje kri, izboljša slabo prebavo, slabotno delovanje čreves, odstrani napuhavanje, obolenja mokračne kisline ugodno vpliva na tetra, žolč in na žolčni kamen. Vzpodbuja apetit in izbornu učinkuje pri arteriosklerozah.

Zahtevajte v lekarnah samo pravi „PLANINKA“ zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v plombiranih paketih po Din 20⁰⁰ z napisom proizvajalca:

Lekarna MR. L. BAHOVEC

LIUBLJANA, Kongratski trg

Inserati v "Slovencu"

imajo največji uspeh!

Dve sobi
v centru mesta, v bližini magistrata, meblir, snažni, s souporabo klavirja in kopalnice, oddam dvema učiteljicama kot stanovanjalkama v celem stanovanju; starost 30 do 45 let, katerih želja je mirno in družinsko življenje. Cena dvakrat 300 dinarjev. Dogovor ustmeno. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Družinsko življenje«.

Lepo sobo
takoj oddam. — Šiška, Maurerjeva 29.

Gospodično
vzamem poceni na stanovanje. Gerbičeva ul. 1/1.

Krasno stanovanje
oddam. 2 sobi, kuhinja, predoba, shramba, celo prtiličje popolnoma zase, takoj ali z avgustom. — Weiss Ivan, nova vila, št. 8, za Čadovo gostilno pod Rožnikom.

Dijake
dobrih krščan, staršev sprejemaj na hrano in stanovanje. Več v trgovini Florjanska ulica 15.

Objave

Pozor!
Velika razstava slik in okvirjev na velesjemu — Paviljon H št. 439. — A. KOS, Ljubljana, Mestni trg 25.

Prodaj hišico
v okraju 1 uro iz Radovljice. Cena 25.000 Din. Ponudbe na upravo pod »Nižji sloji«.

Prodaj hišico
v okraju 1 uro iz Radovljice. Cena 25.000 Din. Ponudbe na upravo pod »Nižji sloji«.

Prodaj hišico
v okraju 1 uro iz Radovljice. Cena 25.000 Din. Ponudbe na upravo pod »Nižji sloji«.

Dražbeni razglas!
Podpisani odbor razpisuje za popravilo cerkve in nadarbinskih poslopj zidarska, kleparska, mizararska dela, katera so proračunjena okroglo na 49.000 Din, zmanjševalno dražbo. Dražba se bo vršila dne 9. junija t. l. ob 4 popoldne na licu mesta. Cerkevno konkurenčni odbor na Ponikvi j. ž.

Razpis!
Kleparska dela pri cerkvi se razpisujejo. Pojasnila daje: župni urad Tunice pri Kamniku.

Posestva

Prodaj posestvo
zaradi selitve, lepo, 10 minut od glavne ceste v Paradižu pri Sv. Barbari v Halozah, obstoječe iz štirih orolov gorice, sadonosnik, njiva, gozd, 50 hl izbornega vina, lastnega pridelka, in jabolčnico. — R. Mioni, poštna hiša v Ptuj, SHS.

Otroke v skupinah
in posamezno bi poučevala gospa nemščino v Ljubljani in Kranju. Pouk na vrtu, izprehodih. Cena zmerna. Cenj. prijave pod »Prijetno učenje« na oglasni oddelek Slovenca.

Gg. letoviščarjil
Požor! Moderna, enonadstropna hiša s 13 sobami, povečini parketirane, v lepi, zdravi gorenjski vasi, katera je tudi doslej služila v to svrhu, je zelo ceno napredaj. Zraven je legi med malimi, lepimi vodno na razpolago različne hiše, posestva, gostilne itd., ter iščem tudi v prodajo vsake vrste posestev. Blagovolite se obratiti le na moje posredovalnico. — Rebolj Lovro, Kranj.

V vsi oskrbo
do smrti sprejemaj starčka ali starke z majhnim kapitalom v Celju. Naslov v upravi števil. 5680.

Vodna moč
dobičkanosna, dobro vpeljana obrt življenska eksistencna, mlin in žaga, stanovanje, gospodarsko poslopje, lepa lega in v bližini Ljubljane, ob glavni cesti, blizu postaje — vsled boleznj za 300.000 Din napredaj. Resne dopise na upravo »Slov.« Ljubljana pod »Sigurna bodočnost«.

Posestvo
z vsem inventarjem, ob kakih rekli, se išče v najem event. se kupi. — Naslov se poizve v upr. »Slovenca« pod št. 5766.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Hiša se prodaj
enonadstr., podkletena, lokali za trgovino, gostilno, kavarno ali pekarno. — Ponudbe upravi »Slovenca« v Mariboru pod »Prometno 300.000«.

Čas je zlato
pa tudi dobra reklama v SLOVENCU

Prenosljive hiše
za počitnice in stalno bivanje. Samo resnim reflektantom daje pojasnilo Kreditna stavbna zadruga »Mojmir«, Maribor. Priložiti znamke.

Hišo v Črnomlju
št. 115, prodaj iz proste roke Matko Gasper. Spodobna za vsako obrt, 3 in pol orala njiv, 5 orolov gozda, košenice za 6 voz krmne in vinogard za 2000 trtami. Kupci naj se obrnejo na lastnika samega.

Dvodružinsko vilo
z lepim vrtom in avto-garažo prodaj radi družinskih razmer. Dopise na upravo »Slovenca« pod »Iličični kraj«.

Pouk

Šolarska šola
prva oblast. koncesijon., Čamerik, Ljubljana (Jugoavto), Dunajska cesta 36. Telef. 2236. Strokovniški teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega.

Otroke v skupinah
in posamezno bi poučevala gospa nemščino v Ljubljani in Kranju. Pouk na vrtu, izprehodih. Cena zmerna. Cenj. prijave pod »Prijetno učenje« na oglasni oddelek Slovenca.

Priporočajte povsod
dnevnik SLOVENEK

Razno

Fotograf. potrebščine
in vsakovrstne aparate, tudi na broške, kupi pri strokovnjaku. Fotografsko specialno podjetje: Meyer, Maribor, Gospoška 39.

Mizarjil
Okras za mrtvaške rakve, tančice, zglavnike, tapete itd., nudi najugodnejše galanterijska trgovina Drago Rosina, Maribor, Vetrinjska ulica 26.

V Mariboru
je najugodnejši nabavni vir galanterije, drobnarij, pletenin, kravat, nogavic, otroč. čevljev in sandal, vrvi, motvoza, papirja itd. — na debelo in na drobno pri Drago Rosina, Vetrinjska ulica 26.

Reform-podjetje
za izdelovanje specialnega olja, moke, vpeljavo vegetarijanskih restavracij in prodajalnih išče družabnika z gotovino. Ponudbe uredništvu »Domučije«, Maribor.

Specialni zavod za
vzgluševanje ter popravila glasovirjev in harmonijev! Postrežba strokovnat Gene nizek!

G. JURÁSEK
Ljubljana, Mestni trg 3 Vsako takoj igra najlepše slovenske in nemške komade in šlagerje, ki so v največji izbiri na razpolago

Turist. in izletnikom
ki posečajo Kamniške planine, nudi restavracija v Stranjah — Kregarjevo 13 pri Kamniku — vedno mrzla in topla jedila, dobro kapljico, prenočišča, v neposredni bližini avtopostaja. Za obilen obisk se priporoča Viktor Malenšek, lastnik.

Kose, puške
pekrijske in epinarke imamo v zalogi po znižanih cenah. Janko Škrabar, Kranjska gora.

Priljubljeni motocikli

„GRIFFON“
Prispela nova partija po znižani ceni — 2½ Hp — 7250 Din. Majhna uporaba benzina.

O. ŽUZEK,
Ljubljana, Tavčarjeva 11.

Pljuča!
Privatni pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt) Sečov, dr. Pečnik-a, pošta Rogaska Slatina. — Zdravniki priporočajo zavod! Prospekt 3 Din.

Zračne blazine
najceneje pri tvrdki A. Besednik, Ljubljana, Šelenburgova ulica števil. 6

Urarska popravila
izvršuje najceneje in najprecizneje Franc Wölfling, urar, Gosposvetska c. 12.

N. Sadlucky
Hirosof, grafolog, sprejema vsak dan od 9—12 in od 14—19: Celje, Hotel »Evropa« št. 14. Ostane v Celju še do 8. junija.

BIZELJSKO VINO

izvrstno, postavljeno na postajo Brežice, se prodaja po nizki ceni.

J. Stjepušin
Zagreb, Jurjevo št. 57 priporoča najboljšje tambarice, parulice, strune, tiste in vse potrebščine za vsa glasbila

Čeniki franco.

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjimi očesom!

Glaven
Varstvena znamka V zalogi v lekarnah in drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavno zalogo M. Hrnjač, lekarnar, Sisak.

KLAVIRJI!
Predno kupite klavir, si ogledajte mojo zalogo prvovrstnih klavirjev. — Prodaja najceneje in na najmanjše obroke. — Izposojevalnica!

Warbnek, Ljubljana
Gregorčičeva 5 (v bližini Glasbene Maticice)

Suhe gobe

arnika cvetje podleskovo seme, jelenov jezik in druga zdravil

Mizarski mojstri, pozor!

Stroji za obdelovanje lesa naprodaj, in sicer: poravnalni stroj (Abrichtmaschine), žaga - tračnica (Bandsäge), žlebljni stroj (Kehlmaschine), žaga cirkularna, vrtilni stroj (Bohrmaschine), rezkalni stroj (Fräsmaschine) in razne transmisije po zelo ugodni nizki ceni zaradi pomanjkanja prostora. — Več se poizve v upravi »Slovenca« pod št. 6025.

Ključavničar

se išče za popravilo bencinskih motorjev — in tri vodje za jamske bencinske lokomotive

Prijavi se naj pri T. P. D. — rudnik Laško.

Zaradi nabave bronastih zvonov

prodamo naše dosedanje

3 jeklene in 1 bronast

lepo ubrane, s sledečo intonacijo, težo in premerom:

D . . . teža 1.370 kg, premer 149 cm (jeklen)
Fis . . . teža 717 kg, premer 117 cm (jeklen)
A . . . teža 472 kg, premer 101 cm (jeklen)
H . . . teža 351 kg, premer 84 cm (bronast)

Zvonovi so interesantom na razpolago v zvoniku do 1. septembra 1929.

Župni urad Predoslje, p. Kranj, Slovenija.

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinejšega in igračni vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke. »Tribuna« F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov. LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4.

Obleke

Zaradi preureditve lokala so naše

cene zelo znižane

pri vsem manufakturnem blagu, posebno pa pri narejenih oblekah, lepe narejene damske obleke do bite že od 58 dinarjev naprej.

I. Tomšič, Sv. Petra c. 38.

Diesel-motor

tovarne Grazer Waggonfabrik, type »N«, zgrajen 1924, stoječ, encilindrski, 40 PS, z vso opremo, le nekaj tednov v obratu, se na mestu v Avstriji carine prosto UGODNO PRODA. — Ponudbe pod: »Elektrizitätswerk 2918« št. 5956 na upravo lista.

Pšenična kava

Vidrove kave, ki jo je pred vojno razpošljala tudi v Slovenijo češka trdnja Vidra iz Prage, se še marsikdo spominja. Vidra je tudi izdajal znani časopis »Domači prijatelj«. Vidrova kava je pšenična kava in še sedaj zelo priljubljena na Češkem, a v Jugoslavijo se zaradi visoke poštne in carne ne pošilja več. V Beogradu se izdeluje po isti metodi kot Vidra na Češkem, pšenična kava »Java«. Bivši naročniki Vidrove kave v Jugoslaviji bodo brez dvoma radi naročali »JAVA« pšenično kavo, ker vedo, kako izvrstna je pšenična kava.

Pšenica je najzlahnejše žito, je boljša nego ječmen ali rž. — Iz pšenice se dela najboljša moka, najboljši kruh in tudi najboljša kava. Kava iz pšenice je boljša nego iz ječmena ali rži.

»Java« pšenična kava je žgana iz lepe banaske pšenice po preizkušeni moderni metodi.

»Java« pšenična kava je izvrstna, zelo redilna, izdatna in zelo okusna.

»Java« pšenična kava ne razburja živcev in srca, temveč krepi telo in duha. Je primerna zdrava hrana za otroke in odrasle, za slabotne in čvrste, za duševne in telesne delavce.

»Java« pšenična kava je zelo okusna ter jo z užitkom pije vsak, tudi tisti, ki sicer ne mara kave.

»Java« pšenična kava je zelo izdatna, se je ne sme preveč zakuhati in je torej zelo poceni. Razumna, štedljiva gospodinja uporablja torej le »Java« pšenično kavo.

»Java« pšenična kava ima okus kakor prava kava. Za otroke se kuha sama, za odrasle tudi sama ali pa kot priložitev k pravi kavi.

»Java« pšenično kavo razpošljamo po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje, ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštino plačamo mi.

Vsakemu 5 kg zavoj »Java« pšenične kave je kot darilo priložena lepa skodelica za kavo.

Če hočete piti res dobro kavo in poceni, naročite »Java« pšenično kavo. Kdor poskusi, je zadovoljen in naš stalen odjemalec. Prepričajte se in naročite »Java« pšenično kavo.

Priporočajte »JAVA« pšenično kavo svojim znancem! Kdor pridobi deset naročnikov, dobi en 5 kg paket »Java« pšenične kave brezplačno in poštine prosto.

PRIZIONA KAFE »JAVA« K. D.
BEOGRAD, Lomina ul. 11^a.

Dober uspeh

pri vkuhanju dosežete samo tedaj, če vkuhavaite v

WECK-ovih

pripravah za vkuhanje. — Priporočamo posebno naše aparate za pridobivanje brezalkoholnih sokov. — Glavna zaloga WECK za celo državo pri tvrdki Fructus, Ljubljana Krekov trg 10.

Na velesajmu paviljon H-koja 456/58

L. Mikuš - Ljubljana

priporoča svojo zalogo dežnikov, solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravila točno in solidno

Stolpne ure najnovejšega sistema

NOVO!
na sekundo točno idočo so naša iznajdba na podlagi dolgoletne izkušnje, ki prekasa jo vse dosedanje sisteme. Nihalo, ki je pri naših urah instrument življenja ure, meri za največje uro 1-20 m. poleg tega pa odpade veliko število koles, ki so stolpne ure samo ovirala in zahtevala izredno težke uteže.

Naše najnovejšo ure odgovarjajo vsem potrebam modernega časa najpopolneje. Za točnost vsake ure jamčimo.

„Metalia“

prva jugoslov. tovarna stolpnih ur
Trbovlje.

Radioamaterji! Danes v nedeljo že lahko dobite poljudno pisano brošuro prof. Andree-ja

„Radio aparat, njega sestava, napake in motnje“

na velesajmu v paviljonu „G“ radiotvrdke Radioval. Cena Din 30.—

ODPRODAJA

pri tvrdki

NOVAK

manufakturne blaga, predvsem moških kamgarnov

radi prezidave lokala

LJUBLJANA, Kongresni trg št. 15

Zelo znižane cene!!!

Blago za obleko, z vso podlogo že za Din 295.—. Razni ostanki izpod tovar. cene
Priložnost ugodnega nakupa! Ogledajte si! — Okoristite se! Važno za posetnike velesajma!

RADIOTEHNIKA
TO NE POLJSAK
LJUBLJANA
ALEKSANDROVA 5.

MESTO VSEH BATERIJ
ELEKTRICNI TOK

AEN **Austro Fiat**
brzovozni **AUTOBUSI** in tovorni
(ter VOZovi za vse svrhe, najpopolnejši in najrazširjenjši svetovni fabrikat)

Glavno zastopstvo
O. Žužek, Ljubljana
Tavčarjeva ul. 11.
— Zelo ugodni plačilni pogoji. —

Na velesajmu paviljon „G“

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja in sožalja, ki smo jih prejeli ob prerani smrti naše nadvse ljubljene soproge, matere, sestre, tete, svakinje in sestrične, gospe

ANTO NIJE KALMUS

roj. Kašnik

se tem potom vsem prav pristržno zahvaljujemo. — Posebej nas veče dolžnost, zahvaliti se v prvi vrsti gg. zdravnikom in čč. usmiljenim sestram za požrtvovalno skrb in nego med boleznijo in ob smrti blagopokojne, častiti duhovščini, darovalcem prekrasnih vencev in cvetja, pevskega društvu Krakovo-Trnovo za tolažbe polni žalostinki, osobju tvrdke Kalmus-Ogoelec in Avgust Dreise, ter končno vsem prijateljem in znancem, ki so blago pokojnico v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Vsakemu posebej in vsem naša najiskrenejša zahvala!

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek dne 3. junija 1929 ob 7 zjutraj v cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

V Ljubljani, dne 1. junija 1929.

Zalujoči ostali.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopiju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd

Brzojavke: Kredit Ljubljana
Tel. 2090, 2457, 2548; Interurban 2706, 2806

TVRDKA
J. C. MAYER
LJUBLJANA

priporoča svojo veliko zalogo
manufakturnega blaga in lepo
izbero damskih, moških in otro-
ških čevljev tvrdke F. L. Popper

ŽEBLJARSKA ZADRUGA KROPA

TELEFON - PODNART 2

VIJAKI

ŽEBLJI

MATICE

HALO! HALO! HALO!
Igralci na harmonike!

Dobra in svetovnoznana Lubasova harmonika
po reklamnih cenah

Paviljon E

Paviljon E

Sejem za nas ni zaslužek temveč reklama.

Od 30. maja do 9. junija

nudimo naše harmonike po naslednjih cenah:

Mod. „Princeza“, 3 vrstna, 2 krat glašena	Din 2050	sedaj 1600
„Kraljica“, 3 „ 3 „ „	2300	1800
„Sirena“, 4 „ 2 „ „	2400	1900
„Ljubica“, 4 „ 3 „ „	2600	2100

Izrabite priliko in kupite si sedaj tako poceni Lubasove harmonike.

P. Lubas & sin, Celovec, St. Veiterstrasse 36, Avstrija. —

FR. LUBAS, Ljubljana, Dunajska cesta števil. 36

NA DROBNO! BREZ KONKURENCE! NA DEBELO!

Oglejte si specialne detaljne in engros trgovine

vrvarskih lastnih izdelkov

Prepričali se boste, da je blago napravljeno iz prave in dolge konoplje, garantirano, in sicer VRVI za zvonove, transmisije, dvigala in za telovadno orodje vseh dimenzij. — Posebno močne oprti za transmisije (Mühlengurten), oprti navadne, vseh širokosti, VRVI in MREZE za seno, ribje mreže in vrvice, grgalne mreže (Hängematten), bombaževе vrvice za otroške postelje v vseh barvah, tržne torbice, VRVI za perilo, STRANGE, UZDE, CUNGELNI, POVODCI, tesarske, zidarske in tržne vrvice, trakovi in vrvice za žaluzije. — MOTVOZ in DRETA po tovarniških cenah! — Specijalno montiranje (šplasanje) vrvi za transmisije in dvigala se izvrši solidno in točno.

Prva kranjska vrvarna in trgovina s konopnino

IVAN N. ADAMIČ

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta števil. 31. — Telefon 2441.

PODRUŽNICE: Maribor, Vetrinjska ulica 20. — Telefon 454. — Celje, Kralja Petra cesta št. 33. — Kamnik, Sutna št. 4.

Naročila in popravila se točno in vestno izvršujejo.

Prednost mojega trajnega kodranja

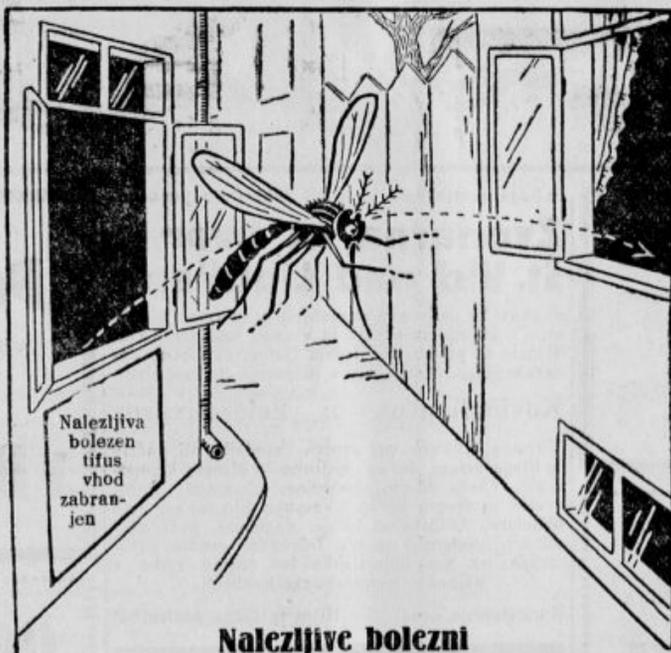
1. Strokovno individualno kodranje las po zadnjih novih pridobitvah v tej stroki.
2. Originalna oljna zmes iznajditelja Jos. Mayerja v Karlovih varih, ki se rabi po vsem svetu in je torej že milijonkrat preizkušena.
3. Lasje ostanejo svilnato-svetli in ohranijo svojo naravno barvo.
4. Moje trajno kodranje je popolnoma slično naravnim kodrom.
5. Svetle in bele lase kodrati je moja specialiteta.
6. Za trajnost kodranja jamčim jaz!
7. Neobčutljivo proti mokroti in vodi.
8. Normalne krajevno-navadne cene.

Prepričajte se, prosim, sami o resničnosti te moje realne ponudbe s

poizkusnim kodralom (gratis!) ki ga dobite v damskem česalnem in lase barvalnem salonu

E. MAREŠ — MARIBOR

Gospodska 27, naspr. hotela »Pri zamorcu«

Nalezljive bolezni

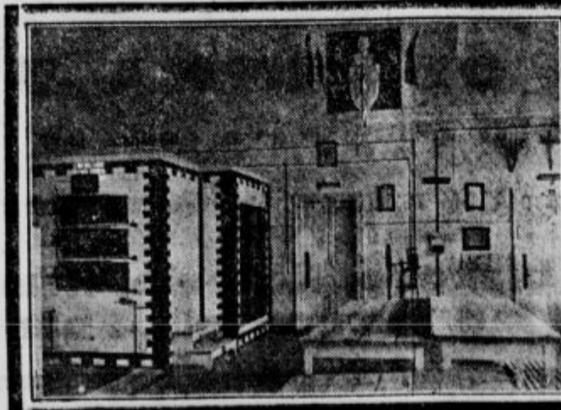
prenašajo komarji, muhe in drug ostudni okuženi mrčes. Vi niti ne vidite kaka strahovita nevarnost Vam preti. Varujte zdravje in življenje svoje, svojega otroka in svoje rodbine. Varujte se onega mrčesa in vporablajte najdovršenejše sredstvo za pokončevanje

SHELLTOX

Razpršujte Shelltox samo s pomočjo Shelltox brizgalne, ki Vam zagotavlja največji uspeh. Razpršena meglica Shelltoxa zanesljivo usmrti zasačeni mrčes ter tekom nekaj minut

osvobodi Vašo hišo muh, moljcev, komarjev, bolh, stenic, mravelj, ščurkov, njihovih zaleg in ličink

Tiskana navodila dobite pri Vašem prodajalcu. Vporabljeni Shelltox znači vzdrževati v hiši higijeno v najvišji meri. — Dobiva se povsod.

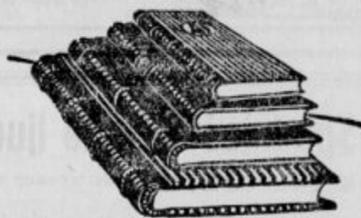

TEODOR NOVOTNY

prva ljubljanska parna izdelovalnica slaščic, medic, keksov itd.

LJUBLJANA
Masarykova cesta
(Friškovec)

Vsakoursne trgovske knjige, štruce, mape, noleze, herbarije, odjemalne knjižice, bloke, zvezke i. t. d.

nudim po skrajno ugodnih cenah!
Na debelo! -- Na drobno!

ANTON JANEŽIČ
Ljubljana, Florjanska ul. 14
Knjigoveznica in črtnalica trgovskih knjig.

NOVOST! NOVOST!

HRVATSKA PEČENICA
(šinkenbraten)

prvikrat v Ljubljani. — Oglejte si to na vselejmu, kjer se nudi vsakemu prilika, da si to prvovrstno novost pogleda zraven paviljona Dalmacija. Se priporoča

JOSIP DRENSKI

napornemu delu, najsi bode v pisarni, elazno ali na polju je potrebno tudi razvedrilo in najboljše razvedrilo je godba z dobrimi instrumenti. Predno si nabavite kateri godbeni instrument, pišite dopisnico veletrgovini Sterneckl in zahtevajte zastoj novi veliki ilustrovani cenik, v katerem najdete sledeče cene in še druge: Violina z etujem 315 Din, flauta 345 Din, mandolina 158, 220, 400 Din, kitarra 370, 320 Din, citre 440 Din, tanburica 180, 250, 300 Din, harmonika 350, 470, 550, 840 Din, gramofon 355, 575 in 890 Din. Vsi instrumenti so najboljše kvalitete, importirani direktno iz najboljših svetovnih tovarn in radi velikanskega skupnega nakupa cene veliko nižje kakor drugod. Naročite še danes ilustrovani cenik z več tisoč slikami. Kar ne ugaja se zamenja ali vrni denar. — Veletrgovina H. STERNECKI, CELJE, števil. 18, Slov.

Najvarneje in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarije)

Stanje hranilnih vlog nad Din 70.000.000.—. Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poročstvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Posojilnica je kot kmetijska zadruga prosta rentnega davka

Čas je zlato!

Pred nakupom ogledajte si veliko izbiro po najnižji ceni.

Dvokolosa raznih modelov.
Motorjev več vrst.
Šivalnih strojev najnovejše izvedbe.
Otroških vozičkov.
Športnih vozičkov.
Izračunskih vozičkov.
Triciklov.
Sikro.
Holenderjev.
Otroških avtomobilov.
Stolic za učenje hoje.
Triciklje za prevoz blaga.
Dela za vsakovrstne stroje in kolosa.
Pnevmatika itd.

Ceniki franco. Prodaja tudi na obroke.

V poselni oddelki se sprejemajo vsa popravila.

„TRIBUNA“ F. B. L.
Tovarna dvokolosa in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Ustanovljeno l. 1879
Telefon št. 2553

Ključavničarstvo
AVGUST MARTINČIČ
LJUBLJANA, Rimska cesta 14

prvo in edino podjetje za napravo
Icklenih valjčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solčnih plahit, okrižij vsake vrste od priproste do najbogatejše izpeljave, škarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja, železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, podpečnike iz železa in bakra.

Stalna zaloga štedilnikov v priznani vestni in solidni izdelavi! - Avtočno varjenje in rezanje.

Prešernova ulica 4
poleg frančiškanske cerkve

H. Suttner, Ljubljana 2

Največja zaloga ur, zlatnine in srebrnine
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici
Birmanska darila

Birmanske ure za dečke od D 49'60 naprej
' zapestne ure od D 98'—
' Srebrne vratne verižice (Colliers) od 20 D naprej
' Zlate ' 85 '—

Dober stranski zaslužek za provizijske potnike

ki so v Sloveniji dobro vpejani pri medicinarjih in bodo obiskovali tudi mizarje

Prijavijo naj se z označbo referenc pri tvrdki **Hermes, Subotica**

Nudim prav lepo suho

puranovo perje

po 15 Din kg. Kokošje po 10 Din kg. a očiščeno, mešano, od peruti, sčehano po 20 Din kg.

FRANC PODLIPNIK — PTUJ.

BOLNE, PEKOČE, RANJENE
ozeble noge se s

kopelji so. Roka za noge

tako v red spravijo. Dovolj je, ako eno jedilno žličko soli sv. Roka za noge raztopite v umivalniku tople vode in v njem močite noge kakih 10 minut. V tem času bodo noge kakor prerojene. — Dobi se v lekarnah in drogerijah.

Glavni depo za Slovenijo:
Drogerija Gregorič Ljubljana

En velik zavoj soli sv. Roka za noge stane 16 Din

VELIKA IZBIRA RAZLIČNEGA LODNA IN ŠEVIJOTA ZA ŠPORT IN TURISTIKO!
A. & E. SKABERNE. LJUBLJANA

Vljudno naznanjam, da sem OTVORIL

zobni atelje

Rožna dolina, Cesta II/1 ali IV/1
na meji mesta Ljubljane, kjer bom izvrševal vsa v to stroko spadajoča dela od 9.—1/2 12. ure in od 13.—19. ure.

Vinko Krisch,
kone. zobotehnik.

Peči sistema „Luc“

vseh velikosti izdeluje tvrdka Srebotnjak & Golob, Ljubljana, Puharjeva ulica št. 3. Prevzema tudi v popravila in prezidavo vsakovrstne gori navedene peči in jih izvršuje strokovnjaško in po najnižjih cenah brez konkurence.

VODNE TURBINE

autom. regulatorije, zatvornice, opreme za žage in mlinske izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER ŠKOFJA LOKA
podjetje za zgradbo vod. turbin

Konkurenčne cene! Zahtevajte ponudbe! — Prvovrstne reference!

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obrestuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

Vsem cenj. gostom naznanjam, da sem prenehal obratovati v **PRVI DALMATINSKI KLETI**, Maribor, Mesarska ul. 5 ter se vsem najtopleje zahvaljujem za naklonjenost, katero so mi izkazovali do sedaj. Obenem naznanjam, da odprem 15. JUNIJA

gostilno ROTOVŽ

na Rotovškem trgu. V novih prostorih se bom potrudil, da bom kar najbolje zadovoljil svoje goste, katere vljudno prosim, da mi ostanejo naklonjeni tudi v bodoče. Točil bom prvovrstna dalmatinska in štajerska vina ter pivo. Dnevno na več načinov pripravljene morske ribe. Za obilen obisk se priporoča

JOSIP POVODNIK

Naznanilo Naznanjam cenjenemu občinstvu, da sem otvoril gradbeno podjetje in tehnično pisarno

v Ljubljani, Wolfova ul. 12 (Oražnov Dij. dom).

Prevzamem vsa v to stroko spadajoča dela, naprave načrtov in proračunov etc., točno in solidno po konkurenčnih cenah. — Za cenj. naročila se najtopleje priporočam

LUD. POLJANEC, mestni stavbenik. — Fr. Genussi, namestnik.

Solidna postrežba! Zahtevajte ponudbe!

Zvonarna in livarna št. Vid nad Ljubljano

Zvonovi za cerkve iz zajamčeno prvovrstne bronovine v akordnem skladu in v vseh velikostih. Odlikujejo se po izredno lepem čistem in močno donečem glasu. Mnogobrojna priznanja na razpolago.

Kovinolivarna :: železolivarna

Ulivanje odlitkov po vzorcu, modelih ali načrtu iz litega železa, bakra, fosforne in strojne kompozicije, rdeče litine, medenine, aluminija, cinka, svinca in drugih kovin — surovo lite ali po želji obdelane. Odlitki za ležaje, vagonete, peči, štedilnike, spominske plošče, telovadno orodje, avtomobile, za vse industrijske ter obrtne svrhe v najboljši in zajamčeni kvaliteti.

Konkurenčne cene! Hitra in točna postrežba!

Znojenje nog, trdo kožo, ozeblino, svrab in pekoče podplate in kurje oči izleči v 2—3 dneh

FEBRUUM APARAT
patentiran v vseh kulturnih državah.
Cena Din 50 po poštnem povzetju Din 65.
Glavno skladišče za Jugoslavijo:
Stara Salvator apoteka, Osijek 1.
kamor te treba tudi poslati naročila

Trgov. pomočnika

išče trgovina na deželi v zelo lepem in prometnem kraju tik železnice na Slov. štajerskem. Peča se tudi z eksportom deželnih pridelkov in perutnine. Prednost imajo železninarji in večji usnjene stroke. Reflektira se na vojašcine prosto, mogoče ne izpod 30 let staro osebo. — Ponudbe je poslati upravi »Slovenca« pod šifro »Prodajalec 5987«.

Realitetna pisarna

„Posredovalec“ d. z o. z. Ljubljana
se je s Sv. Petra ceste št. 18

preselila v Dalmatinovo ulico št. 11
(nasproti Delniške tiskarne)

Oglejte si razstavo

na velesejmu paviljon „E“ št. 100, rolete in šaluzije najnovejšo vezavo tvrdke

Ivan Bernik Linhartova ulica 16.

Iščite:

OPEL automobile

Za Din 36.000
Na Ljubljanskem velesejmu!

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D.
v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzojavni naslov: Gospobanka

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000—, vloge nad Din 360,000,000—
Podružnice:
Bled, Celje, Diakovo, Kočevje, Kranj, Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.